

311373

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును
Post Box No. 212. Telephone No. 2544.

Vol. 14 డిన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ జూలై నెల 23-వ తేది శుక్రవారము
సంపుటము ౧౪ } శ్రీ అక్షయనామ సంవత్సర ఆషాఢమాస శుద్ధ త్రయోదశి ౧౩. } No 97
నందిక ౯౭

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకువేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, పాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తోలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును

దగ్గును తగ్గించును దురదను తోలగించును.

విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0 డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుళెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 వేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

మాన్సియర్ పెన్క్యూ:—యూరన్ పెన్క్యూచే మిలిన్ నాకు
చాలసంతోషముకలిగినది. ఇప్పుడు వివాహములేదు. మూత్రము విస్తారముగా పోవుట
లేదు. నాకు మునుపటి ఇలముకలిగినది.
లిహార్మియో ఎం. డి. ఫాంట్. రాస్సియో, (లాయర్. ఇన్ ఫోర్.)

మాన్సియర్ పెన్క్యూ:—దయచేసి 2 బుడ్డలిన్ యూరన్ పెన్క్యూ
బొంబాయి పంపకోరెదను. మిరుపంపిన నమూనాబొంబాయిచే చాల గుణముగలిగినది.
చి త్రించవలెను.
ఏ. రాక్సు, ఎమ్. డి. కాయెన్, సర్, మర్.

పెన్క్యూయూరనేటెడ్వెను

బహుమూత్రమునకు అమోఘమైన బొంబాయి

స్వయిను—పెల్లూనిగై వజ్రకోయందు డాక్టరు ఏ. పెన్క్యూవారిచే తయారు చేయబడినది.
మూత్రము:—కలిసయ, కైకోనా—లిలియం బ్రోమైడ్ పీపెయిన్ ఎక్స్ట్రాక్టు యూరనియమ్, వైట్రెట్—ఫ్యూర్ గ్లిజరిన్—టల్టువైన్
ఇంకియాలో సోల్ ఏజంట్లు:— బుడ్డి 1-కి ధర ర్పు 10-0-0

మాడన్, సన్ను అండ్ కో.,

కెమిస్టులు, క్రాఫోర్డుమార్కెట్టు, బొంబాయి.

ఈ ప్రకటనను చదువువారు వారికి తెలిసిన బహుమూత్ర వ్యాధిగ్రస్తులకు ఈవిషయమై తెలుపవలెను.

1631

మద్రాసు డిపో ఏజంట్లు:—

ఏ. ఎ. సె. ఆర్. మూర్తి అండ్ సన్ను,

22, లింగిళెట్టివీధి, మద్రాసు.

మాన్సియర్ పెన్క్యూ:—నూత్రిండికి గడిచిన 8 దినములనుండి
మూత్రమునందు గ్లూకోస్ బొత్తిగాలేదని మిక్కిలి సంతోషముతో తెలుపుచున్నాను.
మామూలుగా పంపు బుడ్డిని మరెయ్యకటిని పంపకోరెదను. 50 సం॥ రముల
వయస్సుగలిగిన ఒక ముసలి ఆయనకు మూత్రమునందు లిట్టరు 1-కి 50 డ్రాముల గ్లూకో
స్ గలను. అతనికి ఈబొంబాయి కావలెను.
వాడకువచ్చు బహుమూత్రవ్యాధిగ్రస్తుల తరపున వందనము చేయుచున్నాను.
చి త్రించవలెను.
డాక్టర్. మోనిన్ అలిరి-లి-టెంపుల్ (ఆయిను)

అయ్యో, నయచేసి ఇంక 10 బుడ్డలిన్ యూరన్ పెన్క్యూ అంటి-డయబెటిర్
బొంబాయి పంపకోరెదను. దీనిని ఉపయోగించుటచే మంచి గుణముకలిగినది. నా
వ్యాధిగ్రస్తులు ఆమకొనినదానికంటె ఎక్కువ గుణముగపడినది. వారికి గల బహు
మూత్రవ్యాధి చాలవరకు కుదిరినది. మీ బొంబాయిచే బహుమూత్ర సంబంధమైన
చివ్వాములన్నియు పటాపంచలై పోవుచున్నది. ఇంక నుంచి బొంబాయి గలదని యిత
రల కందరికిని తెలియగలండులకై నేను యీ యోగ్యతాపత్రము పంపుచున్నాను.
డాక్టర్, ఎల్. మజేరి బొంబాయి-సెయింట్-సెవర్
(లాండిను)

తగ్గించబడిన ధరలు !

శ్రేష్ఠమైనరకము !!

చౌకమైన ధర ప్రకారము మీరొక శ్రేష్ఠమైన బైసికిలు కావలయునా? అట్లుకావలసినచో తక్షణమే ఈ దిగువ తెలుపబడిన వాటిలో నొకటిని తీసుకొనుదు.

రజిష్టర్ వర్క్ వీరో స్పెషల్ నెం 1 రెండు

బ్రే కులతో కి-1 ధర రు. 120

రజిష్టర్ వర్క్ స్టాండర్డ్ నెం 20 26 1-కి ధర రు. 100

హార్ కూల్చు పాపులర్ 1-కి ధర రు. 90

(చిత్రవిచిత్రపు రంగులతో పూర్తి చేయబడినది)

హార్ కూల్చు పాపులర్ (నెల్లులాయిడ్

హాండుబార్ తో సహా) 1-కి ధర రు. 95

పెరల్ స్పెషల్ 1-కి ధర రు. 75

ఇన్ విక్టో "డి" మాడల్ 1-కి ధర రు. 115

రాయల్ ప్రిన్సు బి. ఎస్. ఏ ఫైలింగుల నో సహా ధర 1-కి రు. 115

నోల్ వజరట్టు:

ఇంగ్లీషు సైకిల్ మోటారు ఇంప్రోవింగుకంపెనీ,

గ్రాంచి బెజవాడ

9, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

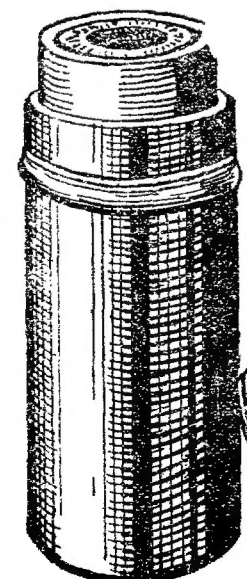
లో ధ

దీనిని అన్ని మం
దుల పాపులర్ లో
విక్రయించుదురు
వెద్దబుడ్డి 3-0-0

చిన్న బుడ్డి
1-10-0

తెలిగ్రాం: "కేసరి" మద్రాసు.
తెలిఫోన్ 3486

కేసరికుటీరం, ఆయుర్వేద ఔషధశాల,
ఎగ్మూరు, మద్రాసు.

మీగడవలె సమృద్ధిగా నుండు
నురుగువలన సుఖముగా
క్షౌరము చేసుకొనుటకు వీలగును.

ముఖమును ఎండనీయదు.

"ఎరాసిమిక్"

వే వింగుస్టిక్

ఎరాస్మిక్ పర్ఫ్యూమర్స్, లండన్, పారిస్.

అన్ని స్టోరులందును దుకాణదారులయొద్దను దొరకును.

2039

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

జనవరి 23-7-26

ఇరువదిగజముల "ఫీస్" ధరలు

కాగితములు—22 X 22 ముంగిసూర్యు (8) రు 10-0.

కాగితములు—22 X 22 వేరు రకములు (8) రు 9-6, సరాసరిరకము రు 8-6.

తెలుపుములు—1708 రు 14-6-6; గ్లాస్ 9000 రు 15-2; ఎల్. ఎల్. 78 రు 9-0; ఇ. సి. 78 రు 9-8; 48-888 రు 13-12; 8978 రు 8-8; 1702 రు 12-12 2908 రు 8-4, 9978 రు 9-4-0, 278 రు 8-6-0, ఆర్ 78 రు 8-8-0.

కూలు

40 నెంబరు, సీమ (5 పాకట్టుకు)—ట్రాక్—రు 5-7-0 నెంబరు రు 6-4-0 పచ్చరంగు రు 9-8-0; పడవ రు 8-14-0; కాళి రు 9-0-0 సవరణ రు 7-12.

40 నెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టు)—నక్షత్రము రు 12-1-0.

60 నెంబరు సీమ (5 పాకట్టుకు) అడకతెర 16-14-0 నెంబరు రు 16-6; "గేట్" రు గొడ్డలి రు 10-1-6 గొడ్డలి రు 10-0-0 ఎద్దుగడియారము రు 9-12-0; సింహము నేటకాడు రు 9-12.

60 నెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టుకు)—భూగోళము—నీలంచేత రు 20-0-0.

లోహములు

ఇనుము:—రెల్లియను చట్టకమ్మిలు ఒక బాదవకు ధర రు 29, రు 88.

ఇత్తడిరేకు:—ఇంగ్లీషు రు 258, జర్మను (డిట్ మాక్) రు 252; కాగితము రు 250.

టిక్ రేకు:—(90 మొదలు 95 వరకు ఉన్న కేస్ ఒకటికి) 9/ రు 19-8-0.

కలాయి పెంకురేకు:—24/ గేట్ "6" 7/ 8/ రు 14-14 9/ రు 15-0.

సిమెంట్ పీచాకు నెల:—

సార్వ ఆవుమార్కు రు 12-0, నెంబరు రు 10-10, చక్కెర (రెడి) రు 81-4-0.

నాయిదాధరలు జూలై 81-0, ఆగస్టు 80-4-0, సెప్టెంబరు రు 80-4-0, ఎప్రిల్ పెర్ ఎస్. ఎస్. "ఆర్నా" రు 80-12.

వేరు సెనగ పప్పులు

మార్కెట్ ధరలు:—"విసిక్" రు 55-0-0 రు 54-0.

పాదా పాను రు

వేరు సెనగనూనె

"గానుగ" రు 123, "ప్రెస్" రు 126.

ఆముదము

((గామధర) రు 95.

పదును చేసినతోలు రు 1 టిక్

	మొదలు	వరకు
పద్మతోలు (8 మొదలు 8 1/2 వరకు)	రు 0 12 3	రు 0 18 0
" (తేలిక)	రు 0 15 9	రు 1 1 0
" బెంగులూరు (8 మొదలు 9 1/2)	రు 0 12 4	రు 0 12 9
" " (తేలికైన రకము)	రు 1 0 0	రు 1 1 0
" (విజయనగరం 7 1/2 7 3/4)	రు 0 18 0	రు 0 18 4
" (వీలూరు 7, 7 1/2)	రు 0 14 0	రు 0 14 6
గజతోలు	రు 0 9 9	రు 0 10 8
గజుడతోలు	రు 1 1 0	రు 1 1 9
జువూడతోలు	రు 1 12 8	రు 1 14 0
మేకతోలు	రు 2 12 0	రు 2 18 0
గాజ్జతోలు	రు 8 0 0	రు 8 4 0

పదును చేయని పచ్చితోలు

బెంగులూరు మేకతోలు	100-కి	రు 170 0 0	రు 185 0 0
బెజవాడ మేకతోలు	"	రు 160 0 0	రు 172 8 0
బెంగులూరు గొజ్జతోలు	"	రు 180 0 0	రు 185 0 0
బెజవాడ గొజ్జతోలు	"	రు 120 0 0	రు 170 0 0
ఆవారముపట్టు బారవ 1-కి		రు 26 0 0	రు 34 0 0
కొన్నంట్టు	"	రు 20 0 0	రు 22 0 0
కొక్కాయలు	"	రు 80 0 0	రు 45 0 0

ఎవరికి వోటు జేయవలెను?

శ్రద్ధానందస్వామి అభిప్రాయములు

(అసోసియేటెడ్స్ ప్రెస్ స్పెషలునర్టిస్టు)

డిల్లీ, జూలై 22:—నేటికే బలపడిన పత్రికయందు శ్రద్ధానంద స్వామి యెవరికి వోటు జేయవలెను? అను శీర్షికను వ్రాయుచు స్వరాజ్యపత్రిక మాకు కాసనభలకు పోకుండు నీల నుండి నో-చేంజర్తో గలసి గ్రామ పునర్నిర్మాణమునకై తమ కైక్రింత ను వినియోగింపవలెననియు, భారతీయుల పైతిక ఆర్థిక పరిస్థితుల బాగుజేయుటకు తోడ్పడవలెననియు నూచించిరి. వారు అందు జేరకుండు నుండవలెననుటకు మరియొక కారణమేమిట? ఇర్విన్ ప్రభువు జెప్పిన మాటలు నెరవేర్చుటకు అవకాశ మాయవలెను. కాని స్వరాజ్యపత్రిక యెన్నికలను విడిచి పెట్టదనియు, కాంగ్రెసు అభ్యుత్థారాలగు సరోజినీ నాయుడు జెప్పిన మాటల వివరణనియు స్వామి జీకి చెలియును. అందుచేత వోటర్లు తాము యెన్నుకొనుటలో స్వరాజ్యపత్రికను వారినా, రెస్పాన్సివు సహకార పత్రికను వారినా, నిశంయుక్త జాతీయపత్రికను వారినా, ఇండిపెండెంట్లనా యని ర్ణయించుకొనవలసి యుండును. “మహమ్మదీయ వోటరు సోదరులు వారి మనస్సులోనున్న ద్వేషముచేత నేను జెప్పమాటలు వివరణ నాకు చెలియును. కాని హిందూవోటర్లు మాత్రము సహనముతో విందురని నేను సలహా నీయగోరెదను. వారు జాతీయ సమస్యలను గూర్చి పనిజేయునపుడు దృఢనిశ్చయాలై సచ్చారి త్రులై పనిజేయు మంచి అభ్యర్థుల నెన్నుకొనవలెనని నేను సలహానిచ్చెదను. మంచి క్లిష్టముయములందు మోహములలో బడి పోవు మెత్తని నానిగిన్ని, తనవృత్తితో జీవనము జేయ నోల్లక యెన్నికలకు నిలుచువానికిని, వాగ్దానభంగముల జేయువానికిని వోటునియ్యకుండు పద్ధతివేయవలెను. పెద్దపేరు పెట్టుకొని లోలత్వముగల్గి రాగద్వేషములు గలవానికి గాక దృఢసచ్చారిత్వమునకే వోటు జేయుట మంచిది.”

“నాకు చివరకు చెల్లినదేమనగా, జాతీయ సభ్యుల తృప్తికరంభావము లేనిదే కాసనభలలోనికి బోవుట నిష్ప్రయోజనము. అత్యధిక సంఖ్యాకులు గావలెనన్న విభేదములన్నియు మాపుకొనవలెను. ఇంకను యేమనగా ఒకసారి ఆకాసన సభలలోనికి బోయినపిదప ప్రభుత్వోద్యోగముల నంగీకరించుట కేమాత్రమును యెగ్గుబడరాదు.

నాభామహారాజు విందు (ఒక విలేఖరి)

పండితమోతీలాలుగారిప్రతిజ్ఞ

మునూరి, జూలై 22:—నాభామహారాజు గావించిన విందు సందర్భమున పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు నిట్లు జెప్పెను. నాకే అధికారమున్నయెడల నాభామహారాజులకు గల్గిన అన్యాయము యీసాయంత్రము సభముగియలోపల దొలగిపోవునటుల జూచి యుండెడివాడను (తంతివార్త)

శోభానీగారిమరణకారణము

విచారింపవలెను

శోభానీగారి సోదరుడు కారొనరులకు విన్నప మంపుట

బొంబాయి, జూలై 22:—ఓహారు శోభానీగారి సోదరుడు తమ వకీలుద్వారా శోభానీగారి మరణమునకు కారణమును పోలీసువారిచే విచారింపజేయవలెనని కరొనరులను కోరిరి. కాని జూరీవిచారింపవలెననుచు అట్లుచేయుటకు వీలు లేదని కోర్టునకు తెలిపిరి. (అ. (వె.)

బెంగాలు నాగపూరు రైల్వేకంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇక్ కాన్స్టేటు చేయబడినది)

నోటీసు

ఈదిగువ తెలుపబడిన సామానులు ఖరిడాలో, కంపెనీవారి అవరణమునందుండు, జనరల్ స్టోర్సువద్ద ఖరగ్ పూరులోనున్న మొసర్సు బిల్లిమోరియా బ్రదర్సు, రైల్వే అక్షనరులచే 7-8-1926 తేది ఉదయం 8 XG-30 నిమిషములకు బహిరంగ వలము ప్రారంభించబడి, విక్రయించబడును.

అమ్మకపు పరత్తులు కావలసినవారు, ఖరగ్ పూరులోనున్న మొసర్సు బిల్లిమోరియా బ్రదర్సు అక్షనరులకు వ్రాసిన బడయగలరు.

Table with 6 columns: Item description, Quantity, Unit, Price per unit, Total price, Remarks. Includes items like (1) ఇత్తడి బోరింగు నెం 1 వ రకము, (2) " " 2 " " 14, (3) " " 3 " " 31, (4) " " 4 " " 36, (5) రాగి బోరింగులు అంతయు చేరినది 30, (6) నిషేధించబడిన ఇత్తడి బాయిలరు గొట్టములు 30, (7) తుత్తినాగము తునకలు అన్నియు కలిసినవి ఇజడ్ 1, (8) ఇత్తడి కడ్డీలు (కర్మాగారమునందు తయారు చేయబడినవి) 13 1/2, (9) రాగి " " " " 2, (10) ఇత్తడి బోరింగుస్పెవల్ (అన్నియు చేరినవి) 27 1/2.

Dated, 13th July 1925.

BY ORDER OF THE AGENT S. LUKIS, CONTROLLER OF STORES.

Registered శిలాజిత రసాయనము (రిజిస్టర్డు)
ఈ దేశమున దీనిపేరు, గుణములు తెలియని వారుండబోరు, చచ్చన శరీరపుష్టి, బలమిచ్చు గొప్ప బలవృద్ధి కలిగించుచున్నది మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనదని విమర్శకులవలన ప్రస్తుతముగ కనిపెట్టబడినది. కఠినమైన అక్షిర్రోగము, బలమైన వాతరోగములు, తీవ్రమైన పిత్తరోగములు, విడువని దగ్గు, క్యాస (ఉబ్బస) కఫరోగములు, తుయ, శుక్ర నష్టము, సహారోగములు, స్నాయు రుద్ధులము, రక్తవికారము, చర్మరోగములు, యింకానేకవ్యాధులు ఖండికముగ నిర్మూలముచేయును. మంచి పురుషత్వము, శుక్రవృద్ధి, శరీరకాంతి, అగ్నిదీప్తి, రోగనాశము అత్యద్భుతముగ కలుగును. ఇది ప్రీతిలను మంచి గుణకారి. 1 డబ్బి రూ 8 పోస్తేజీ 5 అణాలు.
“మర్త్యులపాలిటి అమృతరసాయనము” అంధ్రప్రచారిణి గ్రంథనిలయము కవులలో నోకరగు మ-రా-రా-శ్రీ, బాలాంత్రపు వెంకటరావుగారు వ్రాసినది. “మీ శిలాజితరసాయనము అమృతరసాయనమునది నాకు పనిచేసినదని చెప్పటలో అతిశయోక్తి యేమియు లేదు. మేఘకాకను, శరీరదౌర్బల్యమును దొలగించినది. దాదాపు 2 నెలలు నేవించితిని. అది నిజముగ మర్త్యులపాలిటి అమృతరసాయనమే యని చెప్పవచ్చును”
“యేరుగ్గుతలు లేక కులాసాగానున్నది” ఇదివరలో తమవద్దనుండి శిలాజితరసాయనమును కొనిన నేను నాస్థిహితులన్నా, నేవించి చూచినాము. అప్పటినుంచి శరీరములో యేరుగ్గుతలు లేకుండా కులాసాగానున్నది గనుక తక్షణమే 4 డబ్బాలను పంపవలెను. గుడిమెట్లు మాకారెడి, నెం 8 రైస్ మిల్లు హెడ్ కంట్రాక్టరు, రంగూన్.
“అద్భుతమైన గుణమిచ్చినది” వెంటనే మరి 2 డబ్బీలను పంపుడు. “నేను శిలాజితరసాయనమును పుచ్చుకొన్నాను. అద్భుతమైన గుణమిచ్చినది. మరి దయచేసి ఈ ఉత్తరం అందిన వెంటనే మరి 2 డబ్బాలను పంపుడు. యం. ఎ. కాసిం, అన్మోసర్”
బ్రాంచి: ఆయుర్వేద రత్న భిక్షగ్ శిరోమణి బి. క్యామనుందర రావు (బ్రదర్సు, ప్రొప్రైటర్స్, ఆయుర్వేద బొంబాయి, హెడ్ ఆఫీసు, బరంపురం. బెజవాడ.)

ననౌషధి శబ్దార్థనిఘంటువు.
మూలకలయొక్క సంస్కృతనామములకు వాడుకలో నున్న తెలుగు పేరులు వ్రాయబడినవి. 85000 శబ్దములకు అర్థములు ఇచ్చి ఇదిఉన్నచో వైద్యకళిబింబు, సర్వశబ్దసంబోధిని మున్నగు గ్రంథములు అక్కరలేదు. క్యాలిగోరైండు వెల 3-4-0 లు 66 “భసవదీపిక” అను ఖనిజభస్మరాజము ఇందు సమస్తఖనిజములు ఉద్ధిచేసే భస్మములు చేయు యానాని ఆయుర్వేదవిధానములు గలవు. కు 1 కి రు. 500 కిమ్మకుగల భస్మముల కూడ గలవు. క్యాలిగోరైండు వెల రు. 2-0-0 రై డి సోదరులు, రాయవరము. గోదావరి.

ఇదివరకు మాప్రదర్శనశాలకు రానివారు దయచేసినచ్చి ఒకదఫా మావద్ద బేరముచేసిన

మానమకము, పనితనము, న్యాయము, మీకు విశదమగును

ప్రస్తుత సవనాగరికతకు తగినట్టి లోలాకులు, పువ్వరాగముల తోడులు, జేసరులు, క్లావరులు ముక్కుపు సుగంధ అంతుపోగులు వెండి తిరుగుజెంబులు, టీ నెట్లు, టెన్నిసుకప్పులు, అనేక విధములగు ఉంగరములు, బహుమాన పతకములు మొదలగువి మావద్ద సి మగా నున్నవి. తేనివి ఆర్డరిచ్చిన అతిశ్రద్ధలో తయారుచేసి యిచ్చెనము.

ముఖ్యగమనింపు:- నీమ వెండికి, నవరం బంగారుకు, మేలురకం పువ్వరాగములకు గారంటి యిచ్చెము. తృప్తికరముగా లేనిచో వైకము వాషను ఇచ్చెనము. 1812

తంతివిలాసము } ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి. 25, చైవాజుబాగ్ రోడ్డు, మద్రాసు

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas stamp. 2876 Imperial Telegraph College, DELHI.

ఇండియన్ మెడికల్ అసోసియేషన్

వారు

వారి నిబంధన కనుగుణముగ దేశీయ వైద్యులను రిజిస్టరు చేయుదురు. సభ్యత్వమును రూ 1-0-0. యావత్తీవ సభ్యత్వమును రూ 10-0-0. వివరములకు డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతి బి. ఎ. ఎం., బి. సి. ఎం. గారు, కేవలం కెక్రిటరీ, హంటు రోడ్డు, మద్రాసునకు వ్రాయవలెను.

జయవశీకరణి

ఇది మూలిక సంబంధమైన తాయత్తు ధరించిన సర్వ కార్యసిద్ధియు వ్యవహార జయమును గలుగును సర్వ అరిష్టహామములను నశింపజేయును. తాయత్తు 1 కి రూ 2 0-0 స్పెషలు తాయత్తు 1 కి రూ 50-0-0 వి. పి. ఖర్చులు 0-5-0. హనుమాన్ మూర్తికళాళ తిరుత్తణి చిత్తూరుజిల్లా

పోస్టుద్వారావిద్య

మీకు ఉద్దు-హిందీ-ఇంగ్లీషు-సంస్కృతము-పంచాంగ గణితము జ్యోతిషము ఉత్తరప్రత్యుత్తరములద్వారా (పోస్టు) నేర్పగలము. ఈ పద్ధతిచే మీరు మీయింటియందుండియే చదువవచ్చును. భావ ౧కి నెల 1కిరూ 4 లు. చార్జి మాత్రమే, అచ్యుత విద్యాలయము, మెకటాపురం వెంనూరు పోస్టు-మధిరతాళుకా, యస్. జి. యస్ రైల్వే స్టేషన్.

కావలెను

మంచి తెలివి, యోగ్యత, నమ్మకము, అంగభాషా పాండిత్యము మొదలగునవి గలిగి నట్టివారు కాకినాడలోనున్న ఒక నమ్మకమైన కంపెనీయందు మేనేజరు పదవికి కావలెను. వ్యాపారమునకు సంబంధించిన విషయములందు అనుభవముగలిగి యుండవలెను. జీతము నెల 1కి రూ 200 రూ 250 వరకుండును. జయమొందునట్టి దరఖాస్తుదారుడు రూ 10,000 లు నగదుగా ధరావత్తుక్రింద చెల్లించవలసియుండును. మంచియోగ్యతగల వారు మాత్రమే దరఖాస్తులు ఈదిగువవిలాసమునకు పంపుకొనవలెను. K. c/o Andhrapatrika, P. B. No. 212, Madras

కౌను థియేటరు 2258

21-7-26 బుధవారమునుండి 23-7-26 శుక్రవారమునకు ప్రదర్శనము 2 ప్రదర్శనములు సా॥ 6 గం 15; రా॥ 9 గం 30 నిమిషము దిన థియేటరు లిమిటెడ్ వారు

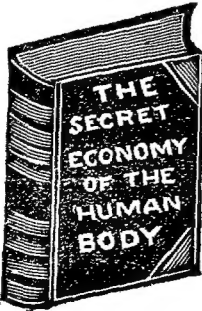
“కాటా కాగ్లియస్ట్రో”

18 వ శతాబ్దముందలి “మిల్క్” అను అతిబిష్ట దగు వాని గుణగతములకు సంబంధించిన నాటకము. 6 రీల్యుగలిగినది. నాటకము చూచునపుడు చాలా రసవంతమై ఒక్కడునైన మెదల్చుకలరు.

24 జూలై శనివారం మొదలు “టూర్కి హూర్”

శరీరమర్తశాస్త్రము

చదువ చదువ సంపాదించు! మీ కావలసినదియు, నీవు చూడవలసినదియు చాలాగా నున్నది కాస్త్రమిదియే. ఆంగ్లభాషలో ఇట్టి పూర్తిశాస్త్రమును ఇదివరకు యెవరివల్లూ రంగముగా ప్రచురింపబడలేదు. దీనిలో శ్రీ పురుష లక్షణములును వారియొక్క ఆవయవము విలక్షణములు శృంగార రహస్యములును. మొగ ఆడ అను శిశు ఉత్పత్తి వివరములును, పూర్వము మహాముఖము మర్మముగా వ్రాసి పెట్టికపుస్తకముగా చక్కగా 64 విధచిత్రపటములతో ముద్రించి యున్నాము. రూ 1-0-0 వి. పి. చార్జి 7 అణాలు. ఎం. ఎస్. సరస్వతి అందు కంపెనీ,

అర్ధరాత్రమున కాగడాలలో బందిపోటు

వడ్డారునంపుమే ముద్దాయిలు చిక్కలుపురము, జూలై 22:—న్యాయాధికారి చాలకాలము విచారించిన వెనుక కాగడాలలో అర్ధరాత్రమున సాయంభుల బందిపోటు గావించిన సోమారెడ్డి ఇంకను 16 గురు ముద్దాయిలుగల కేసు నెమరన్నకు పంపబడినది. ఈ కేసులో వడ్డారునంపుమను అనుమానింపబడిన బందిపోటుగుంపు పాల్గొనెను. వీరిలో 19 గురు అరెస్టు చేయబడిరి. మైసూరు పోలీసువారు వారిపై 395, 457 సెక్షనులక్రింద నేరము మోపిరి. బందిపోటుగుంపు గ్రామము చెంతనున్న ఒక గట్టపై చేరి అర్ధరాత్రమున లాటీలతోను కాగడాలలోను కొండ దిగి మాడప్పగారి యింట ప్రవేశించి ఇంటిలోనివారిని బాధించి నగనాణెములతో పారిపోయిరి. ఆస్తి నుమారు నాలుగువేల విలువచేయును. (ఆ. ప్రె.)

జమీందారుల విందు

రాజప్రతినిధి దంపతులు పాల్గొనుట నాగపురము, జూలై 23:—ముఖ్యపరగణాలు వీరారుల భూస్వాముల విందునకు కాసనసభ భవనప్రదేశమునకు రాజప్రతినిధి దంపతులు గవర్నరు దంపతులు పోయిరి. సర్ యస్. యమ్. చిట్టపీఠుగారు రాజప్రతినిధి దంపతుల నాదరించిరి. ఆహ్వానసంఘమువారిని గవర్నరుగారు రాజప్రతినిధికి దెలిపిరి వారు వచ్చునపుడు బ్యాండువాద్యములు సాగుచుండెను. తేనీరు నేవించి ప్రదేశముందు నిర్మింపబడిన మంటపమునకు ఇర్విను దంపతులు వెళ్లిరి. కులాసాగా కలసిమెలసి అందరును మాటాడుకొనిన తరువాత సర్ శంకరరావు చిట్టపీఠుగారు ఇర్విను దంపతులకు పూలహారముల వేసిరి. అంతట విందు ముగిసినది. (ఆ. ప్రె.)

ఉరుదు దైనికపత్రిక

న్యాయాధికారి యుత్తరువులు లాహోరు, జూలై 22—15 రోజులక్రిందట స్థానిక ఉర్దూ దైనికపత్రిక “సియాస” సంపాదకునకు సంఘ వైషమ్యముల గూర్చిన వ్యాసముల ప్రచురింపకూడదనియు, ముఖ్యముగ రావల్పిండినిగూర్చి వ్రాయరాదనియు న్యాయాధికారి హెచ్చరించెను. ఆ సంపాదకుడు ఏకాగ్రమున నోమరియొకరిని తాత్కాలికముగ 2 నెలలవరకును నియమించి తాను తగ్గిపోయెను. న్యాయాధికారి క్రొత్త సంపాదకునకుకూడ అట్టి హెచ్చరికనే జారీచేయగా తన సంపాదకత్వమున అట్టి వ్యాసము లేమియు ప్రచురింపబడనందున ఉత్తరువులు హెచ్చరికలు అనవసరమనియు, న్యాయాధికారిచర్చితై హైకోర్టుకు అప్పీలు చేసెదననియు తెలియపరచిరి. (ఆ. ప్రె.)

శ్రీ కృష్ణ ఆయుర్వేద ఫార్మసీ ఏ లూరు బోర్డు, పురపాలక సంఘములకు, వైద్యులకు, ఇతరులకు 35 సం॥లనుంచి వైద్యకాస్త్రమునందు అనుభవముగలవారిచేత యారుజేయబడుచున్న కాస్త్రాక్షమైన ఆయుర్వేద ఔషధములు సరసమైన ధరలకు సప్లయజేయబడును. మందుల గుణము గ్యారంటీ యివ్వబడును. (2880) (క్యాటలాగు ఉచితము)

చెన్నపురి దక్షిణ మహారాష్ట్ర యినుపదారి లిమిటెడ్.

Table with 4 columns: No., Share Type, Amount, and Dividend. Includes details about shares and dividends for the Chennai South Maharashtra Yennupadari Limited.

సామ్రాజ్య పార్లమెంటరీసంఘము

లండను సమావేశము

భారతప్రతినిధుల ఎన్నిక సీమా, జూలై 22:—లండనులో జరుగనున్న సమావేశమునకు యిద్దరు ప్రతినిధులను బంధవలసినదిగ సామ్రాజ్య పార్లమెంటరీసంఘ భారతకాఖకు వచ్చిన ఆహ్వాన సందర్భమున యాక్రింది స్టేటుకాన్సిలు, ఆసెంబ్లీ కమిటీలతోను సెన్నుకొనిన బోవుట కిష్టమును దెల్పిరి:— వి. రామదాసుపంతులుగారు సయ్యరు ఆలెనాబీ, జి. యస్. కవర్నీ, ఆర్. కే. మణుగం చెట్టి, లెఫ్టినెంటు. కర్నలు గిడ్డీ, సర్ వారిసింగగౌరు, సర్ డార్వేలిండ్సే, లాలా లజపతాయ, యెచ్. యం. జోషీ, మేజరు కెనరలు సర్ ఛార్లెస్ మార్క్వాటు, మేజరు నవాబు మహమ్మదు అక్బరుఖాన్, కాప్తెను అజబుఖాన్, సర్దారు షే దేవుసింగ ఉచిరాయిగారు. పైదెల్పిన సభ్యులలో యిద్దరను సాధ్యమైనంతవరకు సెన్నుకొనవలెను. వీరిద్దరును ఆస్ట్రేలియానుండి వచ్చిన ఆహ్వానము మీద నవటికి ప్రతినిధులుగ ఆస్ట్రేలియాకు బోవలెను. ఎవరిని ప్రతినిధులుగ సెన్నుకొనగోరెదరో సభ్యులద్వారా పేర్లను డిజిటలైజ్ చేసి కాఖాధ్యక్షుడు సభ్యులను గోరుచున్నారు. ఆగస్టు 5 వ తేదీ కావల వచ్చిన నిర్ణయములు సక్రమములుగ పాటించబడవు. ఈకాఖాసభ్యు లధిక సంఖ్యాకు లే యిద్దరు సభ్యులను నిర్ణయించెదరో వారే యెన్నుకొనబడినట్లును. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయి కాసనసభ స్వరాజ్యపక్షసభ్యులు

నూర్ మహమ్మదు, జోషీగారలబిల్లులు వచ్చినపుడు కాసనసభలోనికి బో ననుజ్జ యాయబడుట మద్రాసు, జూలై 22:—అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శియగు ఏ. రంగస్వామి అయ్యంగారిటుల వ్రాయుచున్నారు:— ఈసారి కాసనసభ సమావేశమైనపుడు బొంబాయి కాసనసభ స్వరాజ్యపక్షసభ్యులు కాసనసభకు బోవుట కంగీకార మొసంగవలెనని వారిపక్షమున యత్. బి. భోపత్కరుగారు తెల్పిన దరఖాస్తుపై, స్పెషలుకమిటీ అభిప్రాయము లధికసంఖ్యాకులవి అనుమతముగనుండుటచేత బొంబాయి కాసనసభ స్వరాజ్యపక్షసభ్యులు నూరుమహమ్మదు, జోషీగారల బిల్లులు చర్చకువచ్చినపుడు బోవచ్చునని అంగీకార మొసంగినట్లు డిజిటలైజ్ చేసిరి. ఈ అంగీకార మొసంగవలసినదిగ కోరినది బొంబాయి కాసనసభ స్వరాజ్యపక్ష మంతటిపక్షమునని డిలంపడమైనది. (ఆ. ప్రె.)

రంచి, జూలై 22:—గవర్నరుగారు భారతీయ వైద్యాలయమును ఈ ఉదయమున చూచిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఋగ్వేద సంధ్యావందన భావ్యము

చాండ పాచార్య కృతము. ఆంగ్ల తాత్పర్యయుతము. వేదాంఠము వేరుగ జరువ నక్కరలేదు నెల 1-8-0. బాలాసహస్రనామస్తోత్రము (1-8-0, హిత) షడేశములు మిత్రలాభము 0-4-0. వెం కుటుంబయ్య శాస్త్రి, 6-9, సోలయప్ప మొదలి పీఠి, మైసూరు మద్రాసు.

మధ్యరాష్ట్ర కర్షకుల సన్మాన పత్రము

రాజప్రతినిధి జవాబు

నాగపూరు, జూలై 22 :— 1926 జూలై 22 తేదీన బీరూరు మధ్యరాష్ట్రముల కర్షకుల లాభానికి సహకారమునకు రాజప్రతినిధి యిట్లు జవాబు చెప్పెను:—ఆంధ్రప్రదేశ్! నేడు బీహారు-మధ్యరాష్ట్రములలోని భూస్వాముల ప్రతినిధులను మిమ్ములను కలిసికొనటకు నాకెంతయు సంతస మొదలుపెట్టెను. నేను రాజప్రతినిధిగా వచ్చిన కొలదినుండినే మిమ్ముల కలిసికొని మీకు కావలసిన విషయములనుగూర్చి మీరు స్వయంగా చెప్పుకొనగా వినుటకు నేనెంతయు అదృష్టవంతుడనని తలచెదను. మీరు నుడివినట్లుగా నాకు వ్యవసాయమును మొదటినుండియు ప్రీతి. వ్యవసాయములో గల లాభనష్టములు నాకును అనుభవములు. ఇప్పుడు లెక్కకు వచ్చినంత గదానని మీవలెనే ఆకాశము జూచుచు ఆత్మాతురతతో కనిపెట్టుకొని యుండు లక్షలకొలది జనముతోడనే నామన మెప్పుడు లీనమై యుండును. కాని ప్రకృతియొక్క చర్యలు చంచలములై ఒకప్పుడు కఠినములై యున్నప్పటికిని ప్రకృతిలోనే ఆనందము కలదు. కవులు వేదాంతాలు తత్వశాస్త్రాలు సర్వశాస్త్రములందును గ్రామజీవనమును గూర్చి కీర్తించి యుండిరి. సామాన్యముగా పట్టణవాసులకున్న పలుకుబడి ఏ విషయమందును గ్రామవాసులకు లేకపోయినప్పటికిని ఏజాతికైనను వెన్నెముకయు ఒక జాతియొక్క విశ్వరూపమునకు బునాదియు గ్రామములే యని మీరెరుగవలెను. కావున వ్యవసాయదారులు చెప్పెడి ప్రతి విషయమును నేను శ్రద్ధతో వివరించునని మీరెరుగవలసియున్నది.

కర్షకులలో కర్షకుడను

నేనిప్పుడు కర్షకులలో కర్షకుడనుగా మాట్లాడుచున్నాను. మీవృత్తియందు మీరనుభవము గలవారనియు నావలెనే మీకును అధునిక పద్ధతులపై వ్యవసాయములో కృషిజేసితిరనియు నేనెరుంగును. కావున మీ సన్మానపత్రమునందు మీరు నుడివిన పలువిషయములనుగూర్చి మిక్కిలి శ్రద్ధతో నేను విచారించగలనని మీరు నమ్ముచున్నాను. ఇంతకు పూర్వమే మీరడిగిన విషయములను గూర్చి బీరూరు మధ్యరాష్ట్రముల ప్రభుత్వమువారు విచారించుచున్నారు. మరియు వానిలో చాల భాగము సకాలముననే వ్యవసాయముపై నియమింపబడు రాయలు కమిషను వారి విచారణలోనికి బోవుననియు వారును వాటిని కడు జాగ్రత్తతో పరిశీలించి వెంటనే పరిష్కారము జేసెదరనియు నాకు నమ్మకముకలదు.

మధ్యరాష్ట్రములపంటలు

వ్యవసాయ దృక్పథమునుండి మీరాష్ట్రము చాల ముఖ్యమైనదని మీరు చెప్పియున్నారు. హిందూదేశములో కల్ల ముఖ్యపంటలగు పరి, గోధుమ, ప్రత్తిపంట లిచ్చట పండును. ఇచ్చటి వ్యవసాయము పూర్వపద్ధతుల ననుసరించియు ప్రస్తుతము ధనవంతులను విద్యావంతులను విరివిగా సాగుచేయు శాస్త్రీయపద్ధతుల ననుసరించియు ననేకవిధముల జరుగుచున్నది. అదృష్టవంతులు కాని మీతోడివారలకు అభివృద్ధివిషయమున మార్గము జూపుట యిచ్చట కూడియున్న మా పనియై యున్నది. భూస్వాములయందు విద్యావ్యాప్తి గలిగి ప్రకృతి శాస్త్రముయొక్క తోడ్పాటుగని ఈశాంజులలో అభివృద్ధియనుమాట దుస్సాధ్యము.

నూతన వ్యవసాయపద్ధతులు

భూతత్వమునందు కొన్ని రసాయనములు తక్కువైనట్లు యీ నా శాస్త్రీయ పద్ధతుల మీద విత్తనములను పరిశోధించి అభివృద్ధి జేంచిన యంత్ర సహాయముచే అభివృద్ధి పద్ధతులమీదనే సాగుచేసెదమని ఈలోపములు కొంతవరకు తగ్గిపోవును. వ్యవసాయమునకు శాస్త్రపరిశోధన బాగుగా జరుగుచున్నది. అందిలి కొన్ని మార్గములు. తనకీ ముఖ్యవిషయమునుగూర్చి బాగుగా తెలియునని మీ ప్రభుత్వమువారు కనబరచియున్నారు. వ్యవసాయకళలను శాస్త్రీయ విశ్వవిద్యాలయముక్రిందికి చేర్చబడెడిదికి తార్కాణము. ప్రత్యేకముగా చేసేమాపుటకై ఫారములుగూగలవు. చాలవరకు పనిజరిగినది. కాని వ్యవసాయాభివృద్ధియం దింకను ఎంతయో జరుగవలసియున్నది.

ఎల్లప్పుడును ఇరువురు భాగస్వాములున్నారు. వారి కార్యము సానుకూలముగావలెనన్న, వారు పరస్పరముగా సహాయము జేసికొనవలసియున్నది. శాస్త్రకారు డెన్నిపరిశోధనలు సల్పినను ప్రత్యేకముగా వానిని వ్యవసాయమునకు వేరొంపజేసినగాని వానిపని పూర్తిగాదు. కావున మీవ్యవసాయ సంఘములును సహకారసంఘములును కలిసి శాస్త్రపరిశోధనలో

ములును సహకారసంఘములును కలిసి శాస్త్రపరిశోధనలో కలిగిన ఫలితములను వ్యవసాయమునకు వర్తించునట్లుగా చేయవలసినవియు వ్యవసాయశాఖలో మిక్కిలి కృషిగల సంబంధమును మీరు వదలుకొనగూడదనియు చెప్పుచున్నాను.

మరియు సాగు చాలవిరివిగా పెక్కు య క ర ములందు జరుగుచున్నదనియు అందువలన పచ్చికభూములు తక్కువగుచున్నవనియు మీరు వివరిత ప్రశ్నమునందు చెప్పియున్నారు. దున్నుటకు ఎడ్డును సాక్షిగూవులను ఎక్కువ జేయవలసిన అనవసరమున్నదని మీ ప్రభుత్వమువారికి బాగుగా తెలియును. వారు చేయు ప్రయత్నములను నేను శ్రద్ధతో చూచుచుండెదను. పంటల నెక్కువ జేసి మీరు చేయుచున్న సేవనుగూర్చి నేను విశేషముగా చెప్పనక్కరలేదు. భారతీయుల అవసరములకారకును భారత పరిశ్రమాభివృద్ధికిని హిందూదేశము పెక్కు వస్తువుల నిష్పాదకు దిగువతి చేసికొనవలసియున్నది. దానికి బదులుగా హిందూదేశము ఎగువకులను పంపవలసియున్నది. కావున యిప్పుడు పంటల సభివృద్ధిజేయుటలో మీకు స్వలాభమేగాక దేశభక్తియు నున్నదని మీరు తలంపవలెను.

ముడిపదార్థములను హిందూదేశముననే ఉపయోగపరచవలెను

ఇప్పుడు ప్రతిదేశమును తనకు కావలసిన వాటి కొరకై కొన్ని ఎగువకులను చేయవలసి యున్నప్పటికిని హిందూదేశములో ముడిపదార్థముల కెయ్యారు వస్తువులనుగా చేయుట కన్నియో అవకాశములు గలవు. ఇండియా నుండి ఎగువకులను ముడిపదార్థముల నన్నింటిని ఇండియా మిల్లులలోను ఫ్యాక్టరీలలోనే ఉపయోగ పరచవచ్చును. కావున విత్తనములను విత్తుట మొదలుకొని వస్తువు తయారవరకు మీరేమైన యొక స్క్రీమును జూపినయెడల దానికి నా పూర్ణమైన సానుభూతిని జూపెదను. వ్యవసాయశాఖ చేయుచున్న పనులనుగూర్చి మీరు చెప్పిన మాటలకు నేను సంతసించితిని. మీరాష్ట్రములో డాక్టరు గ్లెడ్డుగారు పనిచేయుచుండుటవలన మీరు చాల అదృష్టవంతులు. ఆయన యిప్పుడు ఇండియా దొరతనమువారికి వ్యవసాయ కలహాదారుడుగ నుండి స్థానిక ప్రభుత్వములకును ఇండియా ప్రభుత్వమువారికిని రాయలు కమిషను వారికిని సంధానకర్తగా నుండున్నారు. ప్రిమర్ ఆల్ గాల్గును సామాన్యులుకారు. తిరిగి నేను కొలకత్తాలో మీ ప్రతినిధిపరిశీతులతో పరిచయము చేసికొనుటకు ఎదురుచూచు చున్నాను. మీరెల్ల మీ యొక్కయు మీసోదర కర్షకులయొక్కయు అభివృద్ధివిషయము నాకు నల్లనని మరియొకసారి చెప్పుచున్నాను.

(ఆ. ప్రె.)

కలకత్తాలో కుంభవృష్టి

ఉరంతలను మొలబంటినిరు

ట్రాము లాగిపోయెను

కలకత్తా, జూలై 22:—రాత్రి 2 గంటలనుండి ఉదయము 10 గంటల వరకును కుంభవృష్టిగ వర్షము గురిసినది. ఉరంతలను మోకాటి మొదలు మొలబంటిలోతు నీరున్నది. ట్రాములు, మోటారులు, బండ్లు అన్నియు ఆగిపోయినవి. కొవ్వొగములు కచ్చేరి కాలపుడుగ పోయిరి. నగరములోని తటాకములు గట్టుతెగి పోరిపోయినవి. చాల దుకాణములలోని సరకు కప్పమైనది. రాత్రి 6 గంటలకును ఉదయము 10 గంటలకును మధ్య 6. 8 అంగుళముల వర్షము కురిసినట్లు తెలియుచున్నది.

(ఆ. ప్రె.)

ఉదయమున కురిసిన వర్షమువలన నగరమునకు వడిమి బోయని నీరు పంపవలసియుండును గాన కొలదికోజు లానీరు పంపబడవలసి తెలియుచున్నది. ఇంజను గదిలోనికి వరదనీరు వచ్చుటవలన నీరుతోడుట ఆపివేయబడి ఇంజనులు పని ఆపబడినది. పైరుట్రేగేడు ఇంజనులు గదిలోని నీరు తీయుటకు గంటల పాటు పనిచేయవలసియుండును. (ఆ. ప్రె.)

రంగూన్, జూలై 22:— ఇండియా మంత్రి షాను సంస్థానములకు ప్రధానవిద్యాధికారి యొకరుండవలెనని తీర్మానించిరి. గవర్నరుగారు ఆర్. జి. యస్. కిందిగారి సాఫానాయక నియమించిరి.

(ఆ. ప్రె.)

మోహినీతైలము

5 తు|| నూనెగల సిసా 1-కి రూ. 0-12-0
ప్రీపురుములు వాడుటకు యోగ్యమైనది.
అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

హిందూధర్మాదాయముల చట్టము

నిబంధనల మార్పు

మదరాసు హిందూ ధర్మదాయముల చట్టమునందు నిబంధనలను యీదిగువనీని ప్రభుత్వమువారు మార్చుచున్నారు. విచార్యవాన్తము గజెటులో ప్రకటించిరి. 1వది 1, 20-1, 101-107, 109 నిబంధనలను గూర్చి యిచ్చిన సూచనలకు ప్రభుత్వమువారు విచారించిరి. ఇప్పుడు వానిపై ఉద్దేశము ప్రకటించుచున్నారు.

ఈవిధమ నిబంధనల మార్పులు:—

2 వ నిబంధన (దాప్త అవధి అక్రమము కమిషనుకు నియమించుటకు గూర్చి యానిబంధన నుండు గల విచార వాక్యములు అనవసరమునచే తీసివేయబడును.

3 వ నిబంధన:—ఎంత జీతగా డెనను సరే నొఖరునండి ఉద్యోగుల వరకు యెవరిని శిక్షింప నెంచినను జరిమానాకు విం చిన శిక్ష వేయవచ్చును ముందుగా న్యాయసమ్మతము జుచారణ జరుపవలెను. అందుకు తగినట్లుగా మూడవ నిబంధన యందలి మొదటి వాక్యము యీదిగువ రీతియందవలెను:— ఏఉద్యోగినిగాని నొఖరుగాని జరిమానావేయట గాక యొక్కవగ శిక్షింప దలంచినపుడు న్యాయశిక్షగా విచారణ జేయవలెను.

4 వ నిబంధన:— ఈనిబంధన ప్రకారము రూ 150 లోపు జీతముగల ఉద్యోగులు అసీలు జేసికొనుటకు వీలులేదు. అధ్యక్షుడు శిక్ష విధించినచో బోర్డువారికి అసీలు జేసికొనుటకు అవకాశ ముండునట్లుగా యానిబంధన సవరించ బడును. రూ 150 లకు మించిన ఉద్యోగులు ప్రభుత్వము వాంఛింప అసీలు జేసికొన సవకాశ మియబడును.

27 వ నిబంధన:— 29 వ నిబంధన యందుండుచే నిది కూడా యానిబంధన అనవసరమని దలంచి ప్రభుత్వమువారు తీసి వేయుచున్నారు.

49 వ నిబంధన:—ఈ నిబంధనయందలి మొదటినిబంధన యిట్లుండును:—12, 18, 30 నిబంధనలప్రకారము డాక్టర్లు మొంటులను పంపగోరవలెనని అట్లు చేయబాలనపుడు, బుద్ధి పూర్వకముగ జేయలేదనియు, అనివార్యములగు కారణాంతరములచే డాక్టర్లు మొంటులు హాజరుపెట్టటకు వీలులేకపోయిననని బోర్డువారియెదుట దుజువుజేసినతప్ప లేకునో రూ 100 మించ కుండా జరిమానా శిక్షకు అర్హులగుదురు.

51 వ నిబంధన:— ఈనిబంధనను యీ దిగువవాక్యము వివరచేర్చబడును:—“ట్రైబ్యు 66 వ సెక్షను (1) సబుసూలు ప్రకారము నోటీసు నిరాకరించినచో, ఆ సెక్షనునందు పేర్కొనబడిన మూడునెలల గడువు నిరాకరించిన వాటియందే లెక్కించబడును.

105, 106 నిబంధనలు:— కాలెండరు సంవత్సరముగాక ఫస్టీలెక్కను గుర్తించవలెనని బోర్డువారు ఉద్దేశమును ప్రభుత్వమువారికిగరించిరి. నిబంధనలలో “సంవత్సరము” అను పదమును తొలగించి “ఫస్టీ” అని చేర్చవలెను.

మార్పుచేయబడిన నిబంధనలు భూమిపరిమి, గజెటులో మార్పు వివరముగా ప్రకటింపబడినది. దానిపై గజెటులో ఆంగ్లదేశ భాషలలో ప్రకటించుట.

జిల్లాగౌర్డు ఎన్నికలు

తాలూకాబోర్డులనుండి జిల్లాబోర్డునకు సభ్యులను ఎన్నుకొనే నిబంధనలను కొన్ని సవరణ విత్తుచూచు యదానను ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించియుండిరి. దానికి అభ్యంతరము లేవియు తెలియరానందున భూమిపరమ చున్నారు.

సవరణనిబంధనలు

తాలూకా బోర్డునుండి జిల్లాబోర్డునకు సభ్యులు ఎన్నుకొను నిబంధనల సవరణలు:— 4 వ నిబంధనయందలి అట్టి అభ్యర్థులందరు ఎన్నుకొనబడినట్లు గుర్తించబడవలెను “అట్టి అభ్యర్థులందరు ఎన్నుకొనబడినట్లు అభ్యర్థనకు ప్రకటించును” అనియుండును. అట్టి 5 వ నిబంధనయందలి సూచన అభ్యర్థుడు లేక తాత్కాలిక అభ్యర్థుడు ప్రకటించును అని మార్పుజేయబడును.

(జె.టి.)

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము

కలకత్తా, జూలై 23:— హెచ్. ఇ. ప్రీపురుగాగు గాజీ నామనిచ్చినందున వానిసాను నాధారంగా 5 వ కలకత్తా విశ్వ విద్యాలయమున ఫెలోగా నియమింపబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

న్యాయస్థానవార్తలు

విశ్వనాథదాసుగారి అపీలు

ముద్రయిపక్షమున వాదన

మహాత్మాను మరల కోర్టువారు సమావేశమైన పిరక హ్యూజెంటు గ్రాంటుగారు తమవాదనను తిరిగి ప్రారంభించిరి. నాటాలో నువ్వారంపబడిన రు 7250 తనకీ దారు (ముద్రయి) నకుగాని. నారాయణ పండాగారికిగాని జేరియండలేనియ. అట్లు జేరినది హెడ్ గుమాస్తా యొక్క ముక్రమే సాక్ష్య ముపరిగిరియు దానినే ప్రాసిక్యూటర్ వారధారముగ గైకొనిరియు కాన ఆసేరము నిలువదనిరి. ఇక రెండవసేర మేమనిన, రు 725 లు రు 1885 ల మొత్తములు తన బావమరద యగు నారాయణ పండాగారు ఖద్దరు వ్యాపారములో సహాయము జేయుటకై ముద్రయిచే నొసంగబడినవి. గ్రాంటుగారి సుదర్శనములో క్రిందికోర్టు లందలి సాక్ష్యమును విమర్శించి, ప్రతిపక్షముందలి రైలువేస్తేనులోని పార్సెలు రిజిస్టరులో పడుచున్నయు క్రముముగ నుట్టులు రైలువే ఆపిరు తెలిపే నని బల్గిరి. ఈ విషయమై రైలువే అధికారులను వట్టుముల కవ కాశీమీయక ముద్రయికి సాయ మొనర్చుటకై రైలు వే అధికారులు తంత్రి మొనర్చిరిని జిల్లా జడ్జిగారి జెప్పగలని ప్రశ్నించిరి. కావున సెషన్సు జడ్జిగారు రైలువే ఆపిరు తెలిపే దోషా దోషా మొనర్చుటను విచితము. జేరినది గైకొనిన దుకు విలువ మొత్తము రు 4,886 లు. రైలువే అధికారుల విశ్వసించినదో నేమే లేదు. రసీదులు లేక రు 4000 లు విలువగల సరుకు గైకొను నభాగ్రతితో నెవరైన నుండరని ఊహించుట కవ కాశీమీయక ప్రభుత్వమువారు ముద్రయిని సంకాక్షి నాయ ముని గోరిరి. జబ్బుకు కాలదోషము పట్టునని తిరిగి తిని ముద్రయి సమాధాన మొసంగెను. ఈసన మేయర్ డ్జేమిలో తీయబడినో అది వెరవేరను. రైలువే ప్రభుత్వముయొక్క ఫలితము ననుభవించిరి. ఖద్దరు వ్యాపారార్థమై నాయయణ పండాగారి కీ దన మొ సంగెనను నేరము ముద్రయియపె నారోపించబడినది. ఖద్దరు వ్యాపారము విషయమై ఎట్టి సాక్ష్యమును లేదు. ధనము తీయబడిన పద్ధతు లేవని కెట్టి ఆక్షేపణయునునైనను అట్లు తీయబడిన ధనము కేదవారికై జచ్చింపజెసిన అందు నేరమేమిగలదు? తన భావ మరచికి ధన మొసంగుమని అందుకు వ్రాత మూలకముగ హెడ్ గుమాస్తా అను మతి నొసంగుట నిక్కముని ఊహించనగునా? ప్రస్తుతిము దేశ ముండుండి రాజకీయ పాక్షిక భేదములందు ఎట్టి స్వల్ప ఆక్రమమైనను మీది మరక గలవారు బోర్డులో సభ్యులుగ లేకుండునని తూరు తెట్టు? తాలూకాబోర్డు ఖద్దరుతప్ప వేరు. ఉద్దేశముతో ముద్రయి ధనమును తీయలేదనుట నిర్వివాదాంశ మని బల్గిరి. పిరక గ్రాంటు గారు హెడ్ గుమాస్తా యొక సాక్ష్యమును విమర్శించి సెషన్సు జడ్జి గారే కారణ ముచే నైనదేమి ప్రాసిక్యూటర్ వారిని విశ్వసించిరి. ప్రాసిక్యూటర్ కేసు సంఘము అడినుండి అంత్యము వరకు ఈసాక్షియే రుజువు చేయ గోరబడెను. రు 1885 లు రు 725 లు నారాయణ పండా కొనసగుటను రుజువు చేయుటకి సాక్షి విలిపింపబడినది సెషన్సు జడ్జిగారు నుడివిరి. తాలూకాబోర్డు సీట్ల జేసిన, సర్టిఫై జేసిన ననక క్లబ్బ ము ద్రయి కొనగబడినది. కాని విచారణ సమయముందు అవి కొరబడె ఆ క్లబ్బపోయెనని చెప్పబడినది. సెషన్సు జడ్జిగారు దానిని నమ్మిరి ప్రతివాదులు అసలు ప్రతులను కోరగ ఆయు పొయిన యే చెప్పిరి. ప్రాసిక్యూటర్ సర్టిఫైను కానీయ కోర్టువారి ఎదుట దాఖలు జేసిరి. ప్రతివాదులకు విధానమును తెలియజేయకనే ప్రాసిక్యూటర్ వారు కాగితములకు దాఖలు చేసిన ప్రతివాది తన కేసు నట్లు నడుపుకొన గలగునా? ఈవిధముగ పట్టి ప్రాసిక్యూటరును విచారణ జరుపుట కనువతించుటయే విచారణ యొక్క దుర్బలత్వమును తెలియజేయుటకు బాలును. ముద్రయి ఈ పన్నాచేజల నెల్ల కమిటింగు మ్యాజిస్ట్రేటునొద్ద ప్రతివాది తప్పున దాఖలు జేసెను. ఈ దన్నాచేజలపై సంతక మొనర్చిన వెంటట్రావుగారు విలిపింపబడలేదు. వీనిని టైపుజేసినవాడును, అసలు ప్రతుల గలవా డును గుమాస్తా విలిపింపబడలేదు. వాకి దొరకన దొకడే. ఆత దొక అసత్యవాది (నవ్వు) వెంకటరావు గారు గౌరవనీయులగు పదవియందు నున్నవారు. 1922-28 వరకు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులుగ నుండిరి. తాలూకాబోర్డు వైసు (వై సి డెంటు) గొంతకాల ముండిరి. వారు డిప్యూటీ కమిషనర్ దొక ఉద్యోగము జేసి చాలించుకొనిరి. ఇది యన్నియు రుజువునకు రాని నిరాధారములతో నిక జేపై ఆధారపడెనెమ? (కోర్టు నా రెండును డెన్యూవు).

సి. ఆముగారు నేనొక దావానుదు పని జేయుచు న్నుండుని ప్రత్యేక పట్టిను ప్రాసిక్యూటరుగ నియమింపబడిన ఎ. వి. సుబ్బారావుగారి ప్రాసిక్యూటర్ తరపున వాదించుచు కమిషన్ మ్యాజిస్ట్రేటు కోర్టులో ఈదన్నా చేజలు లేబడలేదనియు, పిదప హెరాతుగ నిది లేబడెననియు బల్గిరి.

గ్రాంటుగారు రింకను వాదించుచు ప్రాసిక్యూటర్ వారు దాఖలుజేసిన 4 దన్నాచేజలపైనే తమవాదము సాధారముజేసి కొంచుమనియు, బహిరంగసాక్ష్యమును పూర్తిగ విచారించక నే అంతరంగిక సాక్ష్యముపై సాధారపడుట అసంభావ్యమని యు, ఈదన్నాచేజల నెల్ల సర్టిఫైంపబడినో లేంపబడుటకై సాక్షులను విచారణ గావించిరియు, ఎక్కుముగ గంజాముజిల్లాలో అసత్యములు పలుకువారిని జమతేయుట కష్టముగాదనియు బల్గిరి. (నవ్వు).

కమిటికోర్టులో వెంకటరావుగారి కేల విచారించలే దని న్యాయమూర్తి వాలసుగారడిగిన ప్రశ్నకు ఎ. వి. సుబ్బారావుగారు సమాధాన మొసంగుచు వారు ప్రతివాదితరపు సాక్షిగ ఎన్నుకొనబడిననియు, నెలయొక్క రుదొడుమువరకు మాత్రమే సంతకము జేయుట కధికారము గలిగియుండె గావున ముద్రయి చెప్పినటుల వర్తింపవాదని తలంపితిమియు బల్గిరి.

న్యాయమూర్తి:—అట్లుసాించుటకు కారణమేమి? సాక్ష్యమేమైన గలదా?

గ్రాంటుగారు వాదించుచు 29 వ తేదీ నకల్లు తయారు చేయబడినదియు 80 వ తేదీ అధ్యక్షులుగ నుండుట మామెని యు, అసలుప్రతులు దాచియుబడినదియు హెడ్ గుమాస్తా వేయి బొంతులకైన జంతువాడు గాదనియు భయముచేతనో లందమువల్లనో తప్ప వేరొకవిధమున ఆత డెట్టి అసత్యముల బల్గియుండదనియు నుడివిరి. “నాచెవులు నాకు సంతక ప్రి గలిగించినవి” అని సాక్ష్యములో జెప్పెను. స్వర్ణజ్ఞాన మంతయు వారికేతులుగాక చెవులలో నిమిదియుండె గాబోలు (నవ్వు) పోలీసువారు సాక్షులను వశపరచుకొని తిప్పినటుల పన్నాచేజల నైజసాక్ష్యము తెలియ జేయుచున్నది. ఇట్టి పరిస్థితులందు ఈదన్నాచేజలు నిజముగప్రతుల గల్గిపై జేయబడిన కల్లన నమ్మెను. ప్రాసిక్యూటరు వారి తరపున ఇంతకంటె బలమగుసాక్ష్యము లేని సందర్భమందే జడ్జి గాని ముద్రయికి శిక్ష విధింపబడుదు. ప్రాసిక్యూటర్ వారు కేసును రుజువుపరచులేక పోయిరి. ముద్రయిధనమును దీసి నారాయణ పండాకు న్యాయపార్థమై యొసంగెనని రుజువుపరచుట కోడిరి నారాయణ పండా తేలిక ధన మొసంగినను అందు నేర మేమి గలదు? ముద్రయిపై గల నేరముంతయు సకాలములో తన విధుల నిర్వహించబడకపోవుట. లోకలో ధను లెక్కల సహాయపరి ష్టాధికారిని ప్రాసిక్యూటర్ వారు విచారించిరి. వారు సాక్ష్య మొసంగుచు కాలదోషముపట్టి ధనము రాకపోవునను భీతిచే సానికసంఘాధ్యక్షులు ముందుగనే ధనమును గైకొని తమవద్ద నుంచుకొనుట మామూలే యని పల్గిరి. ప్రాసిక్యూటర్ వారు ముద్రయిపై నేరము మోపుట కెట్టి ప్రయత్నములనైన గావించ వలసివచ్చెను. రైల్వే లెక్కలను చూచిన ప్రాసిక్యూటర్ కేసు సమూలముగ కూలిపోవును. ఈదావాయం డెట్టి అవిశ్వాసము దకు, ఆక్రమప్రవర్తనకు తావులేదు. సెషన్సు జడ్జిగారు ప్రాసిక్యూటర్ వారి సంతకముల నెల్ల అనుకూలముగ నుండిరి గాని ప్రతివాది కెట్టి సాక్ష్య మొసంగి యుండలేదు. కావున ఈసం పర్కములందు న్యాయమూర్తులు ముద్రయిపై శిక్షను తొలగింప వలెనని కోరుచు ముగించిరి.

ప్రాసిక్యూటర్ సమాధానము

ప్రత్యేక పట్టిను ప్రాసిక్యూటరు ఎ. వి. సుబ్బారావు గారు సమాధాన పూర్వకముగ వాదించుచు మొదటి దన్నాచేజ మార్చి 11 వ తేదీ తాలూకా బోర్డు సభ జరిగినటుల డెయి ననియు అత్యవసరముగ బిల్లు లేనైన ఉన్నచో అసమావేశమం దే ప్రవేశపెట్టబడి యుండవలె ననియు అట్లుగాక కొంతకాల ము గలిగించిన పిదప వానికి తాలూకాబోర్డు కాంక్షను పొంద బడినదియు బల్గిరి. రాష్ట్రీయ గ్రాంటుల నుండి రు 725 లు ముద్రయి కొరెను. గాని ట్రెజరీ డిప్యూటీ కలెక్టరుగారందుల కాక్షేపణ చెప్పిరి. 81-2-22 వరకు ధనము చెల్లింప బడలేదు. ముద్రయి చెప్పవలెనుండి వచ్చిన పిమ్మట నైనను తిరిగి ఈబడలే దు. అంతవరకు హెడ్ గుమాస్తా వద్దనే పంచి పెట్టుటకుగాన ఉంచబడినది. గుమాస్తాల వద్ద రు 100 ల వంటి పెద్దముత్తముల నుంచవచ్చునని నేదలంపను.

న్యాయమూర్తి:—ముద్రయి ఈధనము తనమొద్దకి ఉంచుకొనుట న్యాయకాన్త్రబద్ధ ముగ విధి యి మీ యాంతు మున్నాడు. హెడుగుమాస్తాయొద్ద ఉంచరాదను నియమక మెచట గలదు?

ఎ. వి. సుబ్బారావుగారు:—దీనిని నేను ముద్రయియొ క్క విధిలోప మని చెప్పటలేదు. రు 155 ల వంటి కొద్ది యుత్తముల విషయములోనే హెడుగుమాస్తావద్ద నుండినటుల ఆత వద్ద వాజ్యములు గైకొనియుండ రు 725 లకు అట్టి మెమా లేకుండుట స్వాభావికమా? తే 17-2-25 న రు 725 లు తన వశముండుటలు స్పష్టము. ఎటులన అదే మెమానుండు రు 725 లు, 1885 లు భాగములుగ ఎట్లు చెప్పించినో తెలుపబడి

నది. ముద్రయి తన పలుకుబడివలన 15 సం॥ల అనుభవము గల న్యాయవాదులచే రసీదుల బడయబడెను. అందుచే మొత్తము విడ రు 725 లు హెడుగుమాస్తావద్ద నుండినని చెప్పట కా ధారములేదు.

ఇక రు 1885 ల విషయమై ధనమును పంచి యిచ్చుట లో ముద్రయి అసత్యము జేసినందున అతిగు నేరమునకు బాధ్యు డనియు బల్గిరి.

న్యాయమూర్తి:—ఇందు క్రిమినల్ విశ్వాసద్రోహ మేమి గలదు?

ఎ. వి. సుబ్బారావుగారు:—నారాయణ పండాకు ధన మప్పజేప్పటయే.

న్యాయమూర్తి:—విధినిర్వహణభంగ మెచట గలదు?

ఎ. వి. సుబ్బారావుగారు:—తాలూకాబోర్డు ధనము తాలూకాబోర్డు పనులకే వినియోగింపబడవలెను. బాంకులో వేయుటకే ప్రభుత్వమువారి కాంక్షను గావలసినవచ్చినపుడు ఇక నారాయణపండాగారి కిచ్చుటకు ప్రభుత్వమునతి ముఖ్యము గాదా? నారాయణ పండాకు ధన మప్పగించుటయే నేరము.

న్యాయమూర్తి:—అధ్యక్షుడు ధనము భద్రముగ నుం చుటకై ప్రభుత్వమునతి లేకయే బాంకులో వేసిన విశ్వాస ద్రోహనేరమునా?

ఎ. వి. సుబ్బారావుగారు:—ప్రభుత్వమునకు ఆక్రమ నక్షము గలుగుచున్నది.

న్యాయమూర్తి:—ఎట్లులు?

ఎ. వి. సుబ్బారావుగారు:—ప్రభుత్వమువారి కాధనము పై హక్కుగలదు. ప్రభుత్వమువారి అవసరములకు స్థానిక సంఘ ముల అవసరముల కెంతయో భేదముగలదు. (నవ్వు).

న్యాయమూర్తి:—అందు నమ్మకద్రోహము ఎచటగలదో దాము కనలేకున్నా మనిరి. ఇంతట కోర్టువారు నిన్నటికి విచారణ ముగించిరి.

* * *

ప్రాసిక్యూటరు వాదన

మదరాసు జూలై 28:—చెన్నై కోర్టు కాసనసభ్యుడును, ఇదివరకు ప్రతిపక్షము తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షుడును అగుచి. వి శ్వనాథ దాసుగారు, బరంపురము సెషన్సుజడ్జి విధించిన శిక్ష పైన గావించిన అప్పీలున, హెడ్ గుమాస్తా న్యాయమూర్తి వాలసు, న్యాయమూర్తి మాధవన్ నాయగ గార్డీ దినునను నింక ను విచారించుచుండిరి. నిన్న సాయంత్రము నాల్గుగంటలకు ప్రాసిక్యూటరు తరపు వాదర ప్రారంభించిన ఎ. వి. సుబ్బారావుగారు ఈదినమున ఇంకను వాదించుచుండిరి.

ముద్రయి నేర మొనర్చెనని తెలుపుచు “పట్టిధనమును నురక్షితిముగ కాపాడుటకుగాన ప్రభుత్వమువారు కొన్ని నిబంధ నల నొసర్చిరి. ముద్రయి అనిబంధనల నన్నిటిని భగ్గుపరచి, అ సత్యములుచెలిపి ట్రెజరీనుండి స్థగనమును దీసుకొనెను” అని సుబ్బారావు గారు నుడి విరి. కాని ఆ మొత్తము తిరిగి ప్రభుత్వమువారికి పోకుండజేసి, ప్రజలకు పయోగింపుటకు పదుదేశముతో నిట్టనర్చెనని ముద్రయి చెప్పుచు న్నాడు. కాని ఆత డెట్టి పదుదేశముతో నొనర్చెనా లేక, నారాయణపండాకు సహాయ మొనర్చు నుదేశముతో నొనర్చెనా యను విషయము నిచ్చట విచారించవలెను. సదుదేశముతో నత డీ కార్యము నొనర్చియున్నయెడల ముద్రయి నేరముగాదు. అటుల గాక రెండవ యుద్దేశముతో నొనర్చియున్నయెడల ము ద్రయి దోషియగును. అప్పుడు, సెషన్సుజడ్జి తీర్పున కెట్టి యాక్షేపణయు నుండవలదు.

కేసు వివరముల గురించి సుబ్బారావుగారు నుడువుచు, ముద్రయి అసత్యములు తెలిపిన విషయము చాలకాలమునకు పూర్వమే తెలిసినదియు, ముద్రయి క్వరాక్ష్యక్షియే డను కారణముచే, నీకేసు పెట్టబడ లేదనియు నుడివెను. 1922 సం॥ లెక్కలను పరిశీలించిన అప్పీలులు ఎగ్జియినరు, అసంప్రా ర్తి యగు పనుల “సెషమున” పదరు మొత్తములు ట్రెజరీనుండి దీసి కొనబడి నని 1928 సం॥రపు నివేదికయందు వ్రాసెను.

న్యాయమూర్తి:—“సెషము” అనునది, అతని స్వక్తి అభిప్రాయము మాత్రమే నని నుడివిరి.

ఎ. వి. సు. గారు:—ముద్రయిని ప్రాసిక్యూటరు జేయు ట కుద్దేశము ప్రభుత్వమువారికి గలుగక పూర్వమే అతనిచర్చ లాక్షేపణయుగగనున్నవని తెలుపుట కే విషయ వివరించినని యు దోషిని.

న్యాయమూర్తి:—ఇతర తాలూకాబోర్డుల అధ్యక్షు లెట్లు చేయుటలేదా?

ఎ. వి. సు:—ఇతరులుగూడ చేయుచున్నార కాని సెషయి స్వలాజ్యపక్షియే డనుకారణముచే ప్రాసిక్యూటరు నుట్టిరనియు సెషన్సు జడ్జి ముద్రయి రాజకీయములను జూచి దురభిప్రాయపడినని ముద్రయి న్యాయవాది నుడివెన్న అట్టి యాకోతగ కెట్టి అవకాశమును లేదు.

సూ. గ్రాం:—స్వామిగారి తీర్మానం నీ నీ విషయమును ఉద్దేశించి యున్నాను.

ఎ. వి. సు. గారు:—మద్రాసు రాజకీయాభివృద్ధి అభివృద్ధి మనకు సంబంధము లేదు. సాధారణ పండాగారికి వ్యాపార మొనర్చుటకుగానూ తాళాకాబోర్డు ధనము నొసగినా లేదా అను విషయమునే గమనింపవలెను.

మద్రాసు, ప్రజాభివృద్ధి సహాయక నిబంధనను వర్తింపి (ట్రెజరీనుండి రు 2000 ల ముత్తముల ఓయిం చె న నీ ము) స్వామి వాది చెలి పెను అది ప్రజాభివృద్ధి సహాయక నిబంధనల ఆధారమును (ట్రెజరీనుండి దీనికొనుటకు బోర్డువారి అనుమతి సందుకు పొందియుండలేదు?

స్వా. వా:— నిబంధనల సత్కరింపుటకు బోర్డువారి అనుమతి సదుపాయం లేదనియ్యి? (నవ్వు)

మద్రాసు రాష్ట్ర గౌరవ మంత్రులు, అంతర్గత సర్వ బడిన పనులకీకాక, ఇంకను బోర్డువారి అనుమతిసందని పనులకుగూడ మద్రాసు (ట్రెజరీనుండి) డబ్బుదీసినని నుడివిరి.

స్వా. మాధవన్ నాయకగారు:—లోకబోర్డుల పనులు ప్రారంభించిన తరువాతకూడ, బోర్డువారి అనుమతి ఉపయోగపడదా?

ఎ. వి. సు. గారు:— అవును. మద్రాసు, ప్రజాభివృద్ధి సహాయక నిబంధనలకన్న వర్తింపచేసినచప్పుట కారణములేదని చెప్పటం కీ విషయమును దెలిపిరి. మార్చి 11 వ తేదీన తాలూకా బోర్డులకు జరిగెను. సదరు గ్రాంటుల తిరిగి ప్రభుత్వమువారికి కలసిపోతుండజేయుట మద్రాసు డిప్యూటీ సర్పంచ్ యొక్క ఆ విషయమును 11 వ తేదీ సభలోనికి తెచ్చి, ఇంకను నిలువయున్న స్థితి ములకు అనుమతి సందియుండెడి వాడు. సంతకము పొందుకు నను అతడు పనులకురించి నిర్దుష్టమయ్యెను. ఈ మాంద్య వంతయు నొకసారి పోయి 15 వ తేదీన ప్రజాభివృద్ధి సహాయక నిబంధనలకు వైరెండు కమిషనుల గమనించిన యెడల, నెలనీ కీయత్నము గలుగజేసెడి మరియొక విషయవని విస్తృతమగును. మద్రాసు నకిలు దెలిపిన ప్రజాభివృద్ధి సహాయక నిబంధనలకు తాత్కాలిక దౌర్భాగ్యముగాని కాదిది.

స్వా. గ్రాంటుగారు:— నేనావిషయము చెప్పలేదు.

ఎ. వి. సు. గారు:— మీరు చెప్పిన దాని నాధారపరచుకొని దానిపై వాదనను నిర్వహించుచున్నాను.

స్వా. గ్రాం:— క్రింది రైల్వే లో కేసు గురూడ నిష్టే నిర్వహించిరి గావోలు. (నవ్వు)

ఎ. వి. సు. గారు:— రైల్వే గౌరవ మంత్రులు, మద్రాసు, బోర్డులకు పండాగారి కిచ్చి యుండుట అంత బహిరంగముగ జరుగలేదనియు, బోర్డుల స్వీకృతికి ఈ విషయము దెలియదనియు నుడివిరి.

స్వా. వా:— ఆమె త్రమును పండాగారి కొనగలసినదని అభ్యుక్తుడు వ్రాసిన యుక్తంపును రసీదును తాలూకా బోర్డు రికార్డులో గలవుగా? వానిని సభ్యులు జూచుకొనవచ్చునా?

ఎ. వి. సు. గారు:— అది తాలూకా బోర్డు అధీనులలో లేదు. అది పోలీసువారిచేతిలో కెట్లు వచ్చెనో తెలియదు?

స్వా. వా:— కాదని తెలియవలదు ఆరసీదులు బోర్డు అధీనులలోనున్నవనియే అనుకొనవలెను.

ఎ. వి. సు. గారు:— తాలూకా బోర్డులోనే ఈ ప్రక్రియలున్నవని మద్రాసు పోలీసులవలన వాని నచ్చట నుంచెను గాని, సదుద్దేశముతోగాదు. ఇట్టి పోలీసులవలననే నేరపులు కట్టు ముందురు.

స్వా. వా:— మద్రాసు వానిని ఆ బోర్డు రికార్డులోనుంచుట సదుద్దేశముతోగాదనియు నిశ్చయముచేసినదియె యెప్పు సాక్ష్యమేది? సాక్ష్యము లేనిది ఆ విషయము సంగీకరింపకలులేదు.

ఎ. వి. సు. గారు:— మద్రాసు వానిని ఆ బోర్డు రికార్డులోనుంచుట సదుద్దేశముతోగాదనియు నిశ్చయముచేసినదియె యెప్పు సాక్ష్యమేది? సాక్ష్యము లేనిది ఆ విషయము సంగీకరింపకలులేదు.

ఎ. వి. సు. గారు:— తాలూకా బోర్డులోనే ఈ ప్రక్రియలున్నవని మద్రాసు పోలీసులవలన వాని నచ్చట నుంచెను గాని, సదుద్దేశముతోగాదు. ఇట్టి పోలీసులవలననే నేరపులు కట్టు ముందురు.

స్వా. వా:— మద్రాసు వానిని ఆ బోర్డు రికార్డులోనుంచుట సదుద్దేశముతోగాదనియు నిశ్చయముచేసినదియె యెప్పు సాక్ష్యమేది? సాక్ష్యము లేనిది ఆ విషయము సంగీకరింపకలులేదు.

ఎ. వి. సు. గారు:— తాలూకా బోర్డులోనే ఈ ప్రక్రియలున్నవని మద్రాసు పోలీసులవలన వాని నచ్చట నుంచెను గాని, సదుద్దేశముతోగాదు. ఇట్టి పోలీసులవలననే నేరపులు కట్టు ముందురు.

స్వా. వా:— మద్రాసు వానిని ఆ బోర్డు రికార్డులోనుంచుట సదుద్దేశముతోగాదనియు నిశ్చయముచేసినదియె యెప్పు సాక్ష్యమేది? సాక్ష్యము లేనిది ఆ విషయము సంగీకరింపకలులేదు.

ఎ. వి. సు. గారు:— తాలూకా బోర్డులోనే ఈ ప్రక్రియలున్నవని మద్రాసు పోలీసులవలన వాని నచ్చట నుంచెను గాని, సదుద్దేశముతోగాదు. ఇట్టి పోలీసులవలననే నేరపులు కట్టు ముందురు.

స్వా. వా:— మద్రాసు వానిని ఆ బోర్డు రికార్డులోనుంచుట సదుద్దేశముతోగాదనియు నిశ్చయముచేసినదియె యెప్పు సాక్ష్యమేది? సాక్ష్యము లేనిది ఆ విషయము సంగీకరింపకలులేదు.

ఎ. వి. సు. గారు:— తాలూకా బోర్డులోనే ఈ ప్రక్రియలున్నవని మద్రాసు పోలీసులవలన వాని నచ్చట నుంచెను గాని, సదుద్దేశముతోగాదు. ఇట్టి పోలీసులవలననే నేరపులు కట్టు ముందురు.

స్వా. వా:— మద్రాసు వానిని ఆ బోర్డు రికార్డులోనుంచుట సదుద్దేశముతోగాదనియు నిశ్చయముచేసినదియె యెప్పు సాక్ష్యమేది? సాక్ష్యము లేనిది ఆ విషయము సంగీకరింపకలులేదు.

ఎ. వి. సు. గారు:— తాలూకా బోర్డులోనే ఈ ప్రక్రియలున్నవని మద్రాసు పోలీసులవలన వాని నచ్చట నుంచెను గాని, సదుద్దేశముతోగాదు. ఇట్టి పోలీసులవలననే నేరపులు కట్టు ముందురు.

స్వా. వా:— మద్రాసు వానిని ఆ బోర్డు రికార్డులోనుంచుట సదుద్దేశముతోగాదనియు నిశ్చయముచేసినదియె యెప్పు సాక్ష్యమేది? సాక్ష్యము లేనిది ఆ విషయము సంగీకరింపకలులేదు.

ఎ. వి. సు. గారు:— తాలూకా బోర్డులోనే ఈ ప్రక్రియలున్నవని మద్రాసు పోలీసులవలన వాని నచ్చట నుంచెను గాని, సదుద్దేశముతోగాదు. ఇట్టి పోలీసులవలననే నేరపులు కట్టు ముందురు.

స్వా. వా:— మద్రాసు వానిని ఆ బోర్డు రికార్డులోనుంచుట సదుద్దేశముతోగాదనియు నిశ్చయముచేసినదియె యెప్పు సాక్ష్యమేది? సాక్ష్యము లేనిది ఆ విషయము సంగీకరింపకలులేదు.

ఎ. వి. సు. గారు:— తాలూకా బోర్డులోనే ఈ ప్రక్రియలున్నవని మద్రాసు పోలీసులవలన వాని నచ్చట నుంచెను గాని, సదుద్దేశముతోగాదు. ఇట్టి పోలీసులవలననే నేరపులు కట్టు ముందురు.

స్వా. వా:— మద్రాసు వానిని ఆ బోర్డు రికార్డులోనుంచుట సదుద్దేశముతోగాదనియు నిశ్చయముచేసినదియె యెప్పు సాక్ష్యమేది? సాక్ష్యము లేనిది ఆ విషయము సంగీకరింపకలులేదు.

స్వా. వా:— పండాగారు మద్రాసు అభ్యుక్త పు సాదరుని కద్దరు వ్యాపారమున భాగస్వామి యని సాక్ష్యము నందెచ్చట గలదు?

ఎ. వి. సు. గారు:— మరియొక కోర్టులో జరిగిన దావారికార్డులో గలదు. ఆ రికార్డు ఈ కేసులో చాటుట జేయబడెను.

స్వా. వా:— ఆ రికార్డును పండా భాగస్వామి అని దెలిపినసాక్షి విచారించబడెనా?

ఎ. వి. సు. గారు:— లేదు.

స్వా. వా:— అటులయినచో నావిషయము నతడు చెప్పినది యెందుట కారణమేమి?

ఎ. వి. సు. గారు:— పండాగారు భాగస్వామి అయినను మద్రాసు అభ్యుక్త పు సాదరుని వ్యాపారమున ఏజంటుని మరియొక సాక్షి దెలిపెను. అంతకు శ్రీ పు సంబంధము చాలను.

మద్రాసు గాని పండాగారి చెప్పకొనునంత భాగ్యవంతులుగారని తరువాత ప్రాసిక్యూటరు నకిలు వాదించెను.

స్వా. మాధవన్ నాయకగారు:— 16 వ తేదీన పండా భగవచ్చినటులను తిరిగి ఏప్రిల్ 2 వ తేదీన మద్రాసు తీసికొని నటులను మద్రాసు అంగీకరించెను.

ఎ. వి. సు. గారు:— పండా భగవంతుడైనను ఆసమయమున డబ్బుకొరకు ఒత్తిడిపడియుండవచ్చును. అందాభ్యర్థములేదు.

స్వా. వా:— అత డట్లు ఒత్తిడిపడినట్లు సాక్ష్య మే కక్కడ? ఎట్టి సాక్ష్యమును లేకుండ ప్రతివిషయమునను ప్రాసిక్యూటరును కనుకూలముగ నూహించుకొను మని మీ రెట్లు గలరు? ఇది యెట్లా నాకు బోధపడవచ్చును.

ఎ. వి. సు. గారు:— కద్దరు వ్యాపారము క్రొత్త వ్యాపారము. అందుచే మద్రాసు గాని మద్రాసు సాదరుడు గాని తమ సంబంధము నా వ్యాపారములో వెచ్చించుట కిష్ట పడెక, బోర్డుధనమును వెచ్చించి యుండ వచ్చును. మార్చి 16 నుండి 26 తేదీలకు పండా చాల కద్దరును కొనెను. దీనినిబట్టి బోర్డు ధనముతో నతిదీక్షయముల నొనర్చెనని తలంపవలెను. ఈ విషయమును బలపరచుటకు 6 గురు సాక్షులు గలరు.

ఈ విషయమును రైల్వే రికార్డులనుంచి మద్రాసు కర్రు నకిలు చాలిచ్చెయ్యండెను. మార్చి 6, 9 తేదీలలో పండా కద్దరు కర్రలు బటు వాడా తేను కొనెనని, రైల్వే రికార్డు లో గలదు. రైల్వే రికార్డు లో తప్పుడు వ్రాతలు వ్రాసియుండవలెను.

స్వా. మాధవన్ నాయకగారు:— రైల్వే స్టేషనునకు వచ్చిన చెక్లను, రసీదు జాపినగాని బటువాడా జేయరు. వి. పి. రసీదులు పోస్తుద్వారావచ్చును. చెక్లకరీదులను పోస్తువారికి చెల్లించిన తరువాతగాని వారరసీదులియ్యరు. దీనినిబట్టి జూరెయెడల 9 తేదీకి పూర్వమే పండా డబ్బు చెల్లించి రసీదు తీసికొని యుండవలెను. పోస్తు రికార్డులగుడ తప్పు మారినదా?

ప్రాసిక్యూటరు నకిలు అత్రు ననిరి. బ్రిటిష్ పోలీసు అధికారుల పలుకుబడి వ్యాపింపని ఒరంగల్లు వర్తకులు ఇరవ్యు, పండాగారు 28 వ తేదీన తమకు డబ్బు చెల్లించెనని చెలుపుయండి. అందుచే వారసాక్ష్యము నవ్వబడినది.

స్వా. మా:— కేసును జడ్జియైన ఆ యిరవ్యు సాక్షులను విశ్వసించ నిరాకరించెను.

నకిలు ఇంకను వాదించుచు, గుంటూరు పల్నాడు వర్తకులు తమలెక్కల పుస్తకములలో వ్రాసినపద్దుల నుడూరించుచు చెప్పిన సాక్ష్యమును గమనింపవలెనని గోరెను.

సా. వ్యా:— వారి లెక్కల పుస్తకములలో పద్దులు వ్రాసినదొకరు, సాక్ష్యమిచ్చినది మరియొకరు. అట్టి సందర్భములో వారి సాక్ష్యమునకు విలువయొసగుటయెట్లు?

ప్రాసిక్యూటరు నకిలు పిమ్మట, రైల్వే స్టేషను మాస్టరు సాక్ష్యమును గురించి మాటలాడుచు స్టేషను లెక్కలు అసత్యమైనవని నుడివిరి.

స్వా. వా:— బా! విషయము అతని సాక్ష్యమును వినుటకు పూర్వము తెలిసినా తరువాత తెలిసినా.

ఎ. వి. సు. గారు:— పూర్వమే తెలిసెను.

స్వా. వా:— అట్లునుచో స్టేషను రికార్డు అసత్యమైనదని దెలిపి, అసత్యపు రికార్డును ఎందుకు ఫయలు చేసెతిరి?

ప్రా. నకిలు:— మద్రాసులు, ఆ రికార్డుపై డిఫెన్సు నాధారపరచుకొందు రని యూహించి, దాని నెరుగొట్టుటకు ను, దాని క్రాసుపరీక్ష జేయుటకు మద్రాసు కలకాత మొసగుటకును, స్టేషను మాస్టరు సాక్ష్యమును స్టేషను రికార్డు సాక్ష్యమును ప్రతీకెట్టితిమి.

స్వా. వా:— మద్రాసులు డిఫెన్సును ముందుగానే యూహించి దాని నెరుగొట్టుటకు ప్రాసిక్యూటరు వారు ప్రయత్నింతుట ఖోల అస్వామియు, అక్రమము.

విచారణ ఇంకను జరుగుచున్నది.

స్థానిక చారిత్రము

రైలు వేగమును కొట్టినందులకై రు 50 లు అవరాధము విధింపబడిరి

(బార్లెటోను పోలీసుకోర్టు)

“ఆంట్ల” యను ఆంగ్ల హైద్రాబాద్ సంఘమునకు తెలిసిన రైలు వేగమును అక్రమముగ నిండించి, కొట్టినందులకై ఫాన్లియర్. యివాన్సు, హార్టీ అను స్థానిక లిరువురు వేడు బార్లెటోను పోలీసుకోర్టులో లోడింగ్ సాహెబుగారిచే విచారించబడి ఇరువురు చెరి రు 50 ల అవరాధమును జాల్కానా చెల్లింపనిచో మూడువారములు కఠినశిక్షననుభవించునట్లును విధింపబడిరి.

3-3-26 వ తేదీన మద్రాసు నుండి చెంగల్పట్టుకుబోవు 229 నంబరు ప్యాసెంజరుబండి మధ్యాహ్నము 3 25 గంటలకు బీ చి స్టేషను లో బయలుదేరి 3-30 కు ఫోర్టు స్టేషను చేరెను. ఆంట్ల యను ఆంగ్ల హైద్రాబాద్ దాబండి యందు గాడ్ గ పనిచేయుచుండెడి ఫోర్టు స్టేషను వద్ద బండి ఆగినచెట్టనే ఇరువురు స్థానికులు తమ పక్కలు మొదలగు సామానల గై కొనివచ్చి గార్లు వ్రేలు పెట్టెలో పెట్టుకొనవలసినదని గోరిరి. వారికి ప్యాసు లేనందున గార్లు అందులకు నిరాకరించెను. అంతట వారప్పటికి వెడలిపోయి తిరిగివచ్చి తమ కార్గరుకు రెండవతరగతి ప్యాసులుగలవనియు, ఆ తరగతియందు స్థలము లేనందున మొదటితరగతి బండిలో ప్రయాణము జేయనియనవలసినదని గోరిరి. అందులకు గార్లు రెండవమొదటి తరగతులకుగల భేదమును చెల్లించిన మొదటి తరగతియందు ప్రయాణము జేయనియనవలసినదని చెప్పెను. అంతట స్థానికులు గార్లను “నల్లంబ కొడు కా” యని తిట్టిరి. గార్లు అట్టి భాష నడచుకొనింపవలసినదని మందలించి అవకాశము లేనందున బండికడలకు వచ్చుజేడా జూపి బండిలో నెక్కిరి. బండి కదలబోవుచుండ, మద్రాసు లిరువురు గార్లు బండిలో నెక్కి “బండినాపి మమ్ము ఎక్కనిర్తువా? లేదా?” యనుచు ఒకరు విడికితో నోటికి వ్రేసెను వేరొకరు తుపాకి నుడవతో వీపువైపున మోచి గాయములు గలుగజేసిరి. గార్లు అంతట బండివాసి మద్రాసు లిరువురు మధ్యలోనున్న అసిస్టెంటు స్టేషన్ మాస్టరుగారికి ఒప్పించి బండిలో నెక్కి వెడలిపోయిరి. పోలీసువారికి తెలియజేయబడినవిషయ నిన్నటి దినము బార్లెటోను పోలీసుకోర్టులో విచారణ జరుపబడినది. బండిలో ప్రయాణము జేయువారు కొందరు సాక్షులుగ విచారించబడిరి. మద్రాసు గార్లను దూషించినటుల, కొట్టినటుల అంగీకరింపలేదు. తుదకు మధ్యటి స్టేషను గార్లు మద్రాసు లిరువురు నిర్దయించి, చెరి రు 50 లు అవరాధమును, చెల్లింపనిచో 3 వారములకఠినశిక్షను విధించుచు, అందు రు 15 లు ఫిర్యాది గార్లకు పరిహారముగ నిచ్చుట కుత్తరువుచేసిరి.

కాంగ్రెసు విజయము

నన్నిలం తాలూకా బోర్డు ఎన్నికలు

నన్నిలం, జూలై 21:—నన్నిలం తాలూకా బోర్డు ఎన్నికలలో మొదటి ఎన్నిక సక్రియమున తీరమైనపోటీ జరిగెను. స్థానములనన్నింటి నాక్రమించుకొనుటకు జన్మింపవలయునగు విశ్వప్రయత్నములను చేసిరి. ఎవరెట్లుగా తలంచినను దేశమునకింకను కాంగ్రెసునందే ముక్కుమున్నదని తెలుపుటకొనవలయునట్లుగా అన్ని స్థానములలోను కాంగ్రెసు అభ్యర్థులే గెలుపొందెడి. ఈ దినమున జయ మొందినవారియొక్కయు అవజయ మొందినవారియొక్కయు నామములు తెలుపబడినవి.

వేరలం సర్కిలు:—మరద్రాసు సర్కిలు యం. యల్. సి. కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు వీరు గెలుపొందెడి. వీరి ప్రత్యర్థి తిరుజ్జానంబరముదలియరుగా గవ్వరాజ్య పక్షమునకు చెందినవారి వీరికి పాపము ఒక్క వోలైన రాలేదు.

పవట్లగూడ:—గంపతి సుబ్రహ్మణ్య అయ్యరు ఈ కాంగ్రెసు అభ్యర్థి గెలుపొందెను. వారి ప్రత్యర్థి మాడ కాంగ్రెసు పక్షమే కాని కాంగ్రెసువారిచే నిలుపబడక స్వయముగానే నిలువబడెను.

పుంతోట్లం:—కాంగ్రెసు అభ్యర్థి శ్రీ రామయ్య నాయకుడు గారు గెలుపొందెడి.

ఎనుగుడి, పోలగం, తిరుమరగల్, కొట్లారగడి:—ఈ ప్రతిప్రదేశమునను పోటీ మిక్కిలి తీవ్రముగా నున్నను కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు శ్రీ నివాస నాయకుడు, ముత్తుమూరస్వామి పిల్లే, రామస్వామి పిల్లే, నాగ నాథ అయ్యరుగార్లు గెలుపొందెడి. వీరికి ప్రత్యర్థులుగా నిలువబడిన రామయ్య నాయకుడు, శివానంద ముదలియారు, కోడండరావు స్వామి నాయకుడు, రాధాకృష్ణ పిల్లే గా గొడిపోయిరి.

వికాలూరు:—ఈ సర్కిలులో కూడ పోటీ చాల తీవ్రముగా నుండెను. జన్మింపవలయునగు వికాలూరు పూర్వము నంటిది. ఇచ్చటి ఇస్మాయిల్ ముహమ్మదు రంధరు తమ ప్రయత్నముల నన్నింటిరి ఏకాన ఏకముగా గెలుపొందెను. వీరినను పట్టుకొనుటకు విశ్వప్రయత్నముడు ముహమ్మదు చనిపించుచు పాపము కాంగ్రెసు అభ్యర్థి వారి కలుంబములను దర్శించెను.

ఇచ్చట గాయములు తగిలి అస్పృశ్యులైనవారు జన్మింపవలయునగు వికాలూరు పూర్వము నంటిది. ఇచ్చటి ఇస్మాయిల్ ముహమ్మదు రంధరు తమ ప్రయత్నముల నన్నింటిరి ఏకాన ఏకముగా గెలుపొందెను. వీరినను పట్టుకొనుటకు విశ్వప్రయత్నముడు ముహమ్మదు చనిపించుచు పాపము కాంగ్రెసు అభ్యర్థి వారి కలుంబములను దర్శించెను.

ఇచ్చట గాయములు తగిలి అస్పృశ్యులైనవారు జన్మింపవలయునగు వికాలూరు పూర్వము నంటిది. ఇచ్చటి ఇస్మాయిల్ ముహమ్మదు రంధరు తమ ప్రయత్నముల నన్నింటిరి ఏకాన ఏకముగా గెలుపొందెను. వీరినను పట్టుకొనుటకు విశ్వప్రయత్నముడు ముహమ్మదు చనిపించుచు పాపము కాంగ్రెసు అభ్యర్థి వారి కలుంబములను దర్శించెను.

ఇచ్చట గాయములు తగిలి అస్పృశ్యులైనవారు జన్మింపవలయునగు వికాలూరు పూర్వము నంటిది. ఇచ్చటి ఇస్మాయిల్ ముహమ్మదు రంధరు తమ ప్రయత్నముల నన్నింటిరి ఏకాన ఏకముగా గెలుపొందెను. వీరినను పట్టుకొనుటకు విశ్వప్రయత్నముడు ముహమ్మదు చనిపించుచు పాపము కాంగ్రెసు అభ్యర్థి వారి కలుంబములను దర్శించెను.

ఇచ్చట గాయములు తగిలి అస్పృశ్యులైనవారు జన్మింపవలయునగు వికాలూరు పూర్వము నంటిది. ఇచ్చటి ఇస్మాయిల్ ముహమ్మదు రంధరు తమ ప్రయత్నముల నన్నింటిరి ఏకాన ఏకముగా గెలుపొందెను. వీరినను పట్టుకొనుటకు విశ్వప్రయత్నముడు ముహమ్మదు చనిపించుచు పాపము కాంగ్రెసు అభ్యర్థి వారి కలుంబములను దర్శించెను.

ఇచ్చట గాయములు తగిలి అస్పృశ్యులైనవారు జన్మింపవలయునగు వికాలూరు పూర్వము నంటిది. ఇచ్చటి ఇస్మాయిల్ ముహమ్మదు రంధరు తమ ప్రయత్నముల నన్నింటిరి ఏకాన ఏకముగా గెలుపొందెను. వీరినను పట్టుకొనుటకు విశ్వప్రయత్నముడు ముహమ్మదు చనిపించుచు పాపము కాంగ్రెసు అభ్యర్థి వారి కలుంబములను దర్శించెను.

ఇచ్చట గాయములు తగిలి అస్పృశ్యులైనవారు జన్మింపవలయునగు వికాలూరు పూర్వము నంటిది. ఇచ్చటి ఇస్మాయిల్ ముహమ్మదు రంధరు తమ ప్రయత్నముల నన్నింటిరి ఏకాన ఏకముగా గెలుపొందెను. వీరినను పట్టుకొనుటకు విశ్వప్రయత్నముడు ముహమ్మదు చనిపించుచు పాపము కాంగ్రెసు అభ్యర్థి వారి కలుంబములను దర్శించెను.

ఇచ్చట గాయములు తగిలి అస్పృశ్యులైనవారు జన్మింపవలయునగు వికాలూరు పూర్వము నంటిది. ఇచ్చటి ఇస్మాయిల్ ముహమ్మదు రంధరు తమ ప్రయత్నముల నన్నింటిరి ఏకాన ఏకముగా గెలుపొందెను. వీరినను పట్టుకొనుటకు విశ్వప్రయత్నముడు ముహమ్మదు చనిపించుచు పాపము కాంగ్రెసు అభ్యర్థి వారి కలుంబములను దర్శించెను.

ఇచ్చట గాయములు తగిలి అస్పృశ్యులైనవారు జన్మింపవలయునగు వికాలూరు పూర్వము నంటిది. ఇచ్చటి ఇస్మాయిల్ ముహమ్మదు రంధరు తమ ప్రయత్నముల నన్నింటిరి ఏకాన ఏకముగా గెలుపొందెను. వీరినను పట్టుకొనుటకు విశ్వప్రయత్నముడు ముహమ్మదు చనిపించుచు పాపము కాంగ్రెసు అభ్యర్థి వారి కలుంబములను దర్శించెను.

ఇచ్చట గాయములు తగిలి అస్పృశ్యులైనవారు జన్మింపవలయునగు వికాలూరు పూర్వము నంటిది. ఇచ్చటి ఇస్మాయిల్ ముహమ్మదు రంధరు తమ ప్రయత్నముల నన్నింటిరి ఏకాన ఏకముగా గెలుపొందెను. వీరినను పట్టుకొనుటకు విశ్వప్రయత్నముడు ముహమ్మదు చనిపించుచు పాపము కాంగ్రెసు అభ్యర్థి వారి కలుంబములను దర్శించెను.

కాంగ్రెసునభలందు “జస్తిను” పక్షపు అల్లరులు

నాయకుల శాంతిబోధలు

పోలీసువారి నిస్సహాయ నితి

చీపాకు డివిజనుకు కాంగ్రెసుపక్షము తరపున అభ్యర్థితుడు శ్రీ ఓ. కందనామి తెట్టిగారికి వోటు నోసంగవలసిన దిగ పోరులను దృష్టించుటకై నిన్నటి సాయంత్రము చీపాకు నందొక విచారణసభ జరుపబడెను. శ్రీయుతులు యస్. శ్రీనివాసయ్యగారు, ఏ. రంగనామి అయ్యంగారు, యస్. సత్యనారాయణ, యస్. కె. ఆచార్య, అబ్దుల్ హమీదుఖాన్, సాఫీ మహమ్మద్, గద్దె రంగయ్య నాయుడు, బుర్రా సత్యనారాయణ, బి. బసవ. కాశ్రీ, కె. భావ్యమయ్యగారు, యస్. యస్. కబ్రాబ్బాయ్యగారు, పి. భక్తవర్ధన్ నాయుడు మున్నగు కాంగ్రెసు నాయకులు పెక్కుమంది సభ కరుదెంచిరి. శ్రీమాన్ డి. కొల్లెండ్రెగారు సభ కధ్యక్షత వహించిరి. జస్తిను పక్షమువారికి ప్రేరేపకముగా కొందరు హిందూ మహమ్మదీయ యువకులు ముఖ్యముగ డాక్టరు సి. నరేశ్ ముదలి యువగారి బంధువులు, మిత్రులు:—సభ ప్రారంభమునకు శ్రీమం డాక్టరు యస్. గూడి అల్లరి ప్రారంభించిరి. సభ సభాపత్రమును పఠన సభ్యుల వెనుకటి ఉపన్యాసము తెల్లరను కుద్రవ్రేలు లడిగియు, చేతులు తట్టుచును, తూలనాడియు, పెద్దపెట్టెన గట్టి పట్టుచు, సభను విచ్ఛిన్నము చేయుటకు చేసిన ప్రయత్నములన్నియును గావించిరి. కాని ఉపన్యాసములు వాని చేష్టానుసారము రరకుంక యభ్యర్థిగ మాట్లాడిరి. సభ్యులూ డి. కొల్లెండ్రెగారి మాటకు లొంగిపోక సభను విడచుకొనిరి. తుదకు తులసిదేవ తలు జేయుటకు తోపక చాటునుండి రాళ్లు దువ్వెలుగు లలపడిరి. అరడజను పోలీసువారు పోలీసు ఛాంబ్లెస్ కు దుగారును సభయందు “లాఆర్డరు” సంతక్షణమునకై నియమింపబడి యున్నను నిస్సహాయులై యభాస్థానములందు చిత్తురువుల తెరంగున నిలచిరి. తుదకు కాంగ్రెసు వారి సహన మే జయం ప గలిగెను. ప్రతిహతపక్షమువారు సభను భంగపరచుటకు నిరాశులై సభ విడిచియి సమీపమున వేరొకసభను గావించుకొనిరి. పిదప కాంగ్రెసుసభ నిర్విఘ్నముగ ముగిసెను.

అభ్యర్థులు

డి. కొల్లెండ్రెగారు మాట్లాడుచు పరాధీనజేతమందు కేవల చట్టనిర్మాణ సభలనే గాక పురపాలక, స్థానిక సంఘము లన్నిటిని సభిపరచుకొని, ఆయా సంస్థలను ప్రభుత్వాధిపతులకును కేవలము అధికారమునకై పోరాడిన ప్రతి జేతమందు ఇటులే జరిగినది. కావున పురపాలక సంఘములందు రాజకీయకక్షలను తావులేదనుట భావ్యము గాదు. ప్రజా సంస్థలన్నిటియందును ప్రభుత్వమున కెట్టిబలమును లేకుండ జేయవలెను. అధికారవర్గము నాశ్రయించి యుండువానిని స్థానములనుండి తొలగింపవలెను.

డా|| సి. నరేశ్ ముదలియారు గారిపై ప్రత్యేకముగ మాట్లాడి ద్వేషములేదు. నరేశ్ ముదలియారు స్వయముగ నాకు మిత్రులు.

ఈసమయమున సభ్యుల వెనుక నిలచియున్న జస్తిను పక్షముందలి యువకులు కొందరు వెర్రికేటలు, నిందావాక్యముల చే అల్లరి ప్రారంభించిరి. రెండు మాడు నిమగ్నములకు తిరిగి కాంతిపరీక్షకు తేర్చుడెను. కొంతసేపటికి సభలో రాళ్లుపడెను.

పిదప కొల్లెండ్రెగారు కార్యోచేషనులో జస్తిను పక్షమువారు గావించిన అత్యంతముల పెక్కింటిని పట్టించిరి. సభలయందలి అధికముగ అల్లరిగావించిన, ఎన్ని రాళ్లును దువ్వెన అంతరిధికముగ కాంగ్రెసుఅభ్యర్థికి వోటురాగలవనిరి.

ఈస్థితియందు తిరిగి అల్లరి ప్రారంభ మయ్యెను. అసభ్యములగువారును సంద్యములేని కుప్రప్రేలు బయల్పడెనుగాని ఉపన్యాసములు నానని పెడచెవినికీ మాట్లాడవొడగిరి.

కానీససభకు జరిగిన వైలెక్షను లన్నిటియందును కాంగ్రెసుఅభ్యర్థుల జయించిరి. పట్టుములకు పదవుల కధ్యక్షియనా దినగాక ప్రజాసేవకయినవారికి అభ్యర్థిగ నెన్నుకొనవలెనని బుల్లెటు విడుదలించి.

శ్రీ యస్. శ్రీమం దుపక్షమునకు
శ్రీ యస్. శ్రీమం దుపక్షమునకు
శ్రీ యస్. శ్రీమం దుపక్షమునకు

డా|| సి. నరేశ్ ముదలి యామాట మానేసుకొనిపై గల నిషేధమును తొలగింపవలయునను తీర్మానముందలి చర్చపై యామాట మానేసుకొనికొంతకేముగ మాట్లాడినటుల జెప్పియుంటిరిగా? సత్యమూర్తిగారు:—అట్లుగాదు. నరేశ్ ముదలి తీర్మానమునకు ప్రతిహతముగ వోటులేసెనని జెప్పియుంటిని. తీర్మానము నుపపాదించుటకు ముందు నరేశ్ ముదలిని తీర్మానమున కనుకూలముగ వోటులేసెనని యడుగు వారంతులకు ప్రతిహతముగ సమాధాన మొసంగిరి. తీర్మానముపై మాట్లాడుటకు రెండుమాడుమారులు లేవ ప్రయత్నించిరిగాని అభ్యర్థులు గమనింపకుంటుచే మాటలాడు నవకాశము లేకపోయెను.

“మాటికిమాటికిమార్పు”

1928 సం|| వరకు డా|| నరేశ్ ముదలి మంత్రివర్గపక్ష ముందేయుండిరి. పిదప మంత్రివర్గము ను పిడి ప్రతిహతపక్షమును జేరిరి. అట్లుజేరినవా రెడలైన స్థిరముగ నుండక మాడునాళ్ల ముచ్చట యనునట్లు తిరిగి మంత్రివర్గపు పక్షమును జేరిరి. ఇట్లు తూటకమునకు మార్పులకు లోనగు ముడువారిని నమ్మి ప్రజలు తమవోట్ల నోసంగుటెట్లు? ఇక వారు కార్యోచేషనులో గావించిన ప్రజాసేవ యేమియులేదని ప్రజల కల్లరకు తెలిసియేయున్నది. డా|| నరేశ్ ము, ఓ. కందనామి తెట్టిగారు తిరువురలో ఒకరొకరి ప్రత్యేక గుజార్త తలను మనము విచారింప నవసరములేదు. వీరిరువురే యేపక్షములకు జెందియున్నారో ఆరాజకీయ పక్షములు గావించిన జేతనేన యెట్టిదో దానినే ముఖ్యముగ ప్రజలు గమనింపవలసి యుండురు. దేశస్వాతంత్ర్యమునకై పోరునపు పక్షము కాంగ్రెసు పక్ష మొక్కటియే. కావున స్వాతంత్ర్య ప్రియులగు భారతీయు తెల్లరును కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు వోటుజేయుట ముఖ్యధర్మము. జస్తినుపక్షము 6 సం|| ల నుండియు పరిపాలనాధికారము వహించి ప్రజోపకరములగు పనుల జేయుట యటుండ జేయునకు వోసి గలుగజేసినది. కాన కాంగ్రెసు పక్షములను పరిపాలనా సంస్థల కంపిజాదుడు. మీ విశ్వాసమున కన్దు లేని కాంగ్రెసువారికి వోటుజేయుడని గోరిరి.

మహమ్మదీయులు యామాట మానేసుకొని విషయమును మరువరాదు. హిందూమహమ్మదీయ సంఘములు రెంటిచేతను సమముగ గౌరవింపబడెడి త్యాగధని యగు నిష్కళంక చారి శ్రుతిపై నిషేధమును తొలగింపరాదని బల్లిన జస్తినుపక్షమునకు సహాయ మొనర్చుటకు మీమనస్సాక్షి యంగీకరించునా? నేడెను నరేశ్ ముదలి కాంగ్రెసు పక్షముందు జేరదలచినసం తోషపూర్వకముగ వారిని మా అభ్యర్థిగ అంగీకరింపగలము అని బల్లి ఉపన్యాసమునుగించిరి.

శ్రీ గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారు:—లేచి మాటలాడుట కారంభింపగనే తిరిగి అల్లరి ప్రారంభమయ్యెను. మహమ్మదీయకుంటురులు అల్లరిమాకలోనుండిరి. రంగయ్యనాయుడుగారు హిందీభాషలో మహమ్మదీయుల నాడేగించి మాట్లాడుచు హిందూ మహమ్మదీయు లిరువురును సోదరభావముతో మెలగవలెననియు ఒకసంఘముపై నొకరు ద్వేషించుచున్నంతవరకు విదేశజాడు ఇరువురకన్నులుగప్పి దేశసంపదను కొల్లగొట్టుననియు బల్లిరి. నాయుడుగారింకను మాట్లాడుచు తాము స్వచ్ఛముగ బ్రాహ్మణేతరులమనియు, నరేశ్ ముదలియారుగారివలె పౌరుషవంతముగ జాతికి జెందినవారమేయనియు, జస్తిను పక్షముందలి ప్రముఖులలో తమ కనేకు లాప్రమత్తులుగలరు. సాంఘిక విద్యావిషయములందు బ్రాహ్మణేతర కులాభివృద్ధికై వారితోగలిపి పని జేయుదుమని యు, రాజకీయములందు మాత్రము ఇరువుర అభిప్రాయములు భేదింప నని బల్లిరి. కాంగ్రెసు బ్రాహ్మణసంస్థ యని బ్రాహ్మణేతరులు నిందించుటవలన ప్రయోజనములేదు. అట్లు తలంచినచో బ్రాహ్మణేతరు తెల్లరు అధికసంఖ్యాకులుగా కాంగ్రెసులోజేరి కాంగ్రెసు స్వాధీనము గావించుకొనవచ్చుననిరి.

100 కి 98 మంది జనసంఖ్య గల బ్రాహ్మణేతరులు 2 వంతులు గల బ్రాహ్మణులను జూచి భీతిజెందుట హాస్యాస్పదమని బలికిరి. మరేంద్రనాథ ఆర్యు, ముబ్బయ్యగారు తెట్టిగారులు ఉపన్యాస వేదికపై తిట్టుబోతు కవిత్వమును ప్రారంభించి రనియు, ఉత్తములును, విద్యాధికులు నగువా రిట్టివాటికి పాల్పడవోరనియు బల్లిరి.

ఈసమయమున సభ్యులపై రాళ్లుపడెను. అభ్యర్థులు లేచి రాళ్లుపడుటను ప్రకటించి పోలీసువారు రండియు బందోబస్తు జేయలేక నిస్సహాయులగుట విచారకర మని బల్లిరి.

నాయుడుగారింకను మాట్లాడుచు జస్తినుపక్షము ఒక రాజకీయపక్షము గాదనియు ఉద్వేగముల బంటాడు సభ్యులకు

గలిగిన పక్ష మనియు, ఒకవేళ రాగల ఎన్నికలలో జస్తిను పక్షమువారిలో ఉద్వేగములు వచ్చినవెంటనే తిరిగి కలహములు జనింపగలవనియు, కావున దేశసేవకై ప్రదుములు కట్టియున్న కాంగ్రెసువారికి ఎల్లరు వోటుచేయవలె ననుమ ముగించిరి.

శింగారవేలు తెట్టిగారు:—మాట్లాడుచు తిరువల్లిక్కేటి వోటరులు విద్యాధికులును, బుద్ధిమంతులు నౌకవలన తప్పక కాంగ్రెసుపక్షమునకే వోటుజేయగలరని బల్లిరి. జస్తినుపక్షము జేయుచున్నార్యములును, కాంగ్రెసుపక్ష ముజేయుచున్నార్యములును ప్రజలెల్లరు ఎరింగియే యున్నారు. ఆగట్లు నాలవలేదీ కాంగ్రెసు జయమును నిర్ణయింపగలదు. గాంధీమహాత్ముని సహాయ దరాకరణోద్యమము పిదప ప్రభుత్వమువారి తుపాకులకు నిర్బంధములకు వెలువనివారము, “జస్తిను” అల్లరులకు భీతిజెందబోము కార్యోచేషను కార్యక్రమమును నిర్వహించుటకు జస్తినుపక్ష సభ్యులు సభల కరుదెందుట లేనను విషయమై ప్రజల బాధ్యతలను జస్తినుపక్ష మెట్లు నిర్వహించుచున్నదో తెలియగలదు. జస్తిను, కాంగ్రెసు పక్షముల కొకేభేదము గలదు. జస్తినుపక్షము ధనము నాశించుచున్నది. కాంగ్రెసుపక్షము ధన, దేహ త్యాగముల జేయబూని యున్నది. కాంగ్రెసువార ము మేము ప్రభుత్వమునకు ప్రబల శత్రువుము. జస్తినువారి యధికారవర్గమునకు పరమ బాంధవులు. కాంగ్రెసువారివలె త్యాగముజేయ సంసిద్ధులుగ లేనివారు తొలగియుండి దేశస్వాతంత్ర్య సంపాదన భారమును కాంగ్రెసువారికి వదలివేయుడు అనిరి.

శ్రీనివా సయ్యంగారు:—ఓ. కందనామి తెట్టిగారును నేనును సంఘ సంస్కరణోద్యమమును కలసి పనిజేసి యుంటిమి. బ్రాహ్మణేతర ఉద్యమమును స్థాపించిన మూల పురుషులలో వారొకరు. సాంఘిక ప్రజాపరిపాలన దేశమందుండవలయునని వారు జెప్పుచుండిరి. ప్రభుత్వాధిపత్యముతో నయ్యై సాధ్యమని అపుడు వారు నమ్మియుండిరి. కాని విదేశప్రభుత్వముందునంతవర కయ్యది దుర్లభమని నేటిబల్లియుంటిని. కంఠ సామి తెట్టిగారు తమ తిరుదయును త్యజించి ప్రజాసేవ జేయ సమకట్టిరి. వారిపదవిని తమంతతాము గోరియుండలేదు. కాంగ్రెసుపక్షముందు జేరినపిదప వారికి ఖర్చులకు గాను రు 500 లు వోసంగి జస్తినుపక్షికి తుమాపణ యొనర్పిరి. రేపు రానున్న ఎన్నికలలో చీపాకు డివిజనులో వారు జయఘండుట నిక్కము. (హర్షధ్వనులు) స్వరాజ్య సంపాదనకు ప్రతిహతలగువా రెట్టి సన్నిహిత బంధువులైనను ఎట్టి దాక్షిణిమును జూపరాదనిరి.

అనంతరామయ్యగారు:—మాట్లాడుచు కాంగ్రెసు పక్షముందు జాతి మత భేదములు లేవనియు సి. నరేశ్ ముదలి యారుగారు తమ మిత్రులనియు వినను రాజకీయాభిప్రాయములు భేదింపుటవలన కాంగ్రెసు అభ్యర్థికి వోటు నోసంగ సంసిద్ధులుగనున్నామనియు తిరువల్లిక్కేటి వోటరులెల్లరును. అట్లులే కాంగ్రెసువారికి వోటు జేయవలయుననియు బల్లిరి. అంతట సభ ముగింపబడెను.

చెన్నపురి కార్యోచేషను తోళ్ల వర్తకులపై సెన్సుఫీజులు

కోరములేక సభ నిలిపియుంచబడుట

తోళ్ల వర్తకులపై సెన్సుఫీజులు 25,50,100 ల చొప్పున సవరింపవలెననియు, తోళ్ల వర్తకులపై ప్రస్తుతము అములుజరుగుచున్న ప్రాసిక్యూషనులను వదలివేయ వలెననియు కోరుటకుగాను 10 సభ్యులతోరకైన, అభ్యర్థుడు నిన్న సాయంత్రము 5 గ 15 లకు ప్రత్యేక సమావేశము నేర్పరచెను.

నిర్దితకాలమునకు అభ్యర్థుడును, మరి 18 రు సభ్యులును మాత్రమే సభకు హాజరైరి. కోశము లేకపోవుటచే, అభ్యర్థుడు సమావేశమును ఆగస్టు 7 వ తేదీకి నిలిపియుంచెను.

సభ ముగియుటకు పూర్వము తోళ్ల వర్తకులపై టేకులు ఈనెల 27 వ తేదీన విచారణకు వచ్చుననియు కాన్సిలువారి విషయమును పరిష్కరించువరకును, ప్రాసిక్యూషను నిలిపియుంచవలసినదనియు హమీదుఖాన్ గారు గోరిరి. కవిషన రటులనే నాగ్దాన మొనర్పిరి.

రోమూరి కబ్బి 1-కి రు 0-8-0

ఈభస్మమును నీటితో కలిపి పట్టించిన రోమూలు రెండు నిమిషములలో మొదలుట రాల్చిపోవును. దీనివలన సభ ము నలుపెక్కెదు. మంటయుండదు. రోమూలు రాల్చిపోవును. అమ్మతాంబనం డిబో, మదరాసు - బొంబాయి,

క్రైస్తవమత ప్రచారకుల పాఠశాలలు

భావదాన్యము గలుగజేయుట

ప్రపంచమునందలి పురోభివృద్ధికొరకు మానవులందు

అభ్యాసముగ మైత్రియుండుట అత్యంతావసరము. యోగశాపరులను, భిన్నజాతుల నాయకులను ఈయంతయును గమనించి, విశ్వప్రపంచమందలి భిన్నజాతులలో సామ్రాజ్యత్వమును, సాంగత్యమును అభివృద్ధి నొందించుటకు ప్రయత్నములు సల్పుచున్నారు. భిన్నజాతి, వివిధభేదములచే గల లోపములను సంస్కరించుటకును రిగవులకు అవకాశము గల్గించు విషయముల అంతఃమొందించుటకును ప్రయత్నములు చేయబడుచున్నవి. కేవల, సంయుక్త ఆమెరికాదేశములందు భిన్నజాతులపై జేకీయుల విత్తపృథ్వి సరియగుదారి అవలంబింప జేయుటకును, వివిధదేశములందు నివసించుచున్న మానవులయొడ సామ్రాజ్యత్వమును గలుగజేయుటకును జాతీయనాయకులు మహాప్రచారమును గావించుచున్నారు. చీనా, కొరియాదేశములందు, మన మత్యదేశముందు ప్రాపకమును జూపునట్టిరీతియు, తామే ఘనుల మనియు చెల్వబోయేయు క్రైస్తవప్రచారమునకు ప్రబలాంతరాయములగుచున్న వని దూరదృష్టిగల విదేశక్రైస్తవమత గురువులును, విద్యాప్రబోధమును యిదివరకే గ్రహించిరి. ప్రస్తుత పరిస్థితుల కనుగుణముగ వారు సంపరించుచున్నారు. వారు అందులకు గౌరవాద్యులు. వారి ధైర్యమును మేము మెచ్చుకొని మారుచున్న పరిస్థితుల కనుగుణముగ వర్తించుటకు వారు జేయు ప్రయత్నములకు సంతసించుచున్నాము. మానవులజేమముకొరకు సఖ్యమును విహితమును పెంపొందించుటకు నాగరక ప్రపంచమందు వివేకము గల నాయకులు సర్వప్రయత్నములు సల్పుచున్నారు.

స్థానిక క్రైస్తవ కళాశాలయందు పరితాపమును గల్గించు అలవాటు గలదని వినినప్పుడు యీ విషయమున వరపురభేదము మనంబున మెరపువలె మెరసెను. కళాశాలయూలో పియను క్రైస్తవ ప్రాధికారమును కళాశాలవిద్యార్థినిల నుండి ఎనమండ్రను తానును తనతోడి ప్రాధికారమును భుజించు బల్లవద్దకు ఆహ్వానించుచున్న దనియు, కాలేజీ ఆవరణయందు జూ ఆచారమును "హైటేలియ" అని పిల్చెదరనియు చెలియుచున్నది. పిలువబడిన ఎనమండ్రు బాలికలును నల్లరు నల్లరు చొప్పున ప్రాధికారము కిరువైపుల గూర్చుండెదరు. ప్రాధికారముతో గూర్చున్న భుజించుటకు గౌరవము నొందని బాలికలు వేరు వేరు బల్లలపై గూర్చుండి వారికొరకు తయారుజేయబడినవంటకముల భుజించెదరు "హైటేలియ" వద్ద భుజించుటకు పిలువబడినను ప్రాధికారము, ప్రాధికారమును భుజించు ఆచారము యీ దురదృష్టవశాత్తూ దినుటకు ఒకగటకులేదు. ఇతర విద్యార్థి నులు వీరలకు ఒక కట్టెలు వరి అన్నమును కూరయు ఇచ్చెదరు. ఈ విద్యార్థి నులు అప్పటి మట్టునకు వంటకాలైపని జేసెదరు. ఒక కట్టెలు వరియన్నము, కూర తప్ప మరేవియు వారికి లేదు. ఆవరియన్నము, కూరయైనను మారు జేయరు. చేతితో గలుపుకొని బాలికలు అన్నమును భుజించెదరు. అయిదారు వంటకములతో భుజించు ప్రాధికారులు, ప్రాధికారులు సగమైనను భుజించుటకు చాల పూర్వమే బాలికలభోజనము పూర్తియగును. ప్రాధికారులు భోజనమై బల్లవద్దనుండిలేవకనే, బాలికలుగూడలేచి ప్రాధికారులుభోజనపుబల్లకెదురుగనిల్చువలయును. భోజనపు హోనుండి ప్రాధికారులు, ప్రాధికారులు చెడలిపోయిన పిదప మాత్రమే బాలికలు హోలులోనుండిపోయి అన్నముతినచేతులు గడిగికోననిచ్చెదరు. మదరాసు క్రైస్తవ క్రైస్తవ కళాశాలయందు ఈ నాటకము ప్రతిదినమును జరుగుచున్నదని మాకు చెలియుచున్నది.

వీధ్యక్షణముతో ఈ విషయమై ఆలోచించినను యిది ఎంత క్రైస్తవమతతత్వవిరుద్ధముగను ఎంత అమర్యాదైనదియగు నున్నది! యూరపియను ప్రాధికారులు కొందరు బాలికలను తన బల్లవద్ద భుజించుటకు పిలుచును. కాని ఆమెయు, సహోద్యోగులును తిమ్మనిపెట్టు, మిఠాయిలు, అతికదిరు కమ్మనిపెట్టా వ్వుము వంటకములు ఒకదానివెనుక నొకటి దిగమించుచుండ, ఒక కట్టెలు వరియన్నము కూరతప్ప వారు బాలికలకు మరేవియు లేదు. బాలికల నవమానపరచుట కిది చాలు. ఈ అవమానము చాలదో యనునట్లుగ బాలికల చేతుల గడుగుకొనజేయకుండుట ఎంతకీపు పట్టినను ప్రాధికారులు, సహోద్యోగులు భోజనము వద్దనుండి లేచువరకును అన్నము కూరకలుపుకొని తినిన అంటు చేతులతో బాలికలు వేచియుండవలయును. ఈ లోపున బాలి

మద్రాసులో జరిగిన మొహరం డేరేగింపు

(రాత్రిపూట దీసిన ఛాయాచిత్రము)

కార్తిక తగవు

పాలీసు లకారణముగ కాల్పులు

మానేజరును కొట్టినమాట యబద్ధము

బెంగళూరు, జూలై 22:— మిల్లు కూలీలు పాలీసు వారి గుండెబట్టులకు పులిసొందిన వెనుక తమ కాళిక్యాతా మొదటితరగతి న్యాయాధికారి పాలీసువారి చర్యనుగూర్చి విచారించుటకు ప్రారంభించిరి. ఎంతవరకు చర్యనుగూర్చి, తుపాకుల ఉపయోగించిన పరిస్థితులు విచారించబడుచున్నవి. స్వర్ణతరగతి వారి పాలీసువారు తుపాకుల కాల్చిరట. మిల్లు యజమానుల కేమియు తెలియదట. ఇంతవరకు వచ్చునని వారనుకొనలేదట. ఈ ఘోరముజరిగినవెంటనే దివానుగారియొంటికి కార్మికులు వెళ్లి కష్టములను మనవిచేసికొని పాలీసువారి చర్యను ఖండించిరి. నిరాయుధులైన కార్మికులపై కాల్పులు న్యాయముగాదని జాన విచేసి వారికి రక్షణ నొసగవలసినదని గోరిరి. దివానుగారు సేర సులను శిక్షించెదరని చెప్పి త్వరలో పనిలో చేరవలసినదని సలహా నిచ్చిరి. దివానుగారి సలహాప్రకారము నేడు పనిలోని కందరును వెళ్లిరి. గల్లంతులులేక కాంతిముగానే యున్నది. మానేజరును కొట్టినమాట అబద్ధము. నిర్ధారణగా తెలియవచ్చినది. విచారణ జరుగుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

బెంగళూరు మిల్లుకూలీల సమ్మె

ఇనస్పెక్టరు అరెస్టు చేయబడుట

బెంగళూరు, జూలై 22:— దిన్నీ మిల్లుకూలీ సమ్మె సంబంధమున సరియైన అధికారములేకుండ నిరాయుధులయినవారిపై తుపాకులను క్రేస్తినందుటకు సిటిరీజర్సుపాలీసు ఇనస్పెక్టరు సీర్ల హత్యక్రింద అరెస్టు చేయబడి మేజిస్ట్రేటు విచారణ పూర్తి అయ్యేలోగా బెయిలుమీద విడుదలచేయబడెను.

దివానుగారు తనభి చేయుట

దివాను వీ. మిర్జా మహమ్మదు ఇస్మాయేలుగారు పాలీసువారు తుపాకులు క్రేస్తినప్పుడు మనుష్యులు చెనిపోయిన చొట్టకు వెళ్లి తనిఖీచూచి వారి వారి కటుంబములను దర్శించి ఓదార్పు మాటలనాడెను. గాయములు తగిలి అప్పత్రిలోనున్న వారి నిప్పుడు పరీక్షించుచున్నారు. విచారణలు జరుగుచున్నవి.

కలు "హైటేలియ" అంటుచేతులతో ప్రాధికారులు ప్రాధికారుల క్రూరదృష్టిచుద్ద చనవుగ మెలగవలయును.

ఇది యూరపియను లేక ఆమెరికను భోజనమర్యాదల ఉపాధిరణముగ జూపుట కిది మంచి మచ్చు. లేక యూరోపియను లేక ఆమెరికను "యాగ" అనబడు గుప్తీయాచరికాంపైత్వప్రదర్శనమా? ఈ అమర్యాదకరమగు ఆచారము ఉద్దేశ్యము మాకు దురూహ్యముగ నున్నది. ఉద్దేశ్య మేమైనను విజ్ఞానవంతులగు క్రైస్తవ క్రైస్తవ యువకుల నగరవరచుటకు అవలంబింపబడుచున్నవనియు క్రైస్తవ క్రైస్తవ యువకుల కోమలమనములందు హీనాభిప్రాయముల గలుగజేసి నైతిక సంపత్తిని కెరచు చున్నదనియు మాత్రమే ప్రాయము. బుద్ధిపూర్వకముగ చేయబడుచున్న యీ పరాభవమునకు కోమలహృదయు లగు భారతీయ విద్యార్థినులు తీవ్రముగ తప్పుకుండ గుండెదరు. కాని పాపములు నల్లించిపరీక్షలకుజరు కావలసియున్నదిగాన ఫీర్యాదుచేయకుండ, కొంతవరకేమి ప్రాచారము నామోదించుచు ఏలాగుననో పరీక్షలం దు తీర్పులుగాక తప్పదు. వారి ఉత్తరీ తీవ్రమందు బాలికలకు మాతృకళాశాల యందుగల భక్తి విశ్వాసములచే యీ దురాచారమును సంతి మొందింపవలయునని ఖండింప సాహసింపరు. కాని యిట్టి సవనాగరకపు హింసకు వారుమనములందు తీరనికోపమురగల్గొని యుండుట నివ్వందేమాను. వారు గావించు మహా కార్యముల నేల ప్రజలు గుర్తింపరని క్రైస్తవమననీలు విస్మయము నొందుచున్నారు. వారొందు విస్మయము నకు గారణ మిక్కడ ఉదాహరణపూర్వకముగ గన్పించుచున్నది. "హైటేలియ" ఆచారము ప్రజలకు విస్పష్టము జేయబడెను గాన, యీఆచారము మిక్కిలి ఏవగింపబడుచున్నందునన, తక్షణమీ ఆచారము సంతమొందించుటకు క్రైస్తవ క్రైస్తవ లాధికారులు వివేకసాహముల జూపెదరని మేము హృదయ పూర్వకముగ విశ్వసించుచున్నాము. తమకును విద్యార్థిలకును మధ్య మంచి పొండిక సాంగత్యము వాస్తవముగ సర్దిబల యుననియెడ తమ భోజన బల్లవద్దకు ఆహ్వానించిన బాలికలకు తమ భోజనము లేట్టియెడ, వీడియో యొక వారము నాడు గాని మామను నందు గాని తమ భోజనమునమాని విద్యార్థిలతో కలిసిభుజించుట రాగుగ నుండును. అట్లు జేయుటచే విద్యార్థికులు ప్రాధికారుల మధ్య వాస్తవము మైత్రి ఉద్భవించును. అంతయు కాక బాలికల కొరకు వండిన పదార్థములు భుజించ వార్తములుగ నున్నవియు, మేట్రునుపై తనిఖీగాను నుండును. (క్రిష్టియన్ డేట్రీయట్)

ఇంకొక ప్రేంచి ప్రభుత్వము

శ్రీశ్రీశ్రీశ్రీ

మూడునాళ్లముచుట్టయనురీతిని, మూడుదినములలో రెండు ప్రేంచి ప్రభుత్వములు పడిపోయెను. బ్రయండుగారు రాజీనామా నిచ్చినపిమ్మట, హరియటుగారు అమాత్యపదవి నలంకరించిరి. తోలుబొమ్మలవలె నొక ప్రభుత్వము పడిపోయిన వెంటనే మరియొక ప్రభుత్వము బైకిలేచుటకు, ప్రాన్సు అలవాటుపడియుండుటచే, హరియటు ప్రభుత్వము ఇరువడినాల్గు గంటలలో నస్తమించునని అధ్యక్షుడు మొదలు సామాన్యప్రజలవరకు ఆశీర్వాదించుచు నేయుండిరి. ఎటులయినను ప్రభుత్వము కూలిపోవు నదేగాన, గురువారము బదులు బుధవారమే రాజీనామా సీయవలసినదని, ప్రేంచి అధ్యక్షులు హరియటుగారితో మొదటనే చెప్పిరట. పాపము రెండు దినముల పాటయినను, హరియటుగారు అమాత్య పదవి నలంకరించుటకు వీలులేకపోయెను. ధనవంతులపెట్టుబడిపై పన్ను విధించినగాని, ప్రస్తుతస్థితిలోగదని సాంఘికవాదులలో నతివాదులు భావించుచుండిరి. హరియటుగారు వీరిని సంతృప్తిపరచుటకై తీవ్రవాదులను కొందరను మంత్రులుగ నేర్పరచిరి. అంతట హాహాకారములు చెలరేగెను. ప్రేంచి ఛేంబరువారు, హరియటు ప్రభుత్వమువారి పట్ల విశ్వాసరాహిత్యము గనుపఱచిరి. వెంటనే మంత్రులు రాజీనామానిచ్చిరి. ప్రాంకు నాణెపు విలువను తగ్గకుండు జేయుటకు హరియటుగారు కృషి నలుప నొందిరి. కాని వారియూహలన్నియు గాలి కెగిరిపోవలసివచ్చెను. మరల సుప్రసిద్ధులగు పాయింకేరుగారు ప్రధానమంత్రి లయిరి. వీరు కొలదిమంది మంత్రులనే నియమించి పరిపాలింతురట.

ప్రాన్సుకు నిరంకుశాధికారి యున్నగాని లాభములేదని, ఇటీవల నొక బ్రిటీషుపత్రిక వ్రాయుచు, అందుకు దగినవాడు పాయింకేరుగారిని సూచించెను. ఈపత్రికతలంపు నెరవేరినది. పాయింకేరుగారు నిరంకుశాధికారమును చలాయించెదరేమో చూడవలయును. ప్రేంచివిజృంభణమునకును, ప్రేంచివివాశమునకును గూడ పాయింకేరుగారే కారకులయిరి. వీరు మంత్రపదవిని వదలినపిమ్మట, అనేక ప్రభుత్వములు పుట్టుచు గిట్టుచుండుటచేత, ప్రజలు వీరిచర్యలను మరచియుండవచ్చును. యూరపియను సంగ్రామమునకు పూర్వము వీరు యూరపునందు చెలరేగిన రహస్యపు టొడంబడికలలో పాల్గొనుచుండిరి. యుద్ధమునకు బిమ్మట, జరిగినవల్ల వీరు సంధినియమములకు వీరే కారకులయిరి. జర్మనీ నుండి ప్రాన్సుకుగలిగిన నష్టమునంతను రాబట్టవలయునని వీరియద్దేశ్యమైయుండెను. ఇంతియగాక జర్మనీని మరలతలయెత్తకుండు జేయవలయునని, వీరు

ప్రయత్నించిరి. జర్మనీపై విధించిన నష్టపరిహారము వివరీతమనియు, జర్మనీ చెల్లించజాల దనియు, కొంత తగ్గింపవలసిన యవసరముగలదనియు, మిత్రు లెంత జెప్పినను పాయింకేరు ప్రభుత్వమువారు వినరయిరి. బలిమిచేనయిననుతమవంతమును సాధింపవలయునని వీరు పట్టుబట్టిరి. రూరు నాక్రమించి బాగుగనులను స్వాధీనము జేసికొనిరి. జర్మనులు నిరాయుధులును, నిస్సహాయులు నగుటచే సాత్వికనిరోధము నవలంబించి, ఫ్రెంచివారిప్రయత్నములను విఫలపరచిన సంగతి పాఠకులకు దెలిసినవిషయమే. మీదుమిక్కిలి రూరువ్యవహారములక్రింద, ప్రాన్సుకు విశేష వ్యయ మయ్యెను.

యుద్ధములో జయించినవారు ఓడినవారిపట్ల జాపవలసిన సహజోదార్యమును ప్రేంచివారు జాపలేకపోవుటచే, ఇంగ్లండు అమెరికాలకుగూడ ప్రాన్సుపట్ల విముఖత గలిగెను. ప్రాన్సు అమెరికాకు చెల్లించవలసిన బాకీని తగ్గించుటకు, అమెరికా ప్రభుత్వమువారు అంగీకరింపరయిరి. అమెరికావారి సానుభూతిని ప్రాన్సు పూర్తిగ కోల్పోయెను. ఇంతియగాక ఇంగ్లండు గూడ, ప్రేంచి బుణమును తగ్గింపకపోయెను. నాగరికప్రపంచమంతయు ప్రేంచి నిరంకుశత్వము నేనగించెను. యుద్ధములో జయించుటకు పాయింకేరుగారు మూలకారకు లనునమ్మకముచే, అతనినిరంకుశచర్యలను ప్రేంచిప్రజలు ఏవగింపక, అతని సామర్థ్యాతీతయమునందు సంపూర్ణ విశ్వాసముంచిరి. చాలకాలమువరకు పాయింకేరుగారు గలిగిండిన భ్రమలో, ప్రేంచివారు మునిగియుండిరి. పాయింకేరుగారు వాగ్దానముజేసిన ధనరాసులు జర్మనీనుండి రాకున్నను, మితిమీరిన సొమ్ము ఖర్చుగుచున్నను, ధనాగారము శూన్యమగుచున్నను, పరిపాలన వ్యవహారములను వీరు గంభీరముగ నడుపుచుండిరి. రహస్యముగ బ్యాంకులయొద్దనుండి సొమ్ము నప్పవీసికొనుచు, ఆసంగతిని ప్రజలకు దెలియకుండు జేయుచుండిరి. ప్రజలకు పరిపాలనము యథావిధిగ జరుగుచున్న చాలునుగద. పాయింకేరుగారి రహస్యచర్యలను, పిమ్మటవచ్చిన హరియటుగారు బయల్పరచిరి. ప్రజాప్రతినిధిసభవారి యనుమతి లేకుండు, బ్యాంకులలో అప్పవీసికొనుటకు కారణ మేమని యడుగగ, పాయింకేరు గారిమార్గమునే తా మవలంబించితిమని హరియటుగారు బదులుజెప్పి, ఇంతకుమున్ను అవలంబించిన అక్రమపద్ధతులను బయల్పరచిరి.

నిజ మేమనిన, పాయింకేరుగారి నాటికే ప్రేంచిధనాగారము శూన్యమయ్యెను. కాని రహస్యముగ బుణముల జేయుటచే, ప్రేంచిప్రభుత్వ పరిధివమునకుమాత్రము కొరత లేకుండెను. పాయింకేరుగారు పరిస్థితులను కనిపెట్టి ప్రజలకు నిజస్థితి దెలియకముందే చల్లగ రాజీనామానిచ్చిరి. వీరిరాజీనామా, ప్రేంచిప్రజలలో విచారము గలిగించెను. పిమ్మట వచ్చినమంత్రులను శూన్యకోశ మెదుర్కొనెను. బ్యాంకులు అప్పిచ్చుట మానుకొనెను. ఎంతకాలము దివాలాప్రభుత్వమును నడుప సాధ్యమగును? పన్నులనధికముగ విధించుచో ప్రజలొప్పుకొనరు. ధనవంతుల పెట్టుబడిపై మాత్రము పన్నులను విధించుచో, వారంద రేకమై ప్రభుత్వమును క్రిందబడద్రోయుదురు. నముద్రపు అలలవలె ప్రేంచిప్రభుత్వములు లేచుటయు పడుటయు తట

స్థించుచున్నది. నిలుకడ ఏమూలనుగనుపించుటలేదు. జాగరూకులయినవారు, డబ్బు లేనిసమయమునఖర్చు తగ్గించుట సహజము. ప్రాన్సుకు డబ్బులే ని సమయము నపై న్య వ్యయమును తగ్గించుటకు మారుగ హెచ్చుజేయుచున్నారు. నూతన నౌకాదళమును నిర్మించుచున్నారు. మొరాకో దండయాత్రయందు ప్రాన్సుపాల్గొనియుండెను. సిక్కియాలోవిజృంభించుచున్నది. దూరాలోచనగలవారెవరయినను, ఇట్టి విపరీతపుఖర్చులను మానియుండుదురు. ప్రేంచివారు తమఘనత కెట్టికొరత వాటిల్లనోయని, గొప్పజాతిగ గనుపడుటకు ఆడంబరములనెల్ల గావించుచున్నారు.

పాయింకేరుగారు ఇంపీరియలిస్టులు, స్వాతంత్ర్యవిముఖులు. ఆడంబరము వీరికి ప్రధానము. ఇకముందు వీ రేమార్గ మవలంబింతురు? ధనాగారమును మరల నెలుల నింపుదురు? పాయింకేరుగారు వెనుక పరిపాలించినపుడు, నోట్లసంఖ్య వృద్ధిజేయబడెను. తగినంతడబ్బు వెనుక లేకుండు నోట్లను వృద్ధిజేయుటవలన, వానివిలువ దగ్గిపోవును. అందుచే, నోట్ల నింతమొత్తముకన్న హెచ్చుచేయగూడదని, పిమ్మట నిర్ణయింపబడెను. ఈవాద్యను తొలగింపవలెనని కొందరు యత్నించిరి. హరియటు గారందుల కంగీకరింపమని, ఇటీవల దెలిపిరి. కాని నేటివార్తలబట్టి చూచిన, పాయింకేరు ప్రభుత్వము వారు మరల నోట్లసంఖ్యను పెంచెదరని తోచును. ప్రేంచిబ్యాంకుతో బడంబడిక గుదుర్చుకొనుటకు ఆర్థికమంత్రిగారి కధికారమియ్యబడెను. ఇందువలన, పరిస్థితులు చక్కబడునని యూహింప వీలులేదు. అమెరికావారిపై ప్రేంచివారు కాలములు మిరియములు నూరుచున్నారు. బాకీని తగ్గింపలేదని కోపించుచున్నారు. ఇంగ్లండుబాకీనిగాని, ప్రాన్సుబాకీనిగాని అమెరికా తగ్గింపదని స్పష్టమయినది. నోట్లను వృద్ధిజేసిన కొలదియు ప్రేంచిప్రభుత్వప్రతిష్ఠ తగ్గునుగాని హెచ్చజాలదు. పాయింకేరుగారు ధనవంతుల బరువులను మెచరని తెలిసినసంగతియే. ఇక వీ రేమార్గమునవలంబింతురని ప్రపంచ పదురుజూచుచుండును. పాయింకేరుగారి ప్రభుత్వముగూడ మూడునాళ్లముచుట్ట యగునా?

ఆర్థికస్థితి : బ్రిటీషుపత్రికలు

ఆర్థికస్థితిని చక్కబరచువిషయమున కొందరింకను పూర్వాభిప్రాయములను వివరణకున్నారు. చేతి పరిశ్రమలను వృద్ధిజేయవలసిన అవసరమును వీరింకను గుర్తించుచున్నారు. ప్రొఫెసరు వినయసర్కారుగారు రోటటర్స్ క్లబ్లో ముచ్చటించుచు, బ్రిటీషు క్యాపిటలు హిందూదేశమునకు వచ్చిన కొలదియు, హిందూదేశపు ప్రజలు బాగుపడుదురనియు, స్వరాజ్యము చేరువకు వచ్చుననియు, జెప్పసాగిరి. వికటరుటనుగారు కామన్సునభలో ముచ్చటించుచు “బ్రిటను తన ఉత్పత్తివ్యయములనుతగ్గింపగలిగినచో బ్రిటీషుసరకులను ఇండియాలో నధికముగ షికరయించుటకు వీలయ్యెడిది. ప్రస్తుతపు హెచ్చుధరలవలన బ్రిటీషుసరకులకు తగిన మార్కెటు లభించుటలే” జనిపలికిరి. ఇందునుబట్టి, బ్రిటీషుసరకుల ధరనుతగ్గించి, వానితోహిందూదేశమును నింపవేయవలయునను హెచ్చరిక గలదని గ్రహింపవచ్చును. బ్రిటీషుసరకులు చౌకగ వార

కుటగూడ, ప్రజలసౌఖ్యమునకు లాభకరమని ఎంచువారు మనలోనే కొందరు గలరు. విదేశ వస్తుములు చౌకగ దొరకుటవలన తాత్కాలికలాభమున్నను, దేశము నుండి ధనము వెలుపలకు బోవుటవలన తీరని నష్టము వాటిల్లుచున్నది. ఇకనయినను మన ఆర్థిక పండితులు పూర్వసిద్ధాంతములను విడనాడి, కద్దరు నిర్మాణమునకును కేశనల యభివృద్ధికిని తోడ్పడుట మేలు. బ్రిటీషు పెట్టుబడివలనను, బ్రిటీషు సరకులవలనను, హైందవవ్యాపారమును, దేశీయ పరిశ్రమలనుగూడ మూలబడుచున్నవి. వికటరు టనుగారు ఇండియా సహాయమంత్రులయినను, ఇండియాక్షేమమును ముఖ్యముగ భావింపక, బ్రిటీషు సరకులను హిందూదేశమున వ్యాపింపజేయుటకు లననియే విచారించుచున్నారు. ధరలను తగ్గింపవలయునని కోరుచున్నాడు. హైందవపరిశ్రమ లేమయినను, వారికి చింత లేదు. ఈ కారణముచేతనే స్వరాజ్యసిద్ధివలనగాని, దేశీయ పరిశ్రమ లభివృద్ధి జేంద వను నమ్మకము మరింత బలమగుచున్నది.

పీపిలుపత్రిక

లాలా లజపతిరాయగారి సంపాదకత్వము క్రింద వెలువడుచున్న “పీపిలు” పత్రిక ప్రారంభమై సంవత్సరము గడచెను. లజపతిరాయగారు యూరపునందున్నను, పత్రికకు విలువగల వ్యాసములను పంపుచున్నారు. లజపతిరాయగారి సామర్థ్యము నిట వివరింపబనిలేదు. ఆనేతుహిమాచలము వారికిరీ వ్యాపించియే యున్నది. ఖండంతరములందుగూడ వారిని పలువురు గౌరవించుచున్నారు. ఇట్టిప్రముఖులు పత్రికానిర్వహణమునకు బూనుకొనినపుడు, పత్రికాప్రపంచమునకు మితిలేనిగౌరవము గలుగును. లజపతిరాయగారు వ్యాఖ్యానముల గావించుటలో కడు నిగ్రహము జూపుచు, వ్యక్తిదూషణ లేకుండ విషయవిమర్శన గావించుచు, ఉన్న తాదర్శములతో పత్రికను నిర్వహించుచున్నారు. ఆంధ్రానుగారు దెలిసినటులు, మాసింగుహామగారి సంపాదకత్వముక్రింద “నేమను” పత్రిక ఎట్టియున్నతస్థితి బడసెనో, లజపతిరాయగారి సంపాదకత్వముక్రింద “పీపిలు” పత్రికయు అట్టియున్నతస్థానము నాక్రమించుచున్నది. దినపత్రికను సంపాదకీయముల నిమిత్తమే గాక, వార్తలు సమాచారములు మున్నగు నితరవిషయముల నిమిత్తముగూడ చదువుదురు. వారపత్రికల నటుగాక, పత్రికాభిప్రాయముల నిమిత్తమే ముఖ్యముగ పఠించెదరు. దినపత్రికలలోని వార్తలే వారపత్రికలలోగూడ సంగ్రహముగ ప్రచురింపబడుటచే, వాని కంతప్రాముఖ్యముండనేరదు. అట్టితర, వారపత్రికను నిర్వహించువారు విషయవిమర్శనము గావించునపుడు, ఎక్కుడుయోచనను విచక్షణ శక్తిని నిష్పాక్షికబుద్ధిని గనుపరుపవలసియుండును. ఉన్న తాళయములను, గంభీరభావమును వ్యక్తపరుపవలసియుండును. లజపతిరాయగారు, సత్సాంప్రదాయముల ననుసరించుచు, పత్రికాప్రపంచమున గొప్పకొరతను దీర్చుచున్నారనుటకు సందియము లేదు. పీపిలుపత్రిక చిరకాలము వర్ధిల్లి, ప్రజాప్రబోధమునకు తోడ్పడుగాక!

ప్రాముఖ్యము

హిందూ మహమ్మదీయకలహముల కధికప్రాముఖ్యము నీయనక్కరలేదని, కన్నాటు ప్రభువు గారు ఇటీవల దెలిపిరి. పాలకవర్గములో కొందరు గూడ నిట్టి యభిప్రాయమునే దెలుపుచున్నారు. కాని కొంతకాలముక్రిందట, ఇండియాలో నేచిన్న కలహము జరిగినను ఇంగ్లండుకు దెలుపుట యాచారమైయుండెను. భారతీయులు స్వపరిపాలనమున కన్నర్హులని చాటుటకు, బ్రిటీషుప్రముఖులు వీనినా భారముగ గైకొనుచుండిరి. వీని కంతగ ప్రాముఖ్యము నీయనక్కరలేదని దెలిపినను, వారు వినరయిరి. కాని నేటిపరిస్థితులు వేరుగనున్నవి. ప్రజలస్వపరిపాలనాసామర్థ్యమునంగతియటుండ, అధికారుల పరిపాలనా సామర్థ్యమునకే, నేటి అల్లరులు అపాయము దెచ్చిపెట్టుచున్నవి. లాకర్డరుక్షణ వీరికి చేతగా లేనని తోపజేయుచున్నవి. అందుచే వీని కంతగ పాటింపవలదని, పెద్దలు సలహానిచ్చుచున్నారు. అధికారులశక్తిహీనత నివి బయల్పరుచుచున్నను, ప్రస్తుతపు అల్లరులబట్టి ప్రజలసామర్థ్యమును నిర్ణయింపవలెదు. భారతీయులకు స్వపరిపాలనమిచ్చిన పిమ్మటగాని, వారిసామర్థ్యములు బయల్పడవు. అప్పుడుమతసాంఘికకలహము లంతరించుట నిశ్చయము. వివేకవంతులయినచో, ఇప్పుడయినను ఇండియాకు స్వపరిపాలన మిచ్చుట, బ్రిటీషువారికి ఊహదాయకము. ఆవిషయమును పార్లమెంటునభలో జరిగిన చర్చయందు ఏపక్షమువారును తెలుపరయిరి. బ్రిటీషు ఇండియాను సంఘపులిందు సందర్భమున నయినను, ఎవరను సూచింపరయిరి. పరిస్పరాభివందనములతో కాలము గడపుట తటస్థించెను.

కాంగ్రెసుపక్ష విజయము

దక్షిణదేశమున, తంజావూరుజిల్లా ననిలం తాలూకాబోర్డు ఎన్నికలలో, ఎనిమిదిసర్కిలులలో నుకాంగ్రెసుపక్షమువారు విజయముగాంచిరిని వినుటకెంతయు సంతసించెదము. జస్టిసుపక్షమువారు, వైస్రాయములనుసంపాదించుటకు విశ్వప్రయత్నముల గావించిరిగాని, లాభములేకపోయెను. పేరలం సర్కిలులో, కాంగ్రెసుపక్షపు అభ్యర్థియగు మరుద్వనంపిల్ల గారికి పోటీగ నిలిచిన తిరుజ్జాననంబంధ మొదలి గారికిపాపము ఒక్కవోటయినను రాలేదు. ప్రజల హృదయము కాంగ్రెసుపక్షమువంకకే మరలియున్నదనుట కిది ప్రబలనిదర్శనము. జస్టిసుపక్షము తన పలుకుబడిని పూర్తిగ కోల్పోయినది. వేరొక కార్యక్రమము లేక, బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర వైశ్యమును బెంచుటకు బూనిన జస్టిసుపక్షము పై ప్రజలెటుల అభిమానము జూపగల్గుదురు? కాంగ్రెసుపక్షము ఒక శిక్షణమునకు కట్టుపడి, అంతః కలహములకేమాత్రము చోటియక, తదేక దీక్షతో కృషిసలుపుచో, రాబోవు ఎన్నికలలో తప్పక విజయము బడయగల్గును. జస్టిసుపక్షమునకు, పిమ్మట తావుండజాలదు.

ఆంక్షును తొలగించుట

లాలా శ్రీరామ నారాయణగారు, పదునైదు మాసములు రాజకీయనిర్బంధము ననుభవించిరి. వీరిని ముట్టాను నియోజకవర్గమునకు అభ్యర్థిగా కాంగ్రెసుసంఘమువారు నిలిపిరి. పంజాబు ప్రభుత్వమువారువీరిపై గల ఆంక్షను తొలగించి, విశాలబుద్ధి

తో బ్రవర్తించిరి. బొంబాయి ప్రభుత్వమువారును యిటులనే మెలగిరిని యంతకుముందు దెలుపబడెను. ఇతరరాష్ట్రములలో రాజకీయనిర్బంధితులపై గల ఆంక్షను దీసివైచుట సామాన్యమయినది. మద్రాసు నందు మాత్రము, కార్యనిర్వాహకవర్గమును, మంత్రులపక్షమును చేతులగలిపి యాకులు హుస్సేనుగారిపై గల ఆంక్షను దీసివేయ నిరాకరించిరి. ఇందునుగూర్చి వ్యాఖ్యాన మననసరము.

సిలోను కూలీలు

సిలోనులో కూలీని జేయు భారతీయులలో పలువురుకు జీవనము గడచుటలేదని, ఇండియా ప్రభుత్వపు ఏజెంటుగారు సూచించిరి. వైద్యసహాయమును, గృహవసతియు, విద్యావాప్తియు కడు హీనముగ నున్నదనియు, కూలీలకు నిర్ణీత మగు వేతనము నిచ్చుట యవసరమనియు, వీరుస్వచ్ఛముగ దెలిపిరి. వీరు అతిశయోక్తుల బలుకుచున్నారని జెప్పవలెదు. చేరువుననున్న సింహాళిమునందే భారతీయుల స్థితియంత అభ్యాన్నముగనుండ, దూరదేశములందలివారిస్థితి ఎటు లుండునో దెలుపనక్కరలేదు. ఇందు కేమయిన త్రిక్రియ గలదా? ఇండియా ప్రభుత్వమువారు విదేశభారతీయుల దుస్థితిని నివారింపగలరా? ఇంతవరకెట్టియాశ గనుపించుటలేదు.

భారత శాసనసభ

ధిల్లీ కాంగ్రెసు కమిటీ అభ్యర్థి

ధిల్లీ, జూలై 22:—పచ్చేయెన్నికలలో ఆసఫ్ ఆలీగారిని భారత శాసనసభ కభ్యర్థిగా ధిల్లీ కాంగ్రెసు కమిటీ పేర్కొనెను. (ఆ. ప్రె.)

తిరిగి నిర్బంధమే!

మతవైషమ్యములే కారణము

రాజ్పూరి, జూలై 22:—హిందూ మహమ్మదీయ సిక్కునాయకులకు పలువురు నోటీసు లంపబడినవి. వారిలో సిక్కుసభాధ్యక్షుడు, జమ్మూకాశీయ ఇమాముగారు, కైలాస ఎలెక్ట్రికల్స్టాండు యజమాను “సంకర్ష స్తర్గాడు” పత్రికా సంపాదకులున్నారు. కాంతిగౌరకు ఏల వీరిని చెంచువేలూపాయిలజామీనీయ కోరకూడదో తెలుపుకొనవలసినదని వ్యాయాధికారి నోటీసుల సంపెను. (ఆ. ప్రె.)

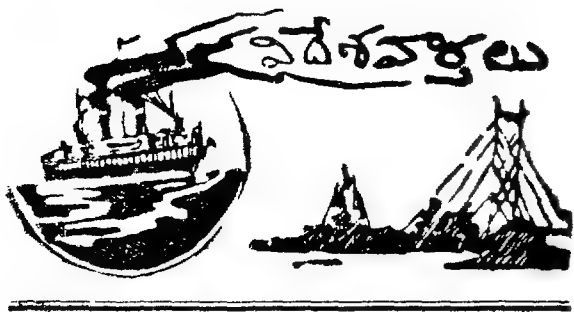
మేయోవైద్యాలయము

అత్యవసరముగు ఏర్పాటు గావించబడినది

లాహోరు, జూలై 22:—మేయో వైద్యాలయమంతటి పెద్దదనియందు ఏయే వార్తాక్రమములైనా కనుగొనుట వలనపడక అలస్యముగుటచే కొన్ని పరిస్థితులందు కోసులకుఅపాయము గూడ తటస్థించినది. కావున ప్రభుత్వమువారుకోసులను చూచి ఆదరించుటకు మువ్వర వైద్యులను క్రొత్తగా నేర్పాటు చేసిరి. వారు ఎవరో ఒకరు కోజంతయుకోసులను ఆదరింతురు. ఇట్టి మార్పు చాలకాలమునుండి అత్యవసరమని పలుమార్లుసూచింపబడినది. (ఆ. ప్రె.)

క్రొత్త భవనము

రంగూను, జూలై 22:—రంగూనులో ప్రస్తుతము వాతీసుకోర్టునున్నభవనము శుభగొట్టి క్రొత్తభవనము నొకదానిని 50 లక్షల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి కట్టబున్నారు. దాని కట్టుటకు మూడేండ్లుపట్టును. దీనియందు చాలా అధిక లంఘుటకు పిలగునట్లు కట్టబోవుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

శ్రీ చిత్తభుత్వము

హెరియట్టు ప్రభుత్వము కూలుట

పోయింకేరు ప్రభుత్వ మేర్పడుట

ప్రతికూల ఆమెరికనుల ప్రచారము

హ్యారిస్, జూలై 21:—హెరియట్టు ప్రభుత్వ పతనమును గూర్చి అక్కడునుండి అందరును, పడిపోవు నని నూచించిరి. దొమర్గూ గారు హెరియట్టు గారిని పిలిచి ఇట్లు చెప్పి రట:

మీ చేతనే సంతకము క్రిందవనలేక చేయుదు. కాని ఎట్లు మెలకువతో ప్రవర్తించినను మీ ప్రభుత్వము నిలబడదు. దానిని తప్పించుకొని పార్లమెంటును గర్హవారము నూని బుధ వారమే సమాజేళ ముగిసటుల చేయుదు. అట్లుచూచి ఒకరోజు నాకు వ్యవధి ఎక్కువగ దొరుకును. ఆసమయమున ఈ చిక్కులను తొలగించి క్రొత్త ప్రభుత్వము నేర్పాటుచేయుటకు పిలువను.

అందుచేతనే హెరియట్టు గారు నేడు పార్లమెంటును పిలిపించి తమ బల మెట్లున్నదో పరిశీలించుకొనుటకు నిశ్చయించిరి. కేపటివరకు ఆగులేదు. ఆర్థిక విషయములనే ప్రతేళ పెట్టి విశ్వాసతీర్మానమును నిశ్చయించ మనెనట. దుమాంజీ గారు రాజీనామా నిచ్చిన మనిరిన వదంతులను కల్పించిరి.

తాను పెట్టుబడి పన్నును విధించ దలంచలేదనియు తన కట్టి విధానము తోచనే లేదనియు తన ఏర్పాటులు ఎవరికిని భయమును గలుగజేయవనియు దుమాంజీ గారు తెప్పిరి.

నేడనటుల యూనియను ప్రభుత్వము నేర్పాటుచేయుటకు ర్యాడికలు సోషలిస్టు ప్రభుత్వము నేడు సమాజేళమై ఆలోచించెదరు.

హెరియట్టు గారికి తోడ్పడుటకు ఇంకవరకు సోషలిస్టులు నిశ్చయించుకొనలేదు.

అనుట పార్లమెంటులో ప్రతేళించుటకు గూడ ప్రభుత్వమువారు భయపడుచున్నారు. వీరికి అన్నివిషయములందును తోడ్పడు బలమే లేదట.

హెరియట్టు గారి ప్రకటనము

ప్రభుత్వమువారు తక్షణము ఆర్థిక సమస్యల నెత్తుకొనెదరు. దుర్భరమున చిక్కులు ఎదుర్కొనుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు పార్లమెంటుతో కలిసి ఎంతటికష్టములైనను పడలించబూనుకొనిరి. ఫ్రాంసు స్వాతంత్ర్యమును గాపాడుకొనుటకు చేసిన ఋణమును ఫ్రాంసు తీర్చదలంచినది. మేము నోట్లను పాడ్డు మీరి అచ్చొత్తము ఏమి చేయుటకు ఆముఖికారమును మేముం చెకొనెదము. మా ఉద్దేశ్యమును ప్రాంత్యంకుధరను నిలబెట్టుటయే యని హెరియట్టు గారు సభ్యులతో నిండియున్న రాజ్యాంగ సభలో తెప్పిరి. దానిని అందరును స్పృహపూర్వకముగ ఆవరించిరి.

ప్రభుత్వమువారి ఏర్పాటులు

కక్షికి వింతకుండ తమకున్న సాధనసంపద నుండియే కాపాడుకొనలేనని ప్రభుత్వమువారి తలంపు. విదేశీయులందు ఫ్రెంచివారి నెక్కువటిలను రాబట్టుకొనవలెను. ప్రజలకు ఇంకొక యవకాళమును ఇచ్చుచున్నారము. ఇప్పుడైన విదేశీయులను తమధనమును తీసికొనవలెను. లేనిచో క్రూరశిక్షకు పాత్రులగుదురు. పన్నులను న్యాయముగ నుండునటుల ఏర్పాటు చేసెదము. న్యాయమును తగ్గించెదము.

విశ్వాసతీర్మానము వీగిపోవుట

హ్యారిస్, జూలై 21:—ప్రభుత్వమునందు విశ్వాసము లేదని 290 మంది ప్రతిపాలురుగను 287 గురు అనుకూలురుగను ప్రకటించిరి.

ప్రభుత్వమునకు గావలసిన ఖర్చుకు సరిపోవునటుల ఫ్రెంచి బ్యాంకువారు మార్గ్ క్ (కేడిటులను (ప్రతిములను) గాడుకొనుటకు ఒకటిలను ఆమెంజీ వనలేనని ఆర్థికమంత్రి

గోరను. ఆర్థిక సంఘమువారు బిల్లును చర్చించు చుండగ పార్లమెంటును అంతవరకు ఆపుకేసిరి.

హెరియట్టు ప్రభుత్వము కూలెనని విన్నవెంటనే పార్లమెంటు ఎదుట నిలబడిన జనసమూహము సంతసములను దెలిపిరి.

తాము చక్కగ పోరాడితిమని తెప్పి రాజీనామాను హెరియట్టు గారు దుమార్గూ గారి కందజేసిరి.

పోయింకేరు గారు

హ్యారిస్, జూలై 22:—మంత్రివర్గము నేర్పాటుచేయుటకు పోయింకేరు గారు అంగీకరించిరి.

ప్రభుత్వమును రద్దుచేయుడని ప్రజలు అడగోలగ ఆరచిరి. పతనము తెలిపిన వెంటనే ప్రజల సంతసమునకు మేర లేకుండెను. ప్రజల ఉద్దేశము విక్కుటమగుటచే పోలీసు సహాయము నేర్పాటుచేయవలసినచ్చెను. మార్గ్ క్ ప్రతిముల నమ్మి ప్రభుత్వమునకు సామ్యు పట్టయిచేయుటకు పార్లమెంటు అధికారము నీయనిచో తానే బ్యాంకు ఆ నజ్జ నిచ్చెదనని ఆర్థికమంత్రి చెప్పెను. మోర్గోగ్ లో దావా చేసిన చేయనిండు. ఆ ప్రయత్నమును మాన నని ఆర్థికమంత్రి చెలిపెను.

పోయింకేరు ప్రభుత్వము

ఆరుగురు మంత్రులతో గూడుకొనెను. ఆత్మవసర సంఘమువలె నుండును.

బ్యాంకు డీప్రాంసీతో ప్రభుత్వము ఒడంబడిక చేసికొనెను. నోట్లచెలావడిని హెచ్చుచేయవలె ననిరి.

కోకాగారునును రావలసిన మొత్తమును ఆర్థికమంత్రి ఉపయోగించుటకు త్రవవునిచ్చిరి.

లండనులో నంచలనము

లండన్, జూలై 21:—ఫ్రాంసులో నిరంకశపాలన ముగాని విప్లవముగాని గల్గు ననుకొనుచున్నారు. వీనికి తోడు ఆమెరికనులకు ప్రతికూలముగ ప్రచారమును సల్పుచున్నారు.

హ్యారిస్ ప్రజలలో బ్రిటిషువారియందు ప్రతికూలభావమును గలుగజేయుచున్నారు. ఫ్రాంసులో అంతగడ్గోలుగ నుండు ఏర్పాటులు రావని అధికారవర్గమువారు ననుకొనుచున్నారు. హెరియట్టు మంత్రివర్గమువారు నిలువరనియు పోయింకేరు కలియుననియు అనుకొనుచున్నారు. లోకల్స్ కు వ్యతిరేకము గాకుండ ఫ్రాంత్యంకు ధరను నిలబెట్టుటకు ఫ్రాంత్యంకు సాధనసంపద గల దనుచున్నారు.

ఆమెరికనులకు ప్రతికూల ప్రచారము

హ్యారిస్, జూలై 21:—ఫ్రాంత్యంకు ధర పడిపోవుట విదేశీయులపట్ల ప్రతికూల ప్రచారమునకు అవకాళము నిచ్చుచున్నది. ఫ్రెంచి ఫ్రాంత్యంకును గూర్చి హోటెలులో విదేశీయుడు ఏదో అనుటచే కలహము పెరిగెననియు పోలీసువచ్చి అదమా యించవలసి వచ్చెననియు తెలుపుచున్నారు. మోటారుబండిలో ఉదేశీయులు పోవుచుండ పరిహాసము చేయుచు అల్లరిచేసిరి. కొందర బండి పడిచెక్కపై ఎక్కి అందు నున్నవారిని కొట్టిరి. అపుడా బండి నిండుచేగముతో తప్పించుకొని పోయెను.

మగ్గురు ఆమెరికనులు హోటెలు బల్లలుమీద కూర్చుండి దుండగీండ్లు కొందరు చుట్టవేసి బాధించ పోలీసువారు తప్పించి గాపాడిరి.

న్యూయార్కులో

ఫ్రెంచి ప్రభుత్వము నిలుచునో లేదో అనికట్ట కామచున్నారు. వర్తకులు తత్తరబడుచున్నారు.

ఫ్రాంసు చిక్కులచే ఫ్రాంత్యంకు ధర కూలుటచే ఆమెరికను లందరును తమ దృష్టిని యూరపు దేశముపై నిగిడించిరి. ముఖ్యముగ ఫ్రాంసుపై దృష్టిని నిలిపిరి.

ఫ్రాంసులోను బ్రిటనులోను ఆమెరికనులకు ప్రతికూలముగ ప్రచారమును సల్పుచున్నారని తెలిసియు ఆమెరికా తొందరపడలేదు. కాంతముగనే ప్రవర్తించుచున్నది. యూరపు చిక్కులతో సానుభూతిని జూపుచున్నది. కాని ప్రజలు ఆమెరికాకు ఇయ్యవలసిన సామ్యు సీను నిష్ఠము లేదనుచున్నారు.

యూనైటెడ్ స్టేట్సులో యుద్ధసమయమున చర్చించు గారు ఖర్చు పెట్టితిమని తెలిపిన మొత్తము అంత గాదనియు ఆ ప్రకటనము తప్పనియు ఆమెరికా ఆర్థికకాళువారు ప్రకటించిరి.

పెల్లుగారు తమకు రావలసిన సామ్యును రాబట్టుటలో ఆతివిస్తారముగ దాక్షిణ్యమును జూపిరిని కొందరు రాజకీయ నేత్ర లాక్షిపించుచున్నారు. ముఖ్యముగ ఇటలీ ఋణాధిపతియలో ఆతనిని అక్షిపించుచున్నారు. ఆమెరికను కాంగ్రెసును తృప్తిపరచుటకై కూర్చిడిగా రా విధానమును అవలంబించిరిని యు పిటికీతనమును జూపుచున్న దనియు అనుచున్నారు.

అంతర్జాతీయమండలి ఋణము

న్యూయార్కు, జూలై 21:—మండలి ఋణము ప మ్మార్పు అప్పలను మానుకొనెద నని అభయ మీయలేదు. హెరల్డు బ్రిట్యూను ప్రతికలనుచున్నది. గ్రేటు బ్రిటను ఇన్వెంటరీ ఋణమును పాను ఖరీదును నిలుపుకొనుటకు తీర్చివేసెను. నర్తక పరపతి గ్రేటు బ్రిటనుకు పొచ్చి బలపడె ననుచున్నది.

లండన్, జూలై 21:—లండనులో 219½ గ్రెండ్ ఫ్రాంత్యంకులు ఒక పానుకు సమానము.

జర్మను ఆయుధసామగ్రి

రగ్స్, జూలై 21:—వైవిధ్యమునుగూర్చి జర్మనీ అంతర్జాతీయమండలి వైవిధ్య పరిశీలనాధికారి పంపిన లేఖ స్వభావమును తెలుపవలెనని కామన్వెల్థలో నడుగ, ఆవిషయమై కనుగొనదననియు, ప్రత్యేకముగ లేఖను బంపలేదనియు చేంబర్లేనుగా రనిరి.

జర్మనీలో ఆయుధ విస్తరణ పరిశీలకులు తృప్తికరముగ నున్నవని అనుకొనవచ్చునా యని తెల్పి స్పష్టముగా రడుగ అట్లును కొనుటకు పిలువలెనని చాంబర్లేను గారనిరి.

ఇంగ్లండు-సోవియటులు

రగ్స్, జూలై 21:—వ్లాడివాస్టుకులో దిగిన పిదప తమ రిని అరెస్టు చేసినందులకు బ్రిటిషుస్వత్వము సోవియటు ప్రభుత్వముపై దావా తెచ్చిరి. సోవియటు ప్రభుత్వముతో పరిష్కారము చేసికొనునపు ఈ విషయమును రూడ బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారెత్తుకొనెదరట.

హాంకాంగు కలవరము

హాంకాంగు, జూలై 22:—ఈస్టు సరే పటాలములు నల్లి మరఫీరంగులను గురితెల్లినపిదప అరెస్టు చేయబడిన యూర పియను పోలీసు సార్జంటులను విడుదలచేసిరి క్రమపుఖ.

బహిష్కరణ రాయబారములు క్యాంటనుతో యశి వృద్ధి గాంచుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు ఏమియు తెలుపుట లేదు. మానము వహించిరి.

పూచోరేవును మూయుట

రగ్స్, జూలై 21:—జూను 24 న 10 గంటలవరకు చీనా నాయకులు పోవుటకు పిలువకుండ పూచోరేవును బ్రిటిషు సీనియరు నాకాధిపతి మానెనను సంగతి తెలియునా యని కామన్వెల్థలో యడుగ అంతకుపూర్వము అచట చంపబడిన బ్రిటిషు వ్యక్తి విషయమై విచారించుటకు బ్రిటిషు నాకలకు పోకర్మములను జూపక చిక్కులను గల్గించుటచే అట్లు జేయవలసినచేసినని చాంబర్లేను గారు చెలిపిరి. తరువాత అనుకొన్న సహాయము లభించినపిదప అట్టిపనికి అవకాళము లేకుండెననిరి.

స్త్రీవిద్య

వంగదేశ స్త్రీల ఆశ సామ్యు గావలెను

లండన్, జూలై 21:—భారత స్త్రీ సంఘ వార్షిక సభయందు లిట్టర్ నల్ ఇట్లు జెప్పెను. పెట్టుబడివలన వచ్చు సామ్యునకు తోడుగ మరింత సామ్యు దానికి తోడ్పడుటకు ఇండియానుండి రావలెను. ఇంగ్లండు దానికై ప్రయత్నించరాదు. కలకత్తా సంఘమువారి కౌశుకు డబ్బున్నచో మరింత విస్తారము గ కార్యమును సాధించగలరు. బెంగాలునుండి విద్యార్థికురాలందగు గుస్త్రీలు పెక్కుమంది యువతులు (ఉపాధ్యాయునిలు) ఇంగ్లండుకు తరీఫీదుకు రాగోరుచున్నారు. కాని వారికను ఖర్చును భరించలేదు కలకత్తా శిక్షకాలమున ఈ సంఘమువారి చివరేయే చున్నతనిని బెంగాలు ప్రజలు చెలిసికొనుటకు పిలువనటుల వారి తో జెప్పెదను. స్త్రీవిద్యను ఉన్నత పరమాణునకు చేవలెనను వంగదేశ స్త్రీల ఆశయును వెరవేరును.

హాంకాంగులో కొండ జారిపడుట

రోడ్డు పాడగుట

హాంకాంగు, జూలై 21:—సోమవారము 21 అంగుళములు వర్షించెను. అందుచే కొండలు జారిపడెను. రోడ్లన్నియు పాడైనవి. 1000000 డోలరుల నష్టము గల్గెనట. ప్రజనష్టములకారణమున వర్తకమునకు నాకావ్యాపారమునకు నష్టములేదు.

ప్రాపంచిక శాంతి

లాండ్ జారిగారిహితము

రుగ్మీ, జూలై 20:—లాండ్ జారిగారు ప్రాపంచిక సభయందు ఇట్లు జెప్పిరి:—ప్రపంచములో వృద్ధులమగు మేము మానవసాగరమునకు ఆయుధసాముగి తప్పని అంగమని తలంచితిమి. ఇప్పుడా యభిప్రాయము పోయినది. యువకులుగూడ ఆయభిప్రాయమును వదలవలెను. యువకు లీయభిప్రాయమును నిర్మూలము జేయనిచో మరల ఘోరసంగ్రామము రాక తప్పదు. 1914 లో డెల్టాతగులువరకు ఆయుధసాముగి వత్తులోబడి యుంటిమి. ఇప్పుడుగూడ రహస్యముగ ఆయుధసాముగిని పెంచుచున్నారట. బొగ్గు విషయములో మతాచార్యులు ప్రవేశించుట చాలమంచివాదన యనిరి. 1914 లోనే పీరు బోక్స్ ము కలుగజేసికొన్న బాగుండెడి దనిరి.

బ్రిటిషు ఆర్థిక చట్టము

కామన్వెల్త్ లో మూడవ పర్యాయము 21 తేదీన ఆమోదించబడెను. కార్మిక పక్షమువా రావిల్లును నిరాకరించవలె నన్న తీర్మానము వీగిపోయెను.

విదేశబాగుదిగుమతి

రుగ్మీ, జూలై 21:—జూలై మొదటి తేదీనుండి 17-వ తేదీవరకు బ్రిటిషు తేవులందు 1845000 టన్నుల బొగ్గు విదేశములనుండి దిగుమతి అయినది.

మాస్కోలో సోవియటు ప్రచారమునందు 200 మంది పట్టభద్రులగు చేయబడిరి. సోవియటు ప్రచారమునకు 200 మంది పట్టభద్రులు తగదురనిరి. అందులో 48 ఫిన్లండు, 55 ఏవేలియా, 17 ఎస్టోనియా, 16 పోలాండు, 10 జర్మనీ, 6 రుమేలియా దేశములు.

యూరపును యుద్ధమునకు పూర్వమున్న ఆర్థిక ప్రతిపత్తికి తెచ్చుటకు బ్యాంకులు అందరును రహస్యముగ ఆలోచించుచున్నారు. అమెరికనులు కొంత ఆర్థిక సాయమును జేసెదరట.

పెరిషియాలో ఒక ప్రముఖుని ఆత్మహత్య

పెహరక్, జూలై 20:—తా నీయవలసిన పన్నుల బాకీ నీయలేకపోవుటచే పూర్వము పెరిషియా ప్రధానమాత్యునిగ నున్న నేఫాసాలర్ అజంగారు ఆత్మహత్య చేసికొనిరి. భూస్వాములలో గొప్పవాడని పేరుగాంచినవాడు.

జపానులో దొమ్మి

గవర్నరును క్రిందపడద్రోసి స్వప్రభుత్వమును కొట్టుట

టోక్యో, జూలై 19:—వాగ్మోలో నేడు గొప్ప దొమ్మిజరిగెను. 15 వేలమంది ఏకమై గవర్నరునిధానము ఖండించుటకు సమావేశమైరి. ఆతికార్యాలయమును ధ్వంస మొనర్చిరి. ఐసారానుండి క్రిందకు బడద్రోసి స్వప్రభుత్వమును కొట్టిరి. మొదటిలో పరిభాగము ఇల్లంతయు పాడుచేయబడెను. సామాన్యముల ముక్కుముక్కులుగ చేసిరి.

పోలీసునాయకుని ఇల్లుగూడ అదేగతిపాలై నది. ఈ సంగతులను ప్రకటించిన వార్తాపత్రిక అచ్చుపరికరములన్నియు ధ్వంసమగుటకు పాడుచేసిరి.

మరల దొమ్మి గల్గునను భయముచే గవర్నరు సైనికసహాయము కోరెను.

భారత ఆర్థిక పరిస్థితులు

పత్రికల ఆమోదము

లండన్, జూలై 21:—నిన్న సాయంత్రము వింటర్జ్ ప్రభువు చెప్పిన భారత ఆర్థిక పరిస్థితులను పత్రికలు అంగీకరించినట్లు వ్రాసెను.

ఖొరాసాన్ తిరుగు బాటును అడంచుట

పెహరక్, జూలై 20:—సానికాధికారులు ఖొరాసాను పీఠమును జయప్రదముగా ఆడంచినదియు విప్లవకారులు పారిపోయినదియు తెలియజేయుచున్నది.

బల్గేరియా రాజు

కన్స్టింటిన్ తేను. ఏమైనది తెలియలేదు. బల్గేరియా రాజ్యములో అల్లరులున్నవట.

లండనులో పానుకి 244 ప్రాంతములు సమానుగ నున్నవి.

కనడాలో ఎన్నికలు సెప్టెంబరు 14-వ తేదీ జరుగును.

విల్లింగ్డన్ ప్రభువుకు ఆర్డర్ ఆఫ్ సెంటు మెకేలు సెంటు జార్జ్ నైటు గ్రాండు క్రాస్ బితుడము వొసగిరి.

బ్రిటిషు రైల్వే

బొగ్గు సప్లయ అగోపియవీక్యుట విశముగ బోవుచుండెను. ఇప్పుడు మామూలుగ పూర్వమువలెనే ధారాళముగ బోవుచున్నది. దిగుమతి అయినబొగ్గునే వాడుచున్నారు.

సామ్రాజ్యసభ

మేజార్జ్, జూలై 20:—కనడా ప్రతినిధి సామ్రాజ్యసభకు రాకున్నచో తానువచ్చియు ప్రయోజనములేదనియు సామ్రాజ్యసభ యనిపించుకొనదనియు ఆస్ట్రేలియా మంత్రి బ్రూనుగారనిరి.

హంకాంగులో ప్రళయము

హంకాంగు, జూలై 19:—ఇచట రాత్రంతయు వర్షముచే ప్రళయ మాయెను. ఉరుములు ఉరిమెను. కుంభిపాతముగ కురియుటచే వీధులన్నియు నునిగిపోయినవి. మార్గమున్నియు కన్నడకపోయినవి. బాహుపంచా వ్యాప్త రీతిగ తగులబడినది. వర్షము జగ్గలేదు. చాల భయంకరముగ కురియుచున్నది. జలదారులు బ్రష్టలయినవి.

గోరాడు సేనాని లండను కేగుట

రుగ్మీ, జూలై 20:—స్కాటిస్ సైనిక గవర్నరు లండను కేగెను. సార్వభౌమునితో విందుభుజించెను. యువరాజునుకలిసి కొనెను.

ది. బి. మోచర్ల

రామచంద్ర రావుగారు

ఓటర్లభ్రమ

రీసెటివ్ మెంటు రాష్ట్రీయసమస్యకాదా?

రీసెటివ్ మెంటు వచ్చుచున్నదనియు, అనుభవవీరునే ఎన్నుకొనవలసియున్నదనియు, అందుచే శ్రీరామచంద్రరావు పంతులుగారిచే ఎసంబ్లికి, ఢిల్లీసభకు ఎన్నుకొనుట మంచిదనియు కొందరురైతు లనుచున్నారు. రీసెటివ్ మెంటునకును ఎసంబ్లికిని సంబంధములేదు. ఇరిగేషనుకును ఎసంబ్లికిని సంబంధములేదు. ఇరిగేషను, రీసెటివ్ మెంటు, దూరం మొదలగు విషయములు మదరాసు శాసనసభకు చెందిన విషయములు. మదరాసు శాసనసభవారే రీసెటివ్ మెంటునుగూర్చి చర్చింపవలయును. చెన్నపురి శాసనసభవారే ఇరిగేషనునుగూర్చి ఆలోచింపవలెను. ఇరిగేషనుకును, రీసెటివ్ మెంటునకును, ఎసంబ్లివోటునకును, ఢిల్లీ సామ్రాజ్యశాసనసభ వోటునకును సంబంధములేదు. రీసెటివ్ మెంటు, ఇరిగేషనులు వ్యవహారములగూర్చి చెన్నపురి శాసనసభకులే ఆలోచింపవలెను. వీటితో ఎసంబ్లిసభ్యులకు పనిలేదు. ఎసంబ్లివోటునకును, రీసెటివ్ మెంటునకును, ఇరిగేషనుకును, తూరలకును కలలోకూడ సంబంధములేదుకదా. ఇటీవందర్భములో అనుభవముకల్గి “రైతులహృదయములో లీనమైనట్టి” శ్రీరామచంద్రరావుపంతులుగారిని చెన్నపురి శాసనసభకు నిలవమని రైతులెల్లరు ఏలకొరరాదు? పదిసంవత్సరములపైనుండి రైతులకష్టములే తనకష్టములని తలంచుచున్న శ్రీరామచంద్రరావు పంతులుగారేల, చెన్నపురి శాసనసభకు అభ్యర్థిగా నిలవకూడదు. ఈ ప్రశ్నకు శ్రీరామచంద్రరావు పంతులుగారు లేమి జవాబు చెప్పెదరో చూడవలసియున్నది. వారిమీద అభిమానముగల రైతుసోదరు లేమిచెప్పెదరో చూడవలసియున్నది. రైతుసోదరులెల్లరు రీసెటివ్ మెంటు భ్రమలోపడక కాంగ్రెసు అభ్యర్థికి వోటు నిచ్చెదరని నమ్ముచున్నాను.

(ఒకరు)

వాతావరణ సిద్ధి

1926 నంబి జూలై నెల 23-వ తేదీ శుక్రవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము
గోపాలపురం	89.8	82.8	0.14	8.86	— 7.10
విశాఖపట్నం	97.8	85.9	...	6.15	— 1.84
కాకినాడ	58.6	79.7	...	16.20	+ 7.06
మచిలీపట్నం	47.7	80.4	...	7.85	— 1.87
కర్నూలు	94.8	77.5	0.04	8.71	— 2.95
బళ్లారి	94.0	76.4	...	8.24	+ 0.14
అనంతపురం	...	...	...	7.06	+ 2.15
కడప	95.6	74.2	0.18	8.59	+ 2.94
నెల్లూరు	98.1	82.5	...	6.88	+ 2.99
మద్రాసు	98.8	80.2	0.07	2.42	— 2.28
కడపూరు	101.1	80.6	...	1.50	— 1.27
సీలము	97.7	75.8	...	4.37	— 1.82
కొయంబట్టూరు	90.5	78.8	...	1.90	— 0.81
తిరుమనాపల్లి	101.1	79.9	...	8.71	+ 1.26
నాగపట్టణము	100.6	80.9	...	0.88	— 2.28
మధుర	100.4	78.0	...	1.68	— 1.11
పాంబట్	92.8	81.	...	0.09	— 0.48
తిరువల్లూరి	...	...	...	0.82	— 0.51
తిరువేలూరు	84.3	77.7	...	14.99	— 8.87
కొచ్చిన్	84.8	78.7	0.12	49.80	+ 4.22
కాలికట్టు	88.8	78.5	...	52.28	— 8.42
మంగళూరు	98.1	76.2	0.24	50.09	— 14.62
బెంగళూరు	88.9	66.8	...	8.69	— 20.78
మోకార	71.8	64.0	0.15	42.87	— 12.59
కొడైకనాల్	66.5	61.8	...	5.78	— 1.96

సర్కారులు:—గోపాలపురంలో 0.14" వర్షించెను.

మేఘములు దట్టముగ నున్నవి. విశాఖపట్నములో ఆర్ద్రత తక్కువ. గోపాలపురంలో 8 1/2 తక్కినచోట్ల 8 1/2 నుండి 5 1/2 డిగ్రీలు పగటివేడిమి ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి విశాఖపట్నములో 8, తక్కినచోట్ల 2 1/2 నుండి 3 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

డక్కన్:—కడపలో 0.18" వర్షించెను. కర్నూలులో చినుకులుపడెను. మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి. కర్నూలులో ఆర్ద్రత తక్కువ. ఇచట పగటివేడిమి 6 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కడపలో రాత్రివేడిమి 8 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ. ఇతరచోట్ల పగటి రాత్రివేడిమి 2 1/2 నుండి 3 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:—మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి. మద్రాసులో ఆర్ద్రత తక్కువ. పగటివేడిమి నెల్లూరులో 8 డిగ్రీలు, తక్కినచోట్ల 5 1/2 నుండి 6 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి 2 1/2 నుండి 3 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ. పడమటి తీరమున, సర్కారులలో స్థానిక చినుకులు సాగవచ్చును.

ఎస్. ఆర్. యు. సావూరు.

వాతావరణాస్త్రజ్ఞుడు.

హిందీ తెలుగు-

తెలుగు తెలిసినవారికి హిందీ నేర్చుకొనుట వీలయిన సులభమైన హాయబడినది.

బాలశిక్ష 0-6-0
మొదటి వాచకము 0-6-0
హిందీ పాఠశాల డిక్షనరీ 1-0-0

తపాల ఖర్చు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రిక మేనేజరు.

7. తణుకపేట, మద్రాసు.

శ్రీకృష్ణ వార్తలు

రాకపోకలు:—పెన్సిల్ వాణిజ్యము నడుచుచున్నది.

పూట పాటకచ్చేరి:—గోక్షేపాలలో 24 వ తేదీ శనివారం సాయంత్రము 4 గంటలకు మంచపాటకచ్చేరి జరుగును. సంజీవరావుగారు (పల్లం) పూట, గోవిందసామియ్యగారు—సిద్దిబట్ల, దక్షిణామూర్తిపిళ్లెగారు—వృందంగం, మందరం ఆయ్యగారు—ఘంటం.

హాస్యనాటక బోవన కార్కు:—అను డచ్చినావ పోలీసు సహాయమున కై గొలుచుచున్నది. పోలీసువారు రాగా డెక్క నాథులలో నొకడు వేరొకరిని కడుపుగా కత్తితో పొడిచి కత్తిలి నీటిలో పారవేసెను. గాయపడినవానిని ఆస్పత్రికి పంపి రెండవవాని అరెస్టు చేసెరి. (అ. ప్రె.)

జగన్నాథ భక్తసభ:—ఈసభ యజమాన్యమున ఈవారము రెండు హరికథాకాలక్షేపములు జరుగును. ఒకటి 24-వ తేదీ శనివారము సాయంత్రము 5 గంటలకు తిరువనంతి పురం అక్కడెల్లెండ్ర శ్రీ తాళాళ్యాళి కాలక్షేపము. రెండవది 25-వ తేదీ ఆదివారము 4-15 గంటలకు బ్రహ్మశ్రీ నాగరాజ భాగవతము గారి యజ్ఞశీలాళి కాలక్షేపము. ఇయ్యది, ఎగ్నూరు హైకోర్టులోని వేదవిలాసునందు జరుగును.

కర్పూరేషను 10 వ డివిజను రేటుపేయర్ల సమావేశము:—చుట్ట పురి కర్పూరేషను 10 వ డివిజను కార్నిలయగారు జి. రంగయ్యనాయుడు గారిబ్బు వ్రాయుచున్నారు. 10 వ డివిజను ఏనుబాపు డివిజను రేటు పేయర్ల సభ 25 వ తేదీ ఆదివారం సాయంత్రము 6-30 గంటలకు ఏను బాపులవద్దనున్న శ్రీ ఆంజనేయలక్ష్మి దేవాలయ ఆవరణ మున జరుగును. అప్పుడు యాదివిజనులోని యిద్దల అద్దెల విలువ సత్యధికము జేసినందుల కనుక నిర్ణయించుచు, డివిజను రేటు పేయర్ల సంఘ నిర్ణయము గూర్చి ఆలోచింపబడును. డివిజను రేటు పేయర్లందరూ తప్పక యాసభకు రావలయును.

వ్యాసపూజ:—హృషీకేశం, శ్రీగంగాధర ఆశ్రమం దెంగాలీ వహాత్తులల్ల ఈ జూలై నెల 25 తేదీ ఆదివారం వ్యాసపూజను జరిపిరి. ఉదయము 6 గంటలకు 10 గంటల వరకు పూజయ్యెను. వ్యాసపూజ, తిండియూరేపల పోలీసు స్టేషన్ సమీపమున పురుచ్చేరి అప్పాసామి బంగారాయందు జరుపబడును. భక్తాగ్రేసరులు ఎల్లరు విజయము చేయవచ్చును.

కుర్తాల-శ్రీవ్యాసపూజ

బ్రహ్మశ్రీ, పరమహంస మానానంద సరస్వతీస్వామిల వారు ఈసంవత్సరము వ్యాసపూజ మహోత్సవమును జూలై నెల 25 వ తేదీకు భూసవారం తిరువతూలములో స్థాపింపబడియున్న తిరుయ్యంగ దత్తేశ్వరుల మంటపములో జరిపింతురు. కనుక భక్తులందఱు విజయముచేసి అనుగ్రహప్రసాదములస్వీకరించవలయు నని కోరుతున్నారము. (ఒకరు)

కోపావేశమున హత్యగావించుట:—జనరలు ఆస్ట్రేలియా ఒకడు చనిపోయెను. ఇద్దరు చావనన్నారు. నిన్న రాత్రి కూళయిలో జరిగిన కొట్లాట ఫలిత మిది. దొరస్వామి, (30 ఏండ్లు) ఆతనిసోదరుడు కృష్ణను యిరువురు మొహంపండుగలో నటేశను అను బండివాని వద్దకు బోయి బిక్రీ షు కోరిరి. నటేశను నిరాకరించెను. మరునాడు ఇద్దరు నటేశనుని కొట్టిరి. నిన్న సాయంత్రము మరల తగవులాడిరి. రాత్రి నటేశను మరి యిద్దరిని వెంటగొని దొరస్వామి సోదరులయింటికి బోయి ప్రతీకారము చేయవలెనని కోట్లాటతో నటేశను వెంట వచ్చిన యిద్దరికి కత్తి దెబ్బలు తగిలెను. చూచుచున్న మురుగేశను అనువాడు ఆ డ్దు పడి కత్తులను పయోగింపరాదని వేడుకొనెను. దొరస్వామికి కోపము వచ్చి మురుగేశనును కత్తితో పొడిచెను. వాడు క్రొందపడి దొరుమండగా కృష్ణను రుబ్బుకోలుపాత్రము వాని తలపై వేయగ వెంటనే చనిపోయెను. చనిపోయిన మురుగేశను, గాయపడిన మరి యిద్దరిని విడిచి దొరస్వామి కృష్ణను చూళి పోయి దెబ్బలు తిన్నవారిపై రిపోర్టు జేసిరి. ఇంతలో ఆసిధిలోనివారు వచ్చి జరిగినదంతయు చెప్పిరి. దొరస్వామి కృష్ణను అరెస్టు జేసిరి. (అ. ప్రె.)

పీర్లపండుగ

కాళియందు శాంతముగ జరిగిపోయెను

వారజాసి, జూలై 22:—అల్లరులు జరుగకుండ నెమ్మదిగ పీర్ల పండుగ గడచిపోయెను. ఉత్సవముతో గూడిన గరిడీ జలండు పెక్కు హిందూయువకులు “యా హాస్సే బోలో మహమ్మద్” అని కేకలువేయుచుండిరి.

బొంబాయి

బొంబాయి, జూలై 22:—పీర్లపండుగ పదియవ దినము లేక కథతో కిరత్ నిన్న రాత్రి బొంబాయి మహమ్మదీయులు జరిపిరి. అల్లరి జరుగకుండ అంతయు శాంతముగ గడచిపోయెను. కొన్ని సంవత్సరములనుండి తాబూతుల నూరేగింపనియ్యుచుండుటచే, మాలానాలు, మాలపీట మహమ్మదువారి చరిత్రను పురాణము మాదిరిగ అచ్చటచ్చట జెప్పవలయునని వేలకొలదిభక్తులు రాత్రులందు గూడుచుండెడివారు. టాబూట్ ఉత్సవము నిరోధింపబడినప్పటినుండియు పురాణకాలక్షేపము బొంబాయియందు పీర్లపండుగ దినములలో విశేషముగ నుండెను. అమరదినము నేడు జరుపబడును. మామూలు భంతు జరిగినవిధం పంజాలు పీర్లపీడియబడును.

బొంబాయియందు పీర్లపండుగ శాంతముగ జరిగిపోయెను. పోలీసు చక్కని సన్నాహముల మునుబాగ్త కొరకు గాంచిరి. గట్టి అవలక్షణ సంభవముకేమియు ఘట్టముండ ఉత్సవము జరిగెను. కాని నల్లరు మహమ్మదీయులకు సంభవించిన కలహములో ఒకడు కత్తిపోటులచే చనిపోయెను. మరి యొకనికి తీవ్రముగ గాయములు తగిలెను. దగ్గిరదారిని పోవలయునని వారు ప్రయత్నించుటలోని నివారించుటచే కలహము జరిగెను.

మునిసిపల్ కమిషనరు ఆజ్ఞ

పరిశీలనగాని, మండపములగాని ఉత్సవపులేనిది నిర్బంధరాదరి మునిసిపల్ కమిషనరు పీర్లపండుగ ఉత్సవమునకు పూర్వము ప్రకటించెను. కాని మత సంబంధముల సమావేశములని కమిషనరులకు కలుప బండిశ్చకు మంటపములు నిర్బంధములకు అప్పింపవలసిన ధనము నీయనక్కరలేని కమిషనరు కొట్టివేసెను. సమావేశములందు జరుగు ఉత్సాహముల మధ్య పవిత్రస్థానములను యిరుసాదు ధ్వంసముజేసెనని మాల పీట వివరించెరి. ఇట్టి కృత్యములకు పాలుబడిన యిరుసాదు వర్తనమును సభికులు గర్హించిరి. (అ. ప్రె.)

హైదరాబాదు

హైదరాబాదు (సింధు) జూలై 23—సింధుదేశముందంతుల పీర్లపండుగ శాంతముగ జరిగెను. (అ. ప్రె.)

కలకత్తా అల్లరులు

పరిశీలకులు శాంతిండు చున్నవి
కలకత్తా జూలై 23—బుర్రా బజారునందు పరిశీలకులు శాంతిండు చున్నవి. మహమ్మదుల వరకును నగరము దెచ్చటను కలహములు జరిగినట్లు గాన ప్రాణహాని జరిగినట్లు గాని తెలియలేదు. బుర్రా బజారునందు పెక్కు దుకాణములు తెరవబడినవి. పోలీసు దళము అల్లరి సంభవించిన పీఠులందు పారా గాయమున్నారు. నిన్న కత్తిపోటుపొడిచినవారి బట్టుకొనబూని రాత్రి పోలీసువారు అనుమానములపట్టుకొనిరి. తారాచందురత్తిపిడియందు చంపడినహిందువుని కేసుసందర్శమున పోలీసువారు ఒక మహమ్మదీయువకుని అరెస్టు చేసిరి. (అ. ప్రె.)

కలకత్తా కార్పరేషనుసభ్యుని అరెస్టుజేయుట

కనిష్ఠులును కొట్టబోయినందులకు ప్రతిఫలము
కలకత్తా, జూలై 23:—కలకత్తా కార్పరేషను సభ్యుడగు మహమ్మదు ములేవాను, ఉర్దీత్ చాదరిగార్లు గుండాల తాలూకు మక్కాముసింగును శుక్రవారమునాటి పీర్లపండుగ అల్లరులలో గొట్టబోయినందులకు అరెస్టుజేసిరి. జామీనుమీద ఉభయులను విడుదలజేసిరి. (అ. ప్రె.)

అమవారి నగలు దొంగిలించుట

దొంగ పట్టుపడెను
నాగపట్టణము, జూలై 23—వైశిష్ట్యరమ కోయిలలో దొంగ ప్రవేశించి తయ్యారయ్యగి అమ్మవారి నగలు దొంగిలించి నట్లు నిశ్చయమునవార్తలు వచ్చినవి. దొంగదొంగయని కేకలు వేసి తిరువ ఆన్ తండ్రాపురం రైల్వోస్టేషన్ నగలతో దొంగ పట్టుపడెను. దొంగ పీయాలి పోలీసువారి స్వాధీనము చేయబడినది. (అ. ప్రె.)

టారిఫుబోర్డు విచారణ

ఇంజనీరింగు పరిశ్రమ
మరికొంతకాలము పరిశ్రమకు రక్షణమియుట
టావశ్యము

ఎ. యి. ఫేఫర్ నగారి సాక్ష్యము

కలకత్తా, జూలై 23:—జెసప్ అందు కంపెనీ ప్రతినిధి ఎ. యి. ఫేఫర్ నగారిని నేటి ఉదయమున టారిఫు బోర్డు విచారించెను. 1923 - 1925 సంవత్సరములందుకంటే పరిశ్రమ పరిస్థితు లిప్పు డధ్వాన్నముగ మన్నవని కంపెనీవారు స్థాపింప నున్నారని వేటుమెటునందు గలదు. పరిశ్రమ బ్రతుకునలయుననిన 1924 సంవత్సరపు ఉక్కు-సంరక్షణకాసనము అమలునందు మరికొంతకాల ముందరయినని సాక్షిచెప్పెను. ఫేబిక్ టెడు ఉక్కుపై ముదరాకాపన్ను లభివృద్ధిజేయుట కంగీకరింపబడి సర్చార్జెను యివ్వవలెనని వేసిన కారణములకు సమాధానమిచ్చుచు, ఒకప్పుడు రక్షణమునిచ్చి మరియొకప్పుడు ఊరకుండుట కంటే పరిశ్రమకుజేయుహాని మరియొకటిలేదు. అని చెప్పెను. “మియాన్స్ యువన్స్ నంత చీనునడకతో ప్రయోజనముచేయును. కాని విధానము అవిరహముగ నుండవలయును. పరిశ్రమను రక్షించుట అవశ్యకమని తోచినయెడ పరిశ్రమ స్వతంత్రమై నాధారపడువరకును రక్షణమియనలయును. చాల సంవత్సరములవరకు విస్తారముగ లాభమును బడయుటకు వర్తకపరణి అంగీకరింపదు. పరిశ్రమ స్థాపింపుట కష్టపష్టము జేయబడు ప్రయత్నములు ధనసమృద్ధివలన గారణములు.”

ఉక్కు పరిశ్రమలన ధరితము బడయ నలయునని న ఈ కు పరిశ్రమ తయారుజేయు వస్తువులను పయోగించు యింజనీరింగు పరిశ్రమ అభివృద్ధియందుండవలయును! కాబట్టి ఇంజనీరింగు పరిశ్రమ ఉక్కు పరిశ్రమ క్షయపరిశ్రమగ ఎంచవలయును. తిన్మూలమున ఇంజనీరింగు పరిశ్రమ యెడ తూట్టింభావము ఎఱింపరాదు. (అ. ప్రె.)

రాజప్రతినిధి

నాగపూరు

నాగపూరు, జూలై 23:—నిన్న మహమ్మదీయుల రాజప్రతినిధి గవర్నరు బట్టగారితో కలిసి వైసెమరీ టెయినింగు పాతకాలయగు గవర్నమెంటు నార్కులున్నాటకు వెళ్లి తమజ్ఞాపక రథము 100 రూపాయలు విరాళము నొసంగిరి. నేటి యుడయ అన తిరిగి గవర్నరుతో కలిసి రాజప్రతినిధి న్యూన నాయకశాళుకు ఫారమునెట్టు వెళ్లెను. పిమ్మట కెమికల్ లేబరేటరీకి వెళ్లగా అచ్చట డాక్టరు ఆనెట్టుగారు రాష్ట్రములో దొరకు వివిధరకము భూసారములను చూపించెను. పిమ్మట రాజప్రతినిధి పశుపోషణశాళుకు వెళ్లి అచ్చట జరుగుచున్న పనిని ఉన్న జతులను చూచి సంతసించిరి. (అ. ప్రె.)

కలకత్తా డిప్యూటీమేయరు

తగాయివా

రాజీనామా యిచ్చిన మహమ్మదీయ సభ్యుల వరతు

కలకత్తా, జూలై 23:—కలకత్తా డిప్యూటీమేయరు తగాయివా సంవత్సరమున రాజీనామాలు దాఖలు జేసిన 16 మంది మహమ్మదీయ సభ్యులలో 12 మంది డిప్యూటీమేయరుపై గావించబడిన నేరములను దెప్పినయెడల తిరిగివచ్చెదరని బిల్లు నటులవదలిగ నున్నది. హిందూ మహమ్మదీయ కాలగెనునాదులతో సంప్రతించి మేయరువరకు నంగీకరించినట్లు తెలియచున్నది. (అ. ప్రె.)

గోడపడి ఒక శ్రీ చనిపోవుట

కలకత్తా, జూలై 23:—కలకత్తా శ్రీనాథవాసు సోదరి ఒకగోడవారి నిన్నటిదినమున కామిషనరీయ శ్రీ చనిపోయెను. (అ. ప్రె.)

భారతదేశభాషలు

విద్యాభ్యాసము వానిసానము

సత్యమూర్తిగారి ఉపన్యాసము

పచ్చయ్య కళాశాల సాహిత్యసభము ప్రారంభము

ఎస్. సత్యమూర్తిగారు ఉపన్యాసమునందు యిట్లు చెప్పిరి.

మన పాఠశాలలందును కళాశాలలందును మాతృభాష ప్రస్తుత మెట్టిస్థితిలో నున్నది?

మాతృభాషయొక్క ప్రయోజనము గూర్చి విద్యార్థులకు ప్రత్యేకముగ నేనొక విజ్ఞప్తి చేయవలయున్నది.

పాఠశాలలందు కళాశాలలందు విద్యావిషయములన మాతృభాషయందే నేర్పరచిన అనవసరము కలదు.

పాఠశాలలందు కళాశాలలందు విద్యావిషయములన మాతృభాషయందే నేర్పరచిన అనవసరము కలదు.

చేతభాషల సుధాంశులను తమిళ విశ్వవిద్యాలయములకు మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమునకు ప్రతికృతిగ సమర్పించి

చేతభాషల సుధాంశులను తమిళ విశ్వవిద్యాలయములకు మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమునకు ప్రతికృతిగ సమర్పించి

హిందీభాష భారతదేశమున కంతకును సమానముగా

సంస్కృతము నిర్బంధముగ నేర్పవలెను

సంస్కృతమును అందఱును చదివెడిదనటుల నిర్బంధము చేయవలెను.

తుదకు బాల బాలికల తరగతులకు నేనొక విజ్ఞప్తి చేయవలయున్నది.

అంతట అధ్యక్షుడు క్లుప్తముగ ఉపన్యసించిన పిదప

రీడింగు ప్రభువు- ఒక ఆమెరికను స్త్రీ

ఒక ఆమెరికను స్త్రీకలకలకము వచ్చుచు కన్ను రాజుగ్ర

కాని అట్టిగొర్రుము తన కక్కరలేదని ఆమెనిరాకరించి

పాపమీ యువకుడు రాజుగ్రతిని ధిమాడరాజు

నోటీసు

జంగమ రాజుపేటలోని నేను యిటీవల ఖరీదు చేసిన

పాట పాడవలచినవారు రు 500-0-0లు ముందుగ ధరా

స్థావరముకి ఎగురుగాను ప్రక్కనున్న సమీపములలో

బాచగ. } మాచిటి వెంకటనాగభూషణరావు.

ఆంధ్రనాయకుల పర్యటనము

ఏలూరు, భీమవరం, నర్సాపురం తాలూకాల

ప్రచారము

(మా ప్రత్యేక విలేఖరి)

దెజవాడ, జూలై 28:—ఆంధ్ర పత్రికా సంపాదకులకు

దేశబంధు ఛాయాపటము

21-వ తేది సాయంకాలము శ్రీయుత ప్రకాశం గారు

దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు

శ్రీయుత నాగేశ్వరరావు పంతులు గారు కాశీశ్వర

శ్రీయుత మో. నారాయణరావు, నారాయణరాజు

బహిరంగ లేఖ

శ్రీయుత పోలవరపు నాగేశ్వరరావుగారికి

ఆర్యా! తాము గుడివాడతాలూకాలోని ఎన్నికలలో

కాంగ్రెసు ధర్మయతో ప్రవేశించి యీవిధముగా ప్రవ

తాము యిప్పుడు చేయవలసిన విధ్యుత్ కర్మము యేమ

దేవినేని వెంకట్రాసుయ్య,

గుంటూరు.

కొవ్వారు

కొవ్వారు

(విలేఖరి)

కావననగల ఓటర్ల జాబితాలు ప్రకటింపబడినవి. వివిధ కక్షలకుల ఎన్నికల సన్నాహము తీవ్రముగా ప్రారంభమైనది. మా స్థానిక జస్టిసుపక్ష అభ్యర్థియగు కామమిల్లి సర్వారాయుడుగారు తమ ఎన్నికల ప్రచారమును తీవ్రముగా సాగించుచున్నారు. పెద్దపిన్నలను దరికేరదీసి వారికి ఆశలు కల్పించియు, కులభేదమానా వ్యత్యాసముగూర్చి గట్టిగా చెప్పియు తాము పశ్చిమగోదావరిజిల్లా బోర్డుకు ప్రెసిడెంటు అగుటకు సంపూర్ణావకాశము కలదనియు తనకు ఓట్లీయనిచో కమ్మప్రెసిడెంటును పొందులాభమును కమ్మ సంఘము పోగొట్టుకొనుననియు చెప్పుచున్నట్లు తెలియవచ్చుచున్నది. వీరి పురుషులు తాలూకాబోర్డుకు టెనెంట్ ప్రెసిడెంటుగ నున్నారు. తాలూకాబోర్డు సిబ్బంది యందగు వీరి ఎన్నికలసాధావిడిలో మునిగి తేలుచున్నారు. ఓటర్ల జాబితాలో పేర్లుపరిశీలన చేసినది లేనిది సరిచూచి అవసరమైన సంగణ ధరఖాస్తులను క్రొత్తగా పేర్లుచేర్చుటకు దరఖాస్తులను పంపవలసినదిగా తాలూకాయందలి బడిపంతుళ్లను వీరు కోరినట్లు తెలియవచ్చుచున్నది. ఈ గ్రామముందలి బోర్డుపాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయులగు తంగిరాల బుచ్చయ్యగారు యీ సందర్భములో గట్టిగా పనిచేయుచున్నారు. ఆయన బడివేళలో సహితము కొవ్వారు వీధులలో తిరుగుచు దరఖాస్తులమీద పంకముల చేయించుచున్నారు. బోర్డు సౌకర్య ఎన్నికలలో పనిచేయరాదని (జి. ఓ.) ప్రభుత్వముచేయుటకుడ నున్నది. కాని కార్యములు వ్యతిరేకముగా జరుగుచున్నవి. అధికార దుర్వినియోగమే జస్టిసుపక్ష అభ్యర్థులకు మూలమంతము. ఇదియే భారతరాజకీయ జీవితమున ధ్వంస మొనగ్గుచున్నది. అధికార దుర్వినియోగమునకు తగిన పాతము ఓటర్లు తప్పక చెప్పెదరు. సామ్రాజ్యకావన సభకు మొదల రామచంద్రరావు పంతులుగారి పక్షమునకుడ ప్రచారము ప్రారంభమైనది. సర్వారాయుడుగారి పక్షమువారు వీరికి సహాయము మొనర్చుచున్నారు. ఇదివరలో కాంగ్రెసు వారిచే అభ్యర్థిగా నియమింపబడి అభ్యర్థిత్వమును విరమించుకొనిన చిట్టూరి ఇంద్రయ్యగారు రామచంద్రరావు పంతులుగారి కొరకు గట్టిగా పనిచేయుచున్నారని తెలియచున్నది.

అమలాపురం

(స్వకీయవిలేఖరి)

క్రొత్త సంఘములు

నిన్న క్రొత్తరకమగు రెండుసహకార సంఘములను చీపుయినప్పటికీ గారగు రామకృష్ణగారు స్థాపించిరి. ఒక సంఘము పంటల పూచి పైని రహితులకు వ్యవస్థ నిర్వహించును. రెండవది బోర్డుపాఠశాల పాఠ్యాయులకు "మ్యూజియం" లెసిఫీట్ ఫండును స్థాపించునది. ఈసంఘములు బాగుగా పనిచేయునని తలపబడుచున్నది.

ఆసుపత్రి

ఇచ్చట పెద్ద ఆసుపత్రి యున్నది. శ్రీయుత జి. లక్ష్మీకాంతరావుగారు డాక్టరుగా వచ్చిన నాటి నుండియు ప్రతిదినము హాజరు వారి సంఖ్య రెండు వందలకు పైగా నున్నది. ఆసుపత్రిలో రోగులను చాలినన్ని మంచములే లేవు. క్లెయింట్ల యిచ్చట నొక స్త్రీ వైద్యుని నియమింప నున్నారు. అట్టిరీతి స్త్రీల కొరకు మెటర్నటీ వార్డు చాల యవసరము. లేనిచో సమర్థులగు డాక్టర్లు యున్న లాభమును ప్రజలు పొందజాలరు. చిన్న ఆసుపత్రిగల రాజ్ కోలులోనే మెటర్నటీ వార్డు గలను. ముఖ్యము ఆసుపత్రిరం ఆసుపత్రిలో లేకుండుట చాల అన్యాయము. తాలూకాబోర్డులోని కాంగ్రెసు సభ్యులీ విషయములో తక్షణము కృషి సల్పుదురని తలంచుచున్నాను.

రోడ్డు

మొన్నటివాసలతో రోడ్డు తిక్క భూగర్భితికి వచ్చినవి. చాల చోట్ల గోతులు పడుటచే బండి ప్రయాణము చాల కష్టముగ నున్నది. గంత్రి పర్వమువారి చుట్టవలన యీతాలూకా కంఠవరకు వేరే తాలూకాబోర్డు స్థాపింపబడదో అంతియకు ప్రయత్నములు తప్పవు.

గుంటూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

జూలై 22:—ఈ పట్టణమునకు వారముకోజులక్రింద జగదీశ్వరస్వామిలగు పరమరామస్వామివారు వచ్చిరి. ఈ సర్క్కునునందుగల జంతువాలము కొద్ది సర్క్కులలో మాత్రము గలదని చెప్పవచ్చును. 8 ఏనుగులు, సింహములు, సింహములు పెద్ద పులి మున్నగువన్యమృగములన్నియు ఒకే రెండుపడి పులినిమేకను ఒకపక్షినునందు నీడతాగునటుల జేయగలిగిరి. వీరు ప్రదర్శించు పట్టణ, ఉయ్యాలమీద పనులు, కైకిశ్రీమీద పనులు అన్నియు చాల నైపుణ్యమును గనబరచుచున్నవి. ప్రాసెసరు పరమరాంజుల మాత్రము రాలేదు. సర్క్కును ఆర్. యస్. రావుగారిచే నడుపబడుచున్నది. వీరు చాల ఉదారస్వభావులగుటచేతనే రేపు కనివారం రాత్రి రెండు ఆటలు ధర్మముగా గోరక్షునిదిక్కి మా పురపాలకసంఘాధ్యక్షులు కోరగా వారు యిచ్చుటకు అనుమతించిరి.

పట్టణములోని పరిసర ప్రదేశముందు మార్వాడీలు, వర్తకులు ఉద్యోగియులు ఆ ప్రదర్శనములకు జని కట్టికొని కలకుక తినుండి రక్షింపబడిన యీ గోరక్షునిద్యమమునకు సాయముజేయుచు రని తలచుచున్నారు.

మైలవరమువారి నాటకము

ఇటీవల మైలవరమువారు యీ పట్టణమునకు వచ్చి ప్రదర్శనముల గావించిరి. నుప్రసిద్ధులగు యడవల్లి నూర్మనారాయణ, పాకపల్లి సుబ్బారావు, సంతోషరావుగార్లు పాత్రల వహించి ప్రేక్షకుల మన్ననలను పొందుచుండుచిరి.

మా 1 వ గ్రేడు కాలేజి

మా పట్టణమున గల 1 వ గ్రేడు మిడికొవారి కాలేజి దినదిన ప్రగతిచూస మునున్నది. ఇంటర్ జూనియర్ లో 280 మందిని, స్కీయర్ లో 200 మంది, బి. ఏ. లో ముగారు 60 వరకు విద్యార్థులు గలవని తెలియచున్నది. నుప్రసిద్ధులగు ప్రాసెసరు నియమింపబడినది తెలియచున్నది.

మొహరంపండుగ

పంగదేశమున హిందూమహమ్మదీయులు, మహానృత్తులై యొకరి కుత్తుల నొకరు భేదించుకొనుచుండ మా ప్రాంత్యముల, ముఖ్యము గ మా పట్టణమున నుభయములు భారత మాతృ గర్భ జనితులగుటచే, ఏకీకరణలవలె అన్యోన్యసహాయముతో, పరస్పరమైత్రితో మొహరంపండుగను జగన్మోహనముగ జరిపిరి. నిన్న చివరరోజు పట్టణమునగల పీఠులన్నియు నూరేగింపబడెను. పట్టణపీఠులన్నియు జలారవములై, బహుజనాకీర్ణమై యిరుజాతుల సహనబుద్ధిచే హరిహరాలి సేత్రానందదాయకమై యుండెను. ముగారు 60 వేలకు తక్కువలేకుండ జనులండిరి. ఇంతజన మేయుత్సవము నాడు యీ ప్రాంత్యముల జూచియుండెను. పులివేడు ధారణలో విఖ్యాతిగాంచిన మహమ్మదీయసోదరు డొకడు ధవళేశ్వరము నుండి రావించబడెను. మహమ్మదీయులు గనబరచిన యుత్సాహము, వారు చేసిన చిత్రవిచిత్రములు, వారు ప్రదర్శించినవేష ధారణలు అచ్చెరువునూర్చెను. పురపాలక కార్యాలయ ప్రాంగణ

విశాల ప్రదేశములో నొకవిశాలమైనపందిలి నిర్మింపబడి పులివేడు ధారణలో అసమాన ప్రజ్ఞ గనబరిచినవారికి చేర్చునుగారి బహుమానమిప్పించబడెను. చేర్చునుగారు స్వంతముగా బహుమనమిచ్చినట్లు తెలియచున్నది. పోలీసువారుగూడ జనసమగ్రమున కేలాటి తగాదాలు రాకుండ చాలమరుగుగను, సేర్పు, సహాయముతో కనిజేసి ప్రజల ప్రశంసకు పాత్రులైరి. పట్టణములోని పెద్దలు కొందరు యూరేగింపుతోనుండిరి. చైర్మన్ గారు ఉత్సవమును చాలకాలము వెంటబడిచిరి. పండుగంతయు కాంతముగను, మనోహరముగను జరిగెనని చెల్లుటకు మిక్కిలి సంతోషముగా నున్నది. ఎల్లప్పుడు పట్టణము హిందూమహమ్మదీయ మైత్రి నాలవాలమై రాజకీయాభివృద్ధి గాంచవలయునని యాశించుచున్నారము.

కోవ్వారుగారి వాయుగమనము

ధిల్లి, జూలై 22:—తిరిగి ఉదయము 7/30 కు విమానమును బయలుదేరినది ప్రయత్నించుచిగాని లాభము లేకపోయెను. కావున మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు బయలుదేరి 4 గంటలలో అలహాబాదు జీరుటకు నిశ్చయించిరి. (అ. ప్రె.)

ధిల్లి, జూలై 22:—కోవ్వారుగారు ఇక్కడ 10/40 గంటలకు బయలుదేరి అలహాబాదు పోయిరి. (అ. ప్రె.)

అలహాబాదు చేరి

అలహాబాదు, జూలై 22:—మధ్యాహ్నము 2/25 గంటలకు నడిపై కోవ్వారుగారు దిగిరి. రేపు ఉదయమున కలకత్తా వెళ్లెనరు. (అ. ప్రె.)

అలహాబాదు, జూలై 22:—భారతీయ, ఇతర ఆను విచక్షిత లేకుండ వేలకొలది జనులు జమ్నా నది గట్టున ఈ మధ్యాహ్నము సహజేతమైరి. అది యొక్క గొప్ప యుత్సవము రీతిని యుండెను. 2/20 గంటలకు కోవ్వారుగారు కనుపించిరి. మరి యెరు నిమిషములకు నదిలో దిగిరి. ప్రధాన న్యాయ మూర్తియు, మేజరు జనరలు వైటింగేటుగార్లు పడిన కోవ్వారుగారి నాదరించుట కక్కడపోయెను. కోవ్వారుగారి ప్రయాణము కష్టతరమైనను ఉత్సాహముతోనే యున్నారు. తరువాత వందల కొలది పడనలు ప్రేక్షకులతో క్రిక్కిరిసి విమానము చెంత కేగెను. పైట్రోలు లోన పోసికొనువరకు కోవ్వారుగారు బైటకు రాలేదు. (అ. ప్రె.)

అలహాబాదు జూలై 23:—కావ్వారుగారు అలహాబాదు నుండి కలకత్తాకు ఉదయమున 7 గంటలకు బయలు దేరిరి. సాగనంపుటకు చాలమంది నది తీరమున వేచియుండిరి. ఉదయమున 7-50 గంటలకు విమానా రూఢుడయ్యెను (అ. ప్రె.)

మలేరియా జ్వరముకు రక్ష

“ఇ స నా వే లి” పుచ్చుకొనుటవలన కలుగును.

ఇజనాఫెలి జ్వరములను రాకుండ ఆపుదలచేయును. అన్ని విధములైన జ్వరములకు అమోఘమైన ఔషధరాజము. పుదయం ఒకటి రాత్రిపూట ఒకటి చొప్పున మా మాత్రలను పుచ్చుకొనిన జ్వరమేరాదు. పిల్లలకు ఇసనాఫెలి ద్రావకము నివ్వవచ్చును. ప్రతి మందుల దుకాణములో దొరకును.

గోరియో లిమిటెడ్., తపాలపెట్టె 159, బొంబాయి.

నకలుమందులను చూచి మోసపోకును.

Messrs. Gorio Ltd.,

Post Box No. 159 Bombay.

ప్రాధెసరు కిలారిస్ వేట్ వే సర్క్సు

ప్రతిరోజు ఆట కథాక్రమము మార్పుచెందు చుండును.

ప్రతిదినము రెండుప్రదర్శనములు

సాయంత్రము 5-30 రాత్రి 9-30 ఘంటలకు

ఎస్పెనేడు కోటమైదానములో

పండిత స్వామి శ్రీనివాసయ్యంగారి బౌద్ధధారలయమును గురించి మదరాసు ప్రభుత్వ ప్రధానమంత్రియగు ది హానరబుల్ పానుగల్లు రాజాగారి అభిప్రాయము:-

నేను పండిత స్వామి శ్రీనివాసయ్యంగారి బౌద్ధధారలయమును సందర్శించితి నని చెప్పటం కెంతయు సంతోషించుచున్నాడను. అతినూత్రము దుర్బలము మున్నగు వ్యాధులకు పండిత స్వామిగారు చేసిన చికిత్సలు చాలగుణము లిచ్చునట్లు వాకలు వలన నాకు తెలిసినది. నేను చాలనుంది రోగులను చూచితిని. వారందఱును పండితుని చికిత్సలన తమ వ్యాధులనుండి విముక్తులమైతి మని ఒప్పుకొనిరి. నేను మరొకరినుండి రోగులను విచారించగా స్వామిగారు చికిత్సచేసిన పిమ్మట మరల మూత్రమును పరీక్షించగా వానియందు తీసికొనవలసిన వ్యాధిలేమియు కనబడలేదని, చెప్పిరి. ఇటుల సామగ్రిగా మదర్బుడిన వారిని వైద్యకాశ్రమండితులు (మెంటుఫీక్ మెన్) బాగుగాపరీక్షించవలెనని కోరెదను. పండితస్వామిగారికి యెల్లప్పుడును యముగలుగు గాకయని కోరుచున్నాడను. (నెం 6)

పి. రామారాయణంగారు

హైదరాబాద్, పూనపుల్లి రోడ్డు, కీకపాడు, మద్రాసు. 29-8-1925

ఇనాము

ఇనాము

14 కారట్ ఫుల్ టైం పెన్

ఒకటికి 1-8-0

ఒక స్వాక్ యికి బుడ్డి యినాము పంపబడును. ఈ పేనా బడిపిల్లలకును ఉద్యోగిగలవలయు ముఖ్యముగా కావలసినది. దీనినిగొనించి అధికముగా చెప్పవలసినదిలేదు దీనిని అనుభవము మీద చూడవచ్చును.

శిల్ కు మ వ్ ల ర్

అను పట్టు గొతుపట్టు యివి చూపునకు విక్రీణి అందముగను అనేకవిధములైన రంగులతోటి కలసివున్నది. అందులందు కుచ్చులు కలిగియుండును. ఒకతూరి తీసిచూచిన వెనుక దీని అందము తెలియవచ్చును.

ముడికరకము 1 రూ 3-8-0
రెండవరకము 1 ,, 3-0-0
మూడవరకము 1 ,, 2-8-0

వ్యాపారులకు తగిన కమిషన్ యివ్వబడును.

శ్రీపతి అందు కంపెని

27, అనధానం పాపయ్యార్ వీధి, చూళ్, మద్రాసు.

మాన సోల్లా సి నీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

వలసలభము! (ప్రాప్తభుక్తుల ప్రత్యేకము) గుణమధికము! శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగిడి వైద్యకాకల కీమాత్రలు దివ్యావృత్తము. ఆశ్చర్యము, అరుచి, అపులింతులు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలతయము, పిక్కిలు, పార్శ్వములు, శిరస్సు, వేళ్లు, అన్నలు మొదలగువానియందు గలిగిడి రోష్ట్రలను బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.

ఈమాత్రలు మేహవాతరోష్ట్రలను నెంట్ నేమాన్యును. ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల బౌద్ధ మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును.

ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

విరుహాహ:-

(1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

బొంబే నిదుమోలు, ఎలకురు, కృష్ణాజిల్లా.

మదనకామేశ్వరిలేవ్యము

మేహము, నిక్కాక, నిస్సత్తుక శుక్లకన్ఠము, అతిమాత్రము మొ|| వాటిని హరించి బలమును, కీర్త్యవృద్ధి, గలిగించు. పరప్రసాదము. 20 రు. డబ్బీ రు 1-4-0 వి. పి. 0-6-0 పి. కి. పి. అందు కో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిచేపి. (నల్లూరు.

శాసన నిర్మాణసభల ఎన్నికలు

[దుగ్గిరాల సూర్యప్రకాశరావుగారు]

కాకినాడ జూలై 21:- ఆంధ్ర మండలములకు కాంగ్రెసు పక్షమున నభ్యర్థులుగ నుండవలసిన వారిని; కూడ నభిలభారత కాంగ్రెసు సంస్థ నిర్ణయించెను. తూర్పు పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలకు కృష్ణ జిల్లాకు కలిసి భారత శాసనసభకు ఆంధ్రకేసరి టంగుటూరి ప్రకాశం పంతులుగారు, తూర్పు గోదావరి జిల్లా కాకినాడ నగరమునకు శ్రీయుత బులుసు సాంబ మూర్తిగారు, మండలప్రదేశమునకు శ్రీయుత బిక్కిన వెంకట రత్నం చౌదరిగారు పేర్కొనబడిరి. మండలప్రదేశమునకు రెండవ యభ్యర్థి కొరకు నింకను ప్రయత్నములు జరుగుచున్నట్లు లగిపడుచున్నది. భీరలో నెవ్వరినో నిలువబెట్టి వారిపేరు ప్రకటించును. కాంగ్రెసు పక్షావలంబకు లెల్లరు వారి విజయముకొరకు పాటుపడుట కర్తవ్యము. ఆసందర్భమున నాయ భ్యర్థుల పక్షమున న్యాయసమృద్ధిప్రబోధము గావించుటయు మనకు విధ్యుక్తము.

శాసన నిర్మాణ సభలకే కాదు, మ్యూనిసిపలు లోకలు బోర్డు ఎన్నికలకే కాదు, ఎట్టి ఎన్నికల కయినను ఆయా పక్షావలంబకు తమ యభిమానావరములను కోరవలసి తా మభిమానించినవారిని గురించి వారి గుణాభివ్యములు చెప్పుచు, వారి వలన నెక్కువ లాభి తేములు చేపూర గల వని ప్రకటించుటయు వోల్టర్లకు నచ్చుకొన్న యత్నించుటయు నాచార మయి యున్నది. ఈపనికి నుండలమందలి వారాపత్రికలు కూడ తోడ్పడుచుండును. వారాపత్రికాధిపతులు సాధిప్రాయములగు వ్యాపకులను విశేషముల వ్రాయు న్యాయబద్ధములగు జాబులను ప్రకటించి వోల్టర్ల కుద్దోహము గల్గుటకు తోడ్పడుచుండురు. ఈరీతిప్రచారమువలన లభ్యముగు ఫల మన్యవిధమున సాధ్యము కానేరదు.

తెలుగు జిల్లాల వారాపత్రికలలో నిపు డీపందర్భమున భారత శాసనసభాభ్యర్థులను గురించి ప్రకటించబడుచున్న లేఖలను గురించి నేను కొంచెము వ్రాయవలసింది. వైస చెప్పినరీతి తూర్పు పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలకు కృష్ణ జిల్లాకు కలిసి కాంగ్రెసువారు ఆంధ్రకేసరి టంగుటూరి ప్రకాశంపంతులుగారిని నిలువబెట్టిరి. త్రికరణకుడిగ తన విర్రవంతులన ప్రకాశంపంతులుగారికిని దమునకు తగినవారు. బిరుదుముల పరిత్యజించుచు మహాత్మా గాంధీ ఘోషించు చున్నను, కాంగ్రెసువారు తిరుదములను మనవారు నిరాకరింప లేకున్నారు. ఇంక ప్రభుత్వవత్త బిరుదాంతములను పదునారేండ్లనుండి శాసనసభల యనుభవము గలట్టియు, ఆంధ్ర గోల్లయని పిలువబడుచున్నట్టియు, కడచిన రెండున్నర యేండ్లనుండి డిల్లీ అసెంబ్లీలో మనకు ప్రతినిధిగ నున్నట్టియు, డివాన్ బహద్దూర్ మోచర్ల రామచంద్ర రావుపంతులుగారు మరల తానాపదవికి నభ్యర్థిగనుండునని వోల్టర్లకు తెలియ పడుచున్నారు.

మన మెన్ని చెప్పినను వ్రాసినను ఇంగ్లండు రాజకీయ పరిస్థితులు మన కాదర్భములు. ఆచటి లిబరలు కన్సర్వేటివు, లేబరు కక్షలవా రెన్నికసందర్భములందు పూర్వపు వీరపురుషోదతిలక్షణముల నిపుడుపాటింపక కక్షయేప్రధానముగ నెంచి చాలవరకుగర్హ్యమును, న్యాయకమానమును వ్యాపారులకు గడచుచున్నారని మనము చదువుచున్నాము. అచ్చటి పాక్షిక పత్రికా మార్గముల ఖండింపక కార్యసాధనమునే ప్రధానముగ నెంచి "అభివృద్ధి సుబద్ధం వా కుతీపుత్రో వి నాయకః" అను వాదమున కనుసగున్యాయములను వార్తలను జాబులను ధారాశముగ తమ పత్రికలందు ప్రకటించును. అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములం డిట్టి వై పరిత్యమే ప్రబలముగ నున్నది.

ఉభయ గోదావరి (తూర్పు పడమర) కృష్ణజిల్లాల తెలుగు పత్రికలందు, ఆంధ్రపత్రికయందు రామచంద్రరావు పంతులుగారిని గురించి యానడుము వ్యాఖ్యలు బహిరంగలేఖలు, ప్రార్థనలు, ప్రాధేయములు, బెడరింపులు, నిరసనములు తరుగుక కానవచ్చుచున్నవి. రామచంద్రరావు పంతులుగారు కాంగ్రెసు సభ్యుడుగ చేరినట్లు తెలియుచున్నది. ఆయన స్వరాజ్యపక్ష ప్రతిజ్ఞ గైకొనలేదు. కాంగ్రెసులో చేరియున్నవారియందట్టి ప్రతిజ్ఞ గైకొనని సుప్రసిద్ధ కేశనాయకులు ఎందరికొలది కలరు. స్వరాజ్యపక్ష ప్రతిజ్ఞ గైకొన్నవారు మాత్రమే శాసన సభల కేసరిపక్షమున కాంగ్రెసు ఆదర్శము సత్వముగ సాధ్యమగుట నీశ్చయము. ఆ యాదర్శ మనుష్టేయము. ప్రయోజనకరము కాదని ఏమిట్లముగ నమ్ముచున్న దేశసేవాధురంధరులు దేశమందంతట నున్నారు. ఆకారణమువలన స్వరాజ్య పక్షము బయలుదేరిన కొలదికాలమునకే దానిలో భేదములు

కలతలు మనోవైకల్యములు బయలుదేరి యెడబాటుల కనకాశము గల్గెను. కాకినాడ కాంగ్రెసును ప్రతినిధులుగ వచ్చి సహాయనిరాకరణ తీర్మానము యోచించునా దినభువిప్పుడు కాంగ్రెసును విడనాడ నొల్లక యష్టోచితసహకారమునైతి. కాంగ్రెసుపాలిటి శరభసాత్వ మనదగిన శ్రీనివాసయ్యంగారి ప్పుడు ని మ్మ శంక నిరంజన నిరంతర ని రో ధ ము న కు మా టు గ గు ణా గు ణ విమర్శపూర్వకముగ నిరోధము స్వరాజ్యపక్షమువారి పరమావధిగ నుండవలె ననుచున్నారు. ఇట్టి పరిస్థితులందు రామచంద్ర రావుగారిని గురించి పత్రికలలో వ్రాసిన సాహిత్య ప్రసంద రాష్ట్రసారముగను, విమయానుగుణముగను అనావశ్యకనిందారహితముగ నుండవలెను. మరి ఈ ప్రకాశం పంతులుగారు స్వరాజ్యపక్షాభ్యర్థిగనుండి ఒకస్వరాజ్యపక్ష యంగ్లదినపత్రికకు, ఒక యాంగ్లదినపత్రిక వారాపత్రికకు సంసాదకులుగ నున్నప్పు డా రెండుపత్రికలును, ఆపత్రికలేకాదు, కాంగ్రెసు పక్షమున ప్రకటించబడు పత్రికలు వారి యుపనిలేఖకులును పక్షపాతి దోషారోపమున కనకాశ మొనగక, కడు జాగ్రూకతతో మెలగుట శ్రేయస్కరము.

రామచంద్రరావుపంతులుగారి అభ్యర్థిత్వమును గురించి యానడుము వేర్వేరు పత్రికలలో పేర్కొనబడిన ప్రధానాక్షేపణములు మూడు (1) రామచంద్రరావుపంతులుగారు యోగ్యులుగా లావ చేత తిరిగి సభ్యులుగ నుండ యత్నించుచున్నార. (2) "పాప్టుకాడ్లు కవర్లు పూర్వపురకు తగ్గించవలసినను చర్చసందర్భమున గవర్న మెంటు కనుహలముగాను ప్రజలకు వ్యతిరేకముగాను వోటుచేసిరి. (3) "ఉప్పుపన్నును రెట్టించుటలో గవర్న మెంటుకు సహాయపడి బీదల పాట్లపై గొట్టిరి. ఈ మూడును నిరూపింపబడుటలు, నిరాధారపు యాక్షేపణలు ఎట్లగు:-

(1) ఉద్యోగాభిలాష: రామచంద్రరావుపంతులుగారి పుత్రులు చేయుచున్న ప్రయత్నము ఢిల్లీ అసెంబ్లీకిగాని చెన్నపురి శాసనసభాసభకు గాదు. ముగ్ధులవలన, కాగ్నదర్శి పదవులు గవర్నరుల శాసనసభలందు నున్నవి. కాని అసెంబ్లీలో లేవు. అక్కడ జీతముగల పదవి అగ్రాసనాధిపతి పదవి. దానికి వేయియేళ్లు, సమర్థనములు, సమాధానములు చెప్పి పట్టుగాను సిద్ధములు వారిని స్వీకరించిరి. ఆయన స్వరాజ్యపక్షము వాడు. ఆపదవి యంతలో భాగీకారు. ఇక వీరికి రాజప్రతినిధి పద్యుండు యగ్నిహోతృత్వ కవునిల్లరుపని యెన్నిటికైన కావలెను. భారతీయులను నియమించవలసిన స్థానములకు మొలరార్ల వలే నిదివరకే హిందూమహాత్ముడీయింతు దానిలో పాదుకొల్ప బడియున్నాడు. ఆయుద్యోగములను నియమింతుడు అసెంబ్లీలో నెన్నిక సభ్యుడుగ నుండ నక్కరలేదు. కావున రామచంద్ర రావుగారు యోగ్యులుగా లావ చేత తిరిగి దరఖాస్తు చేయదలచినారని వ్రాయగడంబు సాహసము. ఆయన ఉద్యోగాపేక్షతో నుండలేదని పలువురుమిత్రు లెరుగుదురు. పదంతుల కాయన యు త్తరవాది కాదు.

(2) "పాప్టుకాడ్లు కవర్లు కాలరా ఆరణా మేరకు తగ్గించుటకు గవర్న మెంటు కనుహలముగాను ప్రజలకు వ్యతిరేకముగాను వోటుచేసిరి" ముట్టపాలెనుండి పేరిచర్ల గుబ్బరాజుగారు వ్రాసినట్టి 18 జూలై లేడి లేఖ యొకటి 16 జూలై లేడి యాంగ్లపత్రిక యందు ప్రకటించబడెను ఆ డిల్లీ లేఖ యందీకింది విషయము కలదు. "కాని కాగ్న అర్థణా, కవరు అణా చేసిన నందు వల్ల వర్తకులకే కాని ప్రజావాహనమునకు కష్టములేదని." వాని ఖరీదు హెచ్చించుటకు పంతులుగారు తోడ్పడి నిలువనర్హుడు ఉద్యోగి యలవ అనగా మన ప్రభుత్వ పెద్దయుద్యోగియు లగు తెల్ల దొరలకు జీతములు చాలక బాధపడుచుండ ప్రభుత్వమువారు జీతములు హెచ్చుచేసినందున అలాంటి భీతి నేయుటకై అంగీకరించినారు. ఇందువల్ల ఆమె త్రం పూడవందున రెండవది యుప్పుపన్ను హెచ్చించుటకు సహాయముచేయవలసి వచ్చినది..." దీనిని చదువుటతోడనే, 1913-న సంవత్సరమున మన రాజభానిలో లోకలు తెన్ను వృద్ధిని గురించి పర్ శివస్వామిఅయ్యగారు వ్రాసిన యుత్తరువుయొక్క ఉచితానుబిత్తులను గురించి నేనచ్చలచ్చట నిచ్చిన యుపన్యాసములలో లోకలు తెన్ను వృద్ధిచేయుటవలన వచ్చెడు ధనమును నూతనధిల్లినగవర్నరాణమున కిండియా దొరతనమువారు పయోగింపవలయున్నారను మొదలగు నసత్యబోధనలు చేయుచున్న నేరములను నా కాకోపించి, నా యుపకారవేరమునకు భంగము గల్గింప కొందగు చేసిన ప్రయత్నము నాకు స్ఫురణకు వచ్చెను. లోకలు తెన్ను నమూనాకాబడిన జిల్లాను దాటించి వ్యయపరుచుటకు దొరతనమువారికైన యధికారము లేదని వాస్తవ నేరములు చెప్పినవారెరుగరు. అటులనే పాప్టుల పేరిట్రావు డిపార్టుమెంటుల యాదాయము నా డిపార్టుమెంటులోనివారి జీతముల యభివృద్ధికి వినియోగించవలెనని గాని నిలువనర్హుడు ఉద్యోగియులకు, నాకా నిర్మాణమునకు, ఘామశకలమార్గములకు, విద్యాభివృద్ధికి, రక్షక

భూభాగము వినియోగింప వీలులేదు. "ఆంధ్రగోక్ష" యను ప్రతిష్ఠాపనాదిన రామచంద్రరావుగారు సివిలియనుల జీతమును పోషించుటకు యత్నించుచున్నది. సమ్యక్ముద్రించి దానిని పాఠకులకు పంపింపవలయును. రామచంద్రరావుగారు విషయపరిజ్ఞానము కలది యగుచున్నది. పోషకులకు చర్యపందర్శనమున దస్సెంట్రీలో రామచంద్రరావు పంతులుగారి యుపన్యాసమును చదివి న వారికి ప్రేయోగోపకారము నిరాధారము సత్కారముని యొక్కటి తెలియవలయు. ఆయన వ్యయస్థితి నాలోచింపకుండ పోవుట దీపార్థమెందు ఉద్యోగి యుల నేతనాభివృద్ధి కొరకు స్వరాజ్యపార్టీవారు శ్రీయత నారాయణ నింతామణి కేల్కాదుగా రోక తీర్మానము నస్సెంట్రీలో 1925 సంవత్సరమున నుపపాదించిరి. పోషకుల దీపార్థమెందు రాజధాని ధనము మిగిలేనేని పోషక రేట్లు తగ్గించవలెనని గాని సిబ్బందిల జీతములు పెంచుటలను న్యాయము కాదని రామచంద్రరావుగారు వాదించిరి. 1925 సంవత్సరమున నే యిండియా గవర్న మెంటువారు చెప్పి పురి దొరతనమువారికి మన రాజధాని చెల్లించవలసిన కప్పమునుండి 126 లక్షల రూపాయలు తగ్గించిరి. స్వతంత్రవాదీయ పక్షమునకు చేరయున్న రామచంద్రరావు ప్రభుత్వము పోషకుల రేట్లు 1925-26 సంవత్సరమునకు మాత్రమే యధాపకారముగ నుంచుటకు సమ్మతించిరి. సమయాము ననుసరించి సామర్థ్యోపాయము లవలంబించుట ప్రాజ్ఞుల లక్షణము. దాని ననుసరించి యిండియన్ డెంటు పోషకులకు మన రాజధానిపై 126 లక్షల రూపాయల కప్పము కాల్పితముగ తగ్గింపబడిరి. వారు దానికి సమ్మతించినందుల వివిధ రాష్ట్రముల కప్పకు తగ్గింపబడిన కప్పము తగ్గుట యాలభ్యమగును గాన పోషకుల రేట్లు నోకయేటికి నిలుపుట సమంజసమని యెంచి వారు సమ్మతించిరి. 1926 సంవత్సరము బడ్జెటుచర్యలో పోషకుల రేట్లు తగ్గించుటకు మరల చర్యతీతముగ జరుగగా స్వరాజ్యవాదుల నిష్కర్మణ్యమువలన స్వతంత్రవాదుల వాదము నెక్క దొరతనము పోషకులకు పోషకుల పోషకుల సభలో నిలిచి పోషకుల యెడల నీయేడు పోషక రేట్లు తగ్గుట కనకాశము కల్గియుండెడిది. మన ప్రతిష్ఠా నెంతవరకు తీర్చింపవచ్చునో యంతవరకు మనము నేరము మోపవలెనని గాని మన పక్షమునకు చేరనివాడగుట వలన సర్వదోషముల కాతనినే గురిచేయుట న్యాయముకాదు. ఒక్కసంగతి గమనింపుడు. సివిలియనుల జీతముల వృద్ధిని శిష్యావృద్ధిని తీకమీషను రిపోజును రామచంద్రరావు పంతులుగారి పోషకుల పూర్తిగా నిరాకరించిరి.

(3) "ఉప్పుపన్ను రెట్టించుటలో గవర్న మెంటుకు సహాయముచేసి బీదల పొట్టుపై గొట్టిరి. ఇది కడుఘోర దోషోపదానము. రామచంద్రరావు పంతులుగారు ఢిల్లీ అస్సెంట్రీలో 1924 సంవత్సర రాంభమునుండియు సభ్యులు. 1923 సంవత్సరమున ఉప్పుపన్ను రు 1-4-0 నుండి రు 2-8-0 పెంచుటపడెను. దాని కాయన పొప్పుదా? 1924 సంవత్సరమున మరల రు 1-4-0 తగ్గింపబడెను. 1925 సంవత్సరమున దీనిని రు 1-0-0 కు తగ్గించుటకు నూచింపబడెను. ఆ చొప్పున జరిగెను. కాని ప్రేటుకపుల్లినవారు రు 1-4-0 నిలుపుచేసిరి. ఈ విషయము అస్సెంట్రీలో తిరిగి చర్చకు వచ్చి నప్పుడు క్రింద తెలుపబడు కారణములచేత బహుసంఖ్యకుల చేత దూరవృద్ధిపొద నది రు 1-4-0 గ నుండుటకు సమ్మతించబడవలసి వచ్చెను. ఉప్పుపన్ను రెట్టించుటానికి అనగా 1928 సంవత్సరమున రామచంద్రరావుగారు చెప్పి పురి కాసన సభ్యులు గాని భారతకాసనసభ్యులు కాదు. 1925 సంవత్సరమున వైన తెల్పియున్నది నిండియా గవర్న మెంటువారు చెప్పి పురి దొర తనమువారికి రు 126 లక్షల కప్పము తొలగింప నుద్దేశించిరి. ఆచొప్పున వాగ్దానము చేసిరి. ఉప్పుపన్ను నట్టి తరుణమున ముఖమునకు రు 1-0-0 ద్యూటిచేసిన యెడల మొత్తము రాబడిలో కోటి రూపాయలు దొరతనమునకు నష్టము వచ్చుననియు గానివలన చెప్పి పురి రాజధాని కీయ నిశ్చయించిన విరాళము రు 126 లక్షలకు మారుగ రు 86 లక్షలను మాత్రమే యాదు గల్గుచునని ఘననాన్న మెంబరు తెలియపరచెను. ఒకయేటికి నుప్పుపై రు 1-4-0 రేటు నుండనిచ్చి రు 126 లక్షల కప్పము నప్పుడే మినహాయింపు చేయించుకొనుటకు లేక సాలుకు రు 40 లక్షలు కోల్పోవుటకు యను సందిగ్ధి సిల్లో సిగ్గ ముగ రు 126 లక్షల విరాళము గైకొని కప్పమును తగ్గించు కొనుటయే భావ్యమని రామచంద్రరావు ప్రభుత్వము కలపోసిరి. దీనిలో జేతదోషము, ప్రజాదోషము, కర్మభావము లేకమును లేవు. ఆ 126 లక్షల రూపాయలలో చాలభాగము వైద్యము విద్యావ్యాప్తి, నీటి సదుపాయము, గ్రామ పారిశుధ్యభివృద్ధి లోనగువానికొరకే వినియోగింపబడును. దాని లాభము పేదలకు సాదలకు సుఖ్యపన్ను వలెనే సమయము ననుభావ్యము, వసుధకుక్తము. అప్పటి పరిస్థితులకు పట్టి ఉప్పుపన్నును తగ్గించుటకున్న వైన తెల్పిన జనసామాన్యముయొక్క ఆలోచనాభ్యాసములకు ఆధార నివారక సాధనముల కుపయోగించు కప్పము తగ్గించు ప్రయత్నమే సంభావ్యమని బీదలచంద్రపాలుడు కూడ పోషించెను. బీదలచంద్రపాలుడు మన యాంధ్రులకు కృత

పరిచయుడు, స్వార్థ త్యాగి, కరతలబద్ధుడు, నిర్భయవాది. గొల్లపొట్టి కవివాటి గ్రంథవిమర్శకులవలె మనము ప్రవర్తించుట తోచనీయదు. పాత్రము పెద్దదిగ నన్న పక్షమున నింత గ్రంథ బాహుళ్యము తగదు; చిన్నిదిగనన్న నింత సంకుచితము కూడదు; తెలి కతముగను క్లిష్టముగనున్న, దుర్గాప్యోషము; తెలి మృదువుగ నన్న పేలవదోషము విమర్శకు లభు డాలో పించుచుండిరి. కానననిర్యాసభల కభ్యర్థుల కీ దుర్బల పట్టరాదు. ఉప్పుపన్నును తగ్గించుటకే వాదించి రు 126 లక్షల తగ్గింపును మారుగ రు 86 లక్షల కప్పము తగ్గింపునకే సమ్మతించి యుండిన నెట్టి నిందాదోషాలకు వీరిని బాతుల చేసి యుండు దో యూహింప శక్యముకాదు. 1925 సంవత్సరమున మొదటి చర్యలో రు 1-0-0 తగ్గింప నిశ్చయించిరి. ప్రేటు కాన్సిలువారి చర్యలన రు 1-4-0 యే మిగిలేను. ఈ యపకాశము గైకొని ఘననాన్న మెంబరు కప్పమును తొలగి దలపెట్టిన రీతిని పూర్తిగా నీయనను. రు 86 లక్షలకు సమ్మతించుట, రు 126 లక్షలకు సమ్మతించుట, లేక ఒకయేడాటి ఉప్పుపన్నును యధాపకారము రు 1-4-0 ఉండనిచ్చుట యను విషయస్థితిలో కాల్పితలాభము నానించుట దోష మయ్యెను. 1926-వ సంవత్సరము బడ్జెటు చర్యలో ఘననాన్న మెంబరు సర్ జేసిటు వ్యాకెట్టుగారికి రామచంద్రరావు పంతులుగారికి ఉప్పుపన్ను తగ్గించుటకు గురించి జరిగిన వాదోపవాదములు సాకల్యముగ సాంప్రమగ జరిగిన వారు గుబ్బరాజుగారి న్యాయమూర్తియయి భూయ్యమును లేఖకు ప్రతికలో తా వొనగుటకు సంకోచింపక తీరదు. స్వరాజ్యపక్షసభ్యుల నిష్కర్మణ్యమువలన నుప్పుపన్ను రు 1-0-0 తగ్గింప రు 1-4-0 నిలుచుటకు పోతునయ్యెను.

ఈబాబుకు నేను సంగ్రహము గావింపదలచినను దీర్ఘమయ్యెను. రామచంద్రరావుగారి ప్రయత్నములవలన కడచిన 14 యేండ్లలో రయతున కీవజ్ఞాత్రిము లాభముకల్గెనా యని యొక్కరు ప్రశ్నింపుచున్నారు. ఆయన చక్కలను సవర్ణించుటకు నేను పూనుకొనలేదు. నిష్కర్మణ్యమాదామను దోషోపదానము తిగదని చెప్పుట కీబాబును కలపెట్టితిని. చేసినపనిని మెచ్చుకొన దగినంతవరకు మెచ్చుకొనుడు. గర్వించవలసినంతవరకు గర్వించుడు. సవరించగలిగినంతవరకు సవరింపుడు. 1917-1918 సంవత్సరములలో గోదావరి కృష్ణా డెల్టా తాలూకాలోను మెరక తాలూకాలోను దొరతనమువారు నీటితీర్మాన తెలియమెంటు మధ్యకాలమున ఎ క ర ము నకు రు 5 ల నుండి రు 6-4-0 పెంచుట నుద్దేశించి రెక్కలు వ్రాయించ వారంభింతగా గొల్లపొట్టిశీతారామకృష్ణులుగారును నేనును ప్రతికాముఖమున దాని యశాచిత్యమును, అక్రమమును పూర్ణముగ చెల్లడిరచితిమి. కృష్ణాజిల్లా కలెక్టరు పే కాంబెలును, గవర్న మెంటు మెంబరు న దీక్షతో పలుమారు కలిసి వారికా తీర్మానవరగ నోటినులో ని గుణదోషములను నచ్చెప్పి దానిని దొరతనమువారిచేతనే లోలోపలనుపసంహరింపవేయించినది రామచంద్రరావుపంతులుగారు. మచ్చునకు విలేఖకులు దృష్టాంతమును కోరిరి. మచ్చునకు నేనో క్కటియే తెల్పినది. రామచంద్రరావుగారు రాప్రయత్నమునపుడు సాగింపక మిగత గౌరవసభ్యులవలె నూరుకుండిరేని తూర్పు గోదావరి జిల్లా వారిపాటికి నెటిలుమెంటు మధ్యకాలమున రు 80 లక్షలు, పశ్చిమగోదావరిజిల్లావారు రు 80 లక్షలు, కృష్ణా జిల్లావారు రు 40 లక్షలు, గంటూరుజిల్లావారు రు 40 లక్షలు కిక్కురునునకుండ హెచ్చునీటి తీర్మానెట్లించి గ్రుడ్డు మిటకరించి యుండురు. స్వరాజ్యపక్షమున కృష్ణకు సభ్యుగిగ నిలువబోవుచున్న కాళేశ్వరరావు పంతులుగారి రీతిర్యా జాప్తి హెచ్చించు సంవత్సరమున పడిత క్రమముగూర్చి వారి నభినందించుచు నీనడుమ వాంఛప్రతికలో నోక విజ్ఞప్తి ప్రకటింపబడినట్లు నాకు జ్ఞాపకము. నిష్కర్మణ్యముగ జూచినయెడల రామచంద్రరావు పంతులుగారి రీతి ప్రశంస కర్తవ్యం లేక చెప్పవలెను. రయతులపక్షమున, జనసామాన్యము పక్షమున, ఉద్యోగియులపక్షమున, స్థానిక పరిపాలనా సంస్థల పక్షమున పంతులువారు చేసిన మేలకు పనులు కవున్నియ ప్రాశీడింగు చదివినవారికి తెల్లముగను. ఉపాల మీద మొక్కర మాచేసి సవర్ణలకు సభ్యులకు తూలవాడి కళా విహీనము విమర్శనముచేసి వారికి నిష్కర్మణ్యమిదము గల్గింపకుడు. పంతులుగారు రాశలకు లాభపడలేదు. చేయగలిగినంతవరకు త్యాగముచేసిరి. ఎవ్వరు నుపసంగింపలేదు. కుటుంబ భార మందకు వహించుచునేయున్నారు. ఆయన బాబా ఆయనేయే వాయించుకొనుటలేదు.

ఉభయగోదావరి మండలముల కిప్పుడొక సంపూర్ణస్వరాజ్యవాదియు, నోక యభ్యుచిత సహకారవాదియు సభ్యులుగ నుండురు. యెల్లెడల భారము పోంపబూనిన మనకాంక్షను పతమువారు సంపూర్ణ స్వరాజ్యవాది జయము ననేక్షించుచు న్నారు. ఆహారములకు కాసనసభ్యయం దాచరణమున రెట్టుటకు రామచంద్రరావుగారు రంగీకరింపరుగాన, సహాయనిరాకరణ వా

దియే యిప్పటి పరిస్థితులనుబట్టి నేకమునకు తేమకరుడని కాంక్ష గనునారి దృఢవిశ్వాసమునియు, వారీతిని జరుపుడని పోట్లము మనము కోరవలయును. ప్రతికలలో నాఫక్కిని వ్రాయుటవలె వివాదమున కనికాశముగలదు. మారు ప్రతికక్షిని పేరుగ్రుచ్చి నేరము లెందుట కారంభించినపు డాతనిగుణములను ప్రశ్నుట ము గావింపబడును, మనము కొనియాడువారి నెరగులను చెడకుటకును రెండవపక్షమునా కారంభించుట నె సర్దికము. ప్రతికాశంపంతులుగారి విజయము ననేక్షించు కాంక్షనుపక్షమువారు మింతటినుండి మనప్రచారకు లుపన్యాసములందును వ్యాసములందును ప్రతికతుల పేరుల నెట్టి చెక్కిరింపకుండ వాగ్రథ పడుట మంచిది.

అలంకారముకాదు మిక్కిలి అవసరము

(ప్రతిగృహమునందు మిక్కిలి అవశ్యముగా నుండవలసినట్టి అద్భుతమైన

రుక్మణి కుక్కరు

ఇరుగును తగ్గించి సుఖమును హెచ్చించును. 1, 2, 4, 6, 8 మందికి తగిన రీతిలో లో తయారుచేయబడినదాని ధరలు రు. 18, 18, 22, 27, 33. రైల్వే చార్జి ప్రత్యేకము. వివర పుస్తకము ఇనాం.

రుక్మణి కుక్కరు కంపెనీ

నెం. 19 వడమర మాదాగుడిపి

1128 రాయపురము మద్రాసు.

పర్షియన్ డ్రాగ్ హౌస్

ఇది రోమములకు పూసినంతలో తెల్లని వెంట్రుకలను నల్ల తుమ్మిది చాయగాను, మృదువుగాను కాంతిగలవిగాను చేయును. చర్మముకు హానిచేయదు. డాగుపడదు. ఆసీడుగాని, క్యాసి కుగాని యిసుమంతయిన కలియనేలేదు.

డబ్బా 1 కి 0-10-0.

The Aliya Pharmacy
Rajahmundry.

Zama

ఎజంట్లు కావలెను

తలసోప్పి, యిక్కెల్లయంజా, చేయి కాలు పట్టుకొనుటకు పంటినోప్పి మొదలగువ్యాధులను ఒక క్షణములో పోగొట్టుకొని పోయితిమి "జామా తెలుసునకు" సమయము మందు నేరేడియు లేదు. చాల యోగ్యతాపత్రములను పొందియున్నది. బడ్డి 1-కి ఆజాం 6 యిచ్చి ఉపయోగించి చూడుడు.

అమర్ చెందు, శోభా చెందు

యింగ్లీషుమందులు పలనరకులు నల్సారిక్, నైట్రిక్, మొరాటిక్ ఆసిడ్లు, వ్యాపారములు, నెం. 63 నైసపునాయునిపిధి, మదరాసు

పరలోకరహస్యములు

యధార్థము. అత్యద్భుతము. ఇదివరకెవ్వరును ఎరుగని ఆపూర్వ తెలుగు గ్రంథము. ఇందనేక పరలోక వింతలవివరములు చిత్రచిత్రములు రహస్యములు రుజువులతో వివరింపబడినది, మరణాంతరహస్యము లనేకములిదివరకెవరికి తెలియనవి యిందుప్రవరింపబడినవి. ప్రతివారము మామటను నమ్మక దివి తీరవలెను. పోస్ట్ కే కా ప్రతివల రు 1-0-0

ఆధ్యాత్మికవిద్యాలయం

గర్భాంచిత్యులపల్లి పోట్టు-విశాఖపట్నం జిల్లా

చెన్నపురి బజారుధరలు

1926-వ నంబరు జూలై నెల 23-వ తేది శుక్రవారము

1. ధాన్యములు.

చనియాల బా 1-కి రు 58 0 0 మొదలు 78 0 0 వరకు		
చియ్యముబస్తాలు		
కునుమ తెనాలివి ,, 48 గలవి రు 12 8 0 18 0 0		
నెల్లూరివి ,, డిటా ,, 14 0 0 15 0 0		
డిల్లి ,, డిటా ,, 15 0 0 16 0 0		
దాగులు రు. 164 బస్తా 1-కి ,, 8 12 0 9 0 0		
మవ్వులు ,, ,, 20 0 0 24 0 0		

2. ధాన్యము పవ్వులు

కండులు బస్తా 1-కి రు 205 ,, 11 8 0 12 8 0		
సెనగలు ,, డిటా ,, 12 8 0 18 8 0		
సెనెలు ,, డిటా ,, 14 0 0 15 0 0		
మినుములు ,, డిటా ,, 16 8 0 18 0 0		
ఉలవలు ,, రు 164 ,, 8 8 0 9 0 0		

3. నూనెపప్పులు.

మవ్వులనూనె బా 1-కి ,, 150 0 0 152 0 0		
నెయ్యి మ 1-కి ,, 14 0 0 25 0 0		
శొంఠాపురంవేరు సెనగపప్పుబా 1-కి ,, 59 0 0 62 0 0		
ఇతరప్రదేశము ,, ,, 56 0 0 58 0 0		
వేరు సెనగనూనెగానూనెబా 1-కి రు 185 మొదలు 126 0 0		
అముదము బా 1-కి ,, 95 0 0 96 0 0		

4. చిల్లరపప్పులు.

చాయపసుపు బా 1-కి ,, 70 0 0 75 0 0		
కురపసుపు ,, ,, 28 0 0 35 0 0		
మిరపకాయలు(గుంటూరివి) బా 1-కి 188 0 0 150 0 0		
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి రు 40,45		
కాళవా నీపాయకట్టు ,, ,, 50,55		
తెల్లము బా 1-కి రు 40 0 0 60 0 0		
చింతపండు బా 1-కి ,, 28 0 0 54 0 0		

5. ఇనుము.

పట్టారకం బా 1-కి ,, 80 0 0 82 0 0		
చదరం ,, 29 0 0 31 0 0		
రవుండు ,, 28 0 0 29 0 0		

6. లోహములు.

కండి 100 కులంకు ,, 69 8 0 70 0 0		
బంగారము, కులము 1-కి ,, 21 4 0 21 8 0		
వనరుము 1-కి ,, 18 8 6		
ఇత్తడి బా 1-కి ,, 248 0 0 252 0 0		
రాగి డిటా ,, 258 0 0 260 0 0		

7. దూది.

బోండావెట్టు బారవ 1-కి రు 300 0 0		
పల్నాడు దూది ,, ,, 145 0 0		

8. నూలు.

పుల్లూరు యేనుగ నెం 8½ పెట్టె 1-కి ,, 5 12 0		
యూళయేనుగ నెం 20 ,, 7 4 0		
నెం 20 తెన్ని సింహం యాటె ,, 7 12 0		
నెం 22 ,, ,, 7 14 0		
నెం 12½ తెన్ని పర్కను ,, 6 8 0		
నెం 14½ ,, ,, 6 12 0		
నెం 12½ అల్లెన్ను ,, 5 8 0		
నెం 12½ పొండిచేరి ,, 6 2 0		
నెం 14½ ,, ,, 6 6 0		
నెం 12½ న్యూకాటన్ ,, 5 10 0		
నెం 14½ ,, న్యూకాటన్ ,, 6 0 0		
నెం 10½ కోయంబుత్తూరు ,, 5 4 0		
నెం 12½ ,, ,, 5 18 0		
నెం 14½ ,, ,, 6 8 0		
నెం 12½ చూళి ,, 5 12 0		
నెం 10½ ,, ,, 5 6 0		

కాసు బంగారమునకు, నీమవెండికి, తర్కములకు పూచీ నిచ్చేదము.

మావద్ద పలురకముల లోలాములు, దుద్దులు, మోపులు, బంగారుమెడచేయిములు, మొల్లతాడులు, టంబర్లు మొదలగునవి తయారుగ నున్నవి. వివరములకు ఈదిగువ విలాసములకు వ్రాయుడు.

ప్రాప్తిటర్లు: కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి, శనగపాటి కోటయ్య అందుబ్రదర్లు.

ది ఆంధ్ర జ్యూయలరీ మాన్యుఫ్యాక్చరింగు కంపెనీ

హెడ్డాఫీసు: బెజవాడ. 1149 (3) 1597 బ్రాంచి: 51 చైనాబజారురోడ్డు మద్రాసు.

Powell's Extract of Golden

(3421)

పవలుగారి అమోఘమైన గెనో

నెగరో గమునకు

అద్భుతమైన గుణమిచ్చును.

ఆంగ్ల ఆయుర్వేద ఔషధములనుండి తయారుచేయబడినది.

సెగరోగము, మేహరోగములు, మూత్రాశయము, మూత్ర పిండములయొక్క వాపు, శుక్ల నష్టము, బలహీనము, వీపులోనొప్పి మొదలగు వాటిని ఇది నమ్మకముగా కుదుర్చునట్టి దివ్యౌషధము.

గుణము:— 6 మాతాదులగెనోను పుచ్చుకొనిన తక్షణ స్రవణము తప్పక నిలుచును. మరియు మూత్రసంబంధమైన చిక్కులన్నియు మాయమగును. మూత్రమందుండు మంటకూడ తగ్గును. దానియొక్క గుణము తెలియుటకై ఒకసారి దానిని వాడవలెను.

తీక్ష్ణమైన వ్యాధికి బుడ్డి నెం 1 ఒకటికి ధర రూ. 1—4—0

దీర్ఘవ్యాధికి బుడ్డి నెం 2 ఒకటికి ధర రూ. 1—8—0

మా దివ్యౌషధములను సుప్రసిద్ధమైన దుకాణము లన్నిటిలోను దొరకును.

మా చిత్రవిచిత్ర క్యాటలాగునకై వ్రాయుడు.

ఈ త్రరము లన్నియు ఆంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను.

N. Powell & Co.,

Manufacturing Chemists,

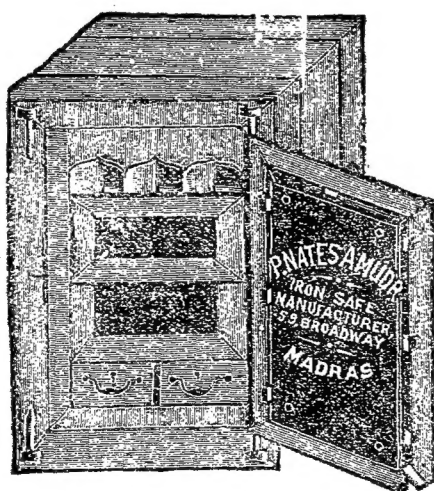
Lamington Road, BOMBAY

న ర న ము

దృ థ మై న ది

న మ్మ క మై న ది

సిలండర్లు, సాఫ్ట్ లింగ్ నట్లులు సరసముగా యివ్వబడును. సుబ్బరాయప్పిల్లెవీధి, పెద్దనాయకన్ పేట మద్రాసు. మెషినులకు సంబంధించిన భాగము లన్నియు ఆర్డరుయిచ్చిన తయారుచేసియివ్వబడును. ఈ త్రరములు వ్రాసిన బదులు వ్రాయబడును.

ఆంధ్రభాష తెలిసినవారు మిక్కిలి సులభముగా ఆంగ్లభాషను నేర్చుకొనవచ్చును

ఆం గ్ల ఆ సా న్ లే క ఆం గ్ల బో థి ని

ఈ దివ్యమైన గ్రంథము ఇప్పటికి 10,000 మందిచే చదువబడి సుప్రసిద్ధిచెందినది. రెండవసారి ముద్రించబడుచున్నది. వాదముచినములలో తియ్యారను. ఆంధ్ర, ఆంగ్లభాషలయందు ఎక్కువ ప్రావీణ్యము గల పండితునిచే పరిశీలించి వ్రాయబడినది. వాదము చినములలో కాపీలు సిద్ధమగును. 60 దినములలోగా ఎంతైనను ఆంగ్లభాషను సురుపహాయము లేకయే నేర్చుకొనవచ్చును. ఇది ఆంగ్లభాష మాట్లాడుటకును చదువుటకును, వ్రాయుటకును బాగుగా నేర్చును.

600 పుటలుగల పెద్దగ్రంథము ధర ప్రతి 1-కి రూ. 2-0-0. ఆకాశంకము కలగకుండుటకై తక్షణమే ఆర్డరును పంపుడు. తపాలాఖర్చు రూ. 0-8-0 లగును.

టి. రాజగోపాలమొదలియార్, 302 టంకశాలవీధి, మద్రాసు.

అమృత తాంజనము

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా-1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, పొంపాయి

అప్పటమైన చ్యవనప్రాస

2426

(నుప్రసిద్ధమైన ఆయుర్వేద బొమ్మ) పరిశుద్ధతకు, లోపరహిత్యమునకు పూచీ యివ్వబడును.
ఈ దిగువ తెలుపబడిన వ్యాధులకు తప్పక మంచి గుణమిచ్చునట్లు పరీక్ష చే రూఢియైనది.

దగ్గు	ఉబ్బసము	విస్తారముగా పనిచేయుట
జలుబు	క్వాసకృచ్ఛము	ఎదుగుతుండ జేయుట
రొమ్ము పడికేము	చిక్కిపోవుట, దుర్బలత్వము	కృశింపజేయు వ్యాధులు మొదలగునవి.

కారణమును మంచి స్థితిలో నుంచును. నులభముగా జీర్ణముగును. కాలప్రవర్తిని సరిగా నుంచును. మిక్కిలి బలకరమైనది. మంచి రుచికరించి ఎంతధర యిచ్చినను యితరకంటెను శ్రేష్ఠమైనది దొరకదు. ఎంత నయ న్నునం దైనను ప్రతిదినము ఉపయోగించుటకు తగిన శ్రేష్ఠమైన టానిక్. కాడ్ లినర్ నూనె కంటెను శ్రేష్ఠమైనది 20 తులము (40 దినములకు సరిపోవు) బొమ్మ. నెల రు 2-8-0

KALPATARU AYURVEDIC WORKS,

Head Office:-94, G. EY STREET, CALCUTTA

Agents for the Madras Presy :-ANDHRA AYURVEDIC PHARMACY LTD.

చదువుడు

యోచించుడు

కొనుడు

జగత్ప్రసిద్ధిచెందిన

కామినియానూనె

(రిజిస్టరు చేయబడినది)

ఉష్ణప్రదేశముల కిది అమోఘమైన వాసనద్రవ్యము. ఇది వెంట్రుకలు ఊడిపోతుండ కాపాడుచు, వారి యొక్క అభివృద్ధిని, సాగమును హెచ్చించును. పుట్టెయందు గలుగుమంటను పారద్రోలును. బట్టలను మాన్యును. రంగుమారిన వెంట్రుకలను మామూలు రంగును గలిగించును.

దీనియందు మనోహరమైన మువాసగలదు. ఉపయోగించిన తరువాత మెదడుకు ఉత్సాహమును, చురుకైనమును, మంచియోచిన ను గలిగించును. కేవలము దీనిని ఉపయోగించి, దీనిచే గలుగు అలవాటైన అత్యుత్పత్తిగణమును గుఱించి చాలగొప్పగా పొగడి యున్నాడు.

ఈ దిగువ తెలుపబడిన యోగ్యతపత్రము చదువుడు.

దివాక చంద్ర భండారి, అమృతసర పంజాబునండి వ్రాసినది:-

"మీ కామినియానూనెను పరీక్షించితిని. ఇది వెంట్రుకలు పెరుగుటకు, అందముగా నుండుటకు చాల ఉపయోగకరము. వి. పి. మూలముగా 4 బుడ్లను దయచేసిపంపును.

దీనిని ఉపయోగించుటకుమరుమరుదు. ఇప్పుడే దీనిని కొనుడు.

1 బుడ్లి ధర రు 1-0-0	పాస్టఖర్చు 0-6-0	ప్రత్యేకము
6 " " 2-10-0	" 0-12-0	"

సూచిక:- కామినియానూనె ప్రతి పట్టణమునందును, గ్రామమునందును యుండు ప్రతి నాగరికగయందును దుకాణమునందు తప్పక దొరకును. కొందరు వర్తకులు తెలియనివర్తక గుణముగల తక్కువరకము నుచ్చి "ఇది సర సము, శ్రేష్ఠమైనదని" చెప్పుదురు. అందులో వారికి గొప్పలాభము గలదని తెలుసుకొనుడు. గాన అట్టిచల్లని వ్యాపార శిల్పిత్వములనుగూడ లోబడనూడదు. ఎప్పటికిని కామినియానూనె తప్ప మరేదీయూ వాడనూడదని, జీరపరమకొనుడు.

అత్తరులన్నిటికి రాజువంటిది ఓటో దిల్ బహారు

వాడబడిన వారందరికీచాలగొప్ప గొప్పగా ప్రశంసించబడినది. చెలికత్తెలకు కొని చుక్కలను కేసిన కొత్తగా కొనిన పువ్వుములవలె మియట్లు ప్రకల్పలకు దానివాసన వ్యాపించును.

దీనిని ఒకసారి వాడుడు: తరువాత మిరపప్పుడును దీనినేవాడుదురు.

జున్న బుడ్లి 1 కి ధర రు 2-0-0	వి. పి. ఖర్చులు రు 0-5-0	ప్రత్యేకము
జున్న " 1-4-0	" 0-5-0	"

కాంపి బుడ్లి 1 కి ధర రు 0-2-0

పోల్ నెబెల్స్ :- ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కంపెనీ,

285, బామ్మాయపేట మార్కెట్టు, పొంపాయి

FREE! బనాం!! బంగారుసులోచనములు

ఓటో మురళీ మోహన్

అత్తరుల కన్నిటికిని రాజువంటిది

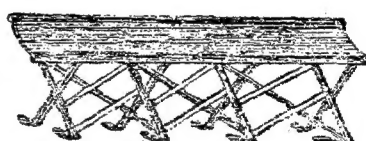
అన్ని అత్తరులకంటెను మేలైనది. మువాసన యొక్క గా నిలబడి పువ్వుతోటయందు చున్నట్లుండును. మాధుర్యమును రుచోహరమైన మువాసననిచ్చి మనస్సును రంజిల్ జేయును. 1 డ్రాము సీసా రు 0-12-0. 12 సీసాలు తెప్పించువారలకు ఒక 10 కె. టి బంగారు (రంగుగ్యారంటీ) రూపాయకన్న పెద్ద నైజా గుండ్రని తెల్ల అద్దముల చలువకులోచనములు జోడు ఇనాం యిచ్చెదము. మా ఇనాం సులోచనములు యొచ్చుట కొన్న ను రు 9-0-0 లకు తెక్కువ దొరకజేదము. ఈనాం కోర నియో వర్తకులకు మంచిమోషను యివ్వబడును. పోస్టుఖర్చులు వి. పి. ప్యాకింగు ఖర్చులు ప్రత్యేకం. 1277

చిరునామా:- జి. ఆర్. దాసు అండ్ కో., తణుకు- పశ్చిమగోదావరిజిల్లా

మెసర్సు బి. కోటయ్య అండు

ఎం. చలమయ్య,

క్యాంపు ఫర్నిచర్ మేకర్సు, నర్సారావుపేట.

క్యాంపుమంచము మాత్రమే సహా 1 కి ధర రు 14; 18

ఈజిప్టు 1 కి ధర రు 7-8-0; 6-8-0

మేజాబల్ల డ్రాయరు గలది, డ్రాయరు లేనిది 1 కి ధర రు. 10-0-0; 8-0-0

అశీసుకుర్చీలు, ఇతరసామనులు మానవ నున్నవి. పూర్తి వివరములకు, క్యాటలాగునకు వ్రేకినవిలాసమునకు వ్రాయుడు. ప్రతిఆర్డరుతోను మూడవవంతు సొమ్ము అడ్వాన్సుగాపంపవలెను.

కాశీ పట్టు పీతాంబరములు

కొత్తన: కులు

నరసమైనధరలు

జరీ క్లావరుఅండు సాదాచీరలు 16 మూరల పొడవు 2 1/2

మూర వెడల్పు రు 22 మొదలు 28, 24, 25, 28, 30, 35 వర్క్.

వైమాదిరి చీరలు 18 మూ X 2 1/2 = ఒకటికి రు 24 మొ. 25, 28, 30, 32, 34, 36, 38, 40 వర్క్.

వైమాదిరి జరీ అండు ఖండువాలు 5 X 2 1/2 మూ. ఒక టికి రు 7 మొ. 8, 9, 10, 12 వర్క్.

వైమాదిరి ఖండువాలు 6 X 2 1/2 మూ. ఒకటికి రు. 9 మొ. 10, 12, 13, 14, 15 వర్క్.

వై క్లావరు జరీఅండు రవిక ఒకటికి రు 1/8 మొదలు 1/12, 2, 2 1/4, 2 1/8 వర్క్.

వైమాస్త్రము జరీ లచ్చాఅండు సాదాచీర 16 X 2 1/2 మూ. ఒకటికి రు 28 మొ. 30, 34, 36, 38, 40 వర్క్.

వై మాస్త్రము 18 X 2 1/2 మూ. చీర ఒకటికి రు 32 మొ. 35, 36, 37, 38, 40, 41, 43, 45 వర్క్.

ఇంకా అన్నిరకముల పట్టుసామనులు, నేపాళీ పు. రుద్రాక్షములు, కస్తూరియు మానవ్ద దొరుకును.

మ్యానేజరు, భవానీకం వెని పట్టునర్తము, కాశీ.